

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, зав. відділу організації та використання документального
фонду Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Я. А. Дейнека, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА
В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ**

(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 1 (26)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 31 січня 2021 р.)

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	14
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	14
США	14
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	14
Бразилія	14
Індонезія	15
США	15
Туніс	17
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ	18
США	18
ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	22
США	22
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	22
Бразилія	22
Венесуела	22
Іран	23
Португалія	23
США	24
Туреччина	25
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	25
Венесуела	25
Росія	26
США	26
Туреччина	27
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	27
Гана	27
Киргизстан	28
США	28
КОРУПЦІЯ	33
Румунія	33
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА	33
Франція	33
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	34
Мозамбік	34
Нігер	34
США	34
Філіппіни	35
Центральноафриканська Республіка	35
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	36

<i>Литва</i>	36
<i>Румунія</i>	36
<i>США</i>	36
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	37
<i>Аргентина</i>	37
<i>Болівія</i>	38
<i>Ботсвана</i>	38
<i>Гана</i>	38
<i>Індонезія</i>	39
<i>Іран</i>	40
<i>Колумбія</i>	41
<i>Литва</i>	41
<i>Ліван</i>	42
<i>Малаві</i>	42
<i>Мексика</i>	43
<i>Нігерія</i>	44
<i>Перу</i>	45
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	45
<i>Польща</i>	45
<i>Португалія</i>	46
<i>Республіка Корея</i>	47
<i>Росія</i>	47
<i>Румунія</i>	47
<i>Сенегал</i>	48
<i>США</i>	48
<i>Танзанія</i>	50
<i>Туреччина</i>	51
<i>Україна</i>	51
<i>Філіппіни</i>	52
<i>Франція</i>	53
<i>Шрі-Ланка</i>	55
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ	55
<i>Болгарія</i>	55
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	55
<i>Венесуела</i>	55
<i>Гана</i>	56
<i>Гвінея</i>	56
<i>Замбія</i>	56
<i>Італія</i>	56
<i>Мексика</i>	58
<i>Молдова</i>	59
<i>США</i>	59
<i>Туніс</i>	61

Україна	61
Чилі	61
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	62
Домініканська Республіка.....	62
Італія.....	62
Конго.....	63
М'янма.....	63
Нігерія.....	64
Польща	64
США.....	64
Філіппіни.....	66
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	67
Україна	67
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ.....	67
Бенін.....	67
Киргизстан	67
Палестина	69
Перу	69
Португалія.....	69
США.....	72
Уганда.....	75
Центральноафриканська Республіка	76
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА	77
Мексика	77
Україна	78
Франція.....	78
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ.....	78
АЗІЯ.....	78
Ємен.....	78
Ірак.....	79
Пакистан	79
США.....	80
АФРИКА.....	80
Франція.....	80
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	81
Польща	81
ЄВРОПА	81
Білорусь	81
Грузія	81
Німеччина.....	82
Сербія	82
США.....	83

<i>Сербія</i>	84
<i>США</i>	85
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	86
<i>Гана</i>	86
<i>Сербія</i>	86
<i>США</i>	87
<i>Танзанія</i>	88
ПІВДЕННА АМЕРИКА	89
<i>Венесуела</i>	89
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	89
<i>Венесуела</i>	89
<i>Еквадор</i>	91
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	91
<i>Мексика</i>	91
<i>США</i>	93
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	95
АЛЖИР	95
БОЛІВІЯ.....	96
БРАЗИЛІЯ.....	96
ВІРМЕНІЯ.....	97
ГОНДУРАС	97
ДЕМОКРАТИЧНА РЕСПУБЛІКА КОНГО.....	97
МЕКСИКА.....	98
ПОЛЬЩА	98
ПОРТУГАЛІЯ	99
РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ.....	100
РОСІЯ.....	100
САЛЬВАДОР	101
США	102
ТУНІС.....	111
УКРАЇНА	112
ФІЛІППІНИ	113
ФРАНЦІЯ.....	113
ЧЕХІЯ.....	114
ІНФОГРАФІКА	115

ПЕРЕДМОВА

Випуск 1 інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» за 2021 р. є результатом моніторингу найбільш авторитетних та популярних світових інформаційних джерел за період з 1 по 31 січня 2021 р. Бюлетень містить тематично згруповані реферати публікацій зарубіжних медіа, в яких містяться оцінки діяльності президентів різних країн, висвітлення актуальних подій за їх участю та ролі інституту президентства в суспільно-політичному житті окремих країн та світу загалом.

У процесі дослідження актуальних проблем інституту президентства у січні 2021 р. було проаналізовано 262 публікації зарубіжних інтернет-ЗМІ. Матеріали висвітлюють та оцінюють діяльність 79 президентів світу. За період дослідження, матеріали якого включено до цього бюлетеня, найбільшу активність у представленні функціонування інституту президентства проявляли інтернет-ЗМІ Великобританії (22 %), США (18 %) та Німеччини (16 %). Серед інформаційних сайтів, які досліджувалися, слід особливо виділити новинний портал Великобританії Reuters (18,39 % відібраної інформації), міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle (16,09 %) та китайське агентство новин Xinhua (14,18 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів, відібраних протягом означеного періоду, частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (67 %), на другій позиції – оцінка іміджу президентів (19 %), третє місце у рейтингу займають публікації про міжнародну політику президентів (14 %). При цьому частка публікацій про внутрішню політику у січні 2021 р. зросла на 4 % (з 63 % до 67 %) порівняно з попереднім місяцем. На 2 % зменшилася увага зарубіжних журналістів до іміджевих оцінок президентів країн світу (з 21 % до 19 %). Частка висвітлення питань міжнародної політики президентів у зарубіжних ЗМІ також зменшилася на 2 % (з 16 % до 14 %).

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, висвітлювали участь президентів різних країн в організації охорони здоров'я їх країн, перш за все у боротьбі з пандемією COVID-19 (29 % публікацій (ріст на 9 %)). 16 % публікацій світових ЗМІ були присвячені президентським виборам у різних країнах. Активність журналісти проявили і в оцінці відносин між президентами й органами виконавчої влади (11 %). 10 % публікацій були присвячені висвітленню інавгурації президента США Джо Байдена та впливу цієї події на світову політику.

У січні 2021 р. увага інформаційних порталів світу остаточно переключилась із загальних питань боротьби з пандемією Covid-19 та карантинних заходів на проблеми вакцинації від коронавірусу. Президенти більшості країн опікувалися придбанням вакцин, їх сертифікацією, забезпеченням доступності вакцин для населення та організацією кампанії щеплення. Президенти Південної Кореї, Болівії, Ботсвани та Філіппін заявили про плани безкоштовно вакцинувати кожного громадянина країни. Старт масової вакцинації оголосили президенти Індонезії, Ірану, Перу, Росії. Одночасно про посилення заходів карантину та частковий локдаун заявили президенти США, Португалії, Гани, Малаві, Нігерії та Сенегалу. Великий резонанс у журналістів світу викликав і новий «План порятунку Америки від COVID-19» на 1,9 трлн дол., запропонований новообраним президентом США Д. Байденом. Однак не всі президенти світу поставилися до пандемії відповідально. В січні 2021 р. президент Мексики Андрес Мануель Лопес Обрадор отримав позитивний тест на Covid-19, а президент Танзанії Джон Магуфулі засудив вакцини проти COVID-19, заявивши, що його країну «захищає Бог».

Протягом періоду дослідження були підбиті підсумки дострокових президентських виборів у Киргизстані (з результатом 79,3 % голосів, переміг Садир Жапаров, який ще на початку жовтня минулого року перебував у в'язниці, а на момент виборів виконував обов'язки президента). Президент Португалії Марселу Ребелу де Соза переконливо переміг у перевиборах, набравши 60,7 % голосів

виборців. Чинний президент Уганди Йовері Мусевені на президентських виборах отримав впевнену перемогу з результатом 58,64 % голосів. Президент Центральноафриканської Республіки Фостен-Аршанж Туадера продовжив термін свого перебування на посаді ще п'ять років, набравши понад 53 % голосів. За другий термін на президентських виборах боротиметься і президент Беніну Патріс Талон. Проте найбільшу увагу світових медіа ресурсів привернув останній етап виборів президента США. Конгрес США формально затвердив обрання Д. Байдена президентом країни, сертифікувавши понад 270 необхідних для цього голосів виборців. Загалом Д. Байден набрав у Колегії виборників 306 голосів. Спільна сесія Конгресу, яка була присвячена затвердженню результатів президентських виборів у США була перервана, коли до Капітолію увірвалися прихильники Дональда Трампа. Процес сертифікації також затримався через розгляд поданих республіканцями заперечень, усі з яких, були відхилені.

Питанням внутрішньої політики президентів найбільше уваги приділяли інтернет-ЗМІ Великобританії (22 %), США (21 %), Німеччини (16 %) та Китаю (16 %).

У січні 2021 р. увага авторитетних світових ресурсів мережі Інтернет була прикута до іміджу президентів США (47 %), зокрема оцінки експресивної поведінки Дональда Трампа, який програв вибори та не зміг із цим остаточно змиритися. Як зазначали журналісти, Д. Трамп закінчує своє президентство з найнижчими рейтингами за весь час свого президентства. Заперечення Д. Трампом результатів виборів та штурм Капітолію зуміли зробити те, що не змогли зробити зусилля Д. Трампа в плані скасування Обамасаре, боротьби з насильством білих в Шарлотсвіллі та ін. Відмова Д. Трампа бути присутнім на інавгурації президента США теж негативно вплинула на його репутацію. Колишні президенти США Барак Обама, Джордж Буш та Білл Клінтон записали трихвилинне відео з Національного кладовища в Арлінгтоні після інавгурації президента Д. Байдена, в якому визначили мирну передачу влади президента як стрижень американської

демократії. Це відео не містило жодної згадки про Д. Трампа, але представляло суворий докір його поведінці.

Загалом зарубіжні оглядачі найбільшу увагу приділили президентам США Дональду Трампу (22 %) та Джо Байдену (19 %). Лідерами серед країн, ЗМІ яких найбільше коментували та оцінювали імідж президентів країн світу, стали Великобританія (29 %), Польща (19 %) та Іспанія (16 %).

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів світу у Північній Америці (29 %), Європі (20 %) та міжнародне економічне співробітництво (17 %). Висвітлюючи політику президентів на міжнародному рівні, зарубіжні ЗМІ цікавилися, перш за все, реакцією президентів різних країн на зміну президента у США та впливом цієї події на загальну світову політику. Більшість зарубіжних лідерів прийняли в свої ряди нового президента США Д. Байдена, зазначивши, що найактуальніші проблеми, зокрема пандемія COVID-19 та зміна клімату вимагають багатосторонньої співпраці, що, в свою чергу, висміював його попередник Д. Трамп. Незабаром після прийняття присяги, Д. Байден підписав 17 президентських розпоряджень. Найважливішими на міжнародній арені стало припинення процесу виходу США з ВООЗ та повторного приєднання США до Паризької кліматичної угоди.

Також світові медіа обговорювали рішення президента Мексики Андреса Мануеля Лопеса Обрадора запропонувати політичний притулок засновнику WikiLeaks Д. Ассанжу, рішення ЄС знизити статус Хуана Гуайдо і більше не визнавати його тимчасовим президентом Венесуели, а лише «привілейованим партнером» ЄС та телефонний дзвінок Джо Байдена Володимирі Путіну з домовленістю про продовження дії, так званого, «Нового СНО» ще на п'ять років.

Також журналісти аналізували діяльність президента Франції Емманюеля Макрона щодо зменшення військової місії Франції в Африці, президента Польщі Анджея Дуди щодо звернення до ЄС посилити санкції проти Росії, президента

Білорусі Олександра Лукашенка в контексті його готовності відновити діалог з Президентом України Володимиром Зеленським.

Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом пильної уваги та аналізу зарубіжними ЗМІ, перш за все, таких країн як Китай (24 %), Німеччина (21 %), США (13 %) та Франція (13 %).

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів та порталів, що висвітлювали проблеми функціонування інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (60 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (23 %) і 17 % матеріалів мали позитивну модальність. Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик, то треба відзначити, що у січні 2021 р. найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи імідж президентів світу (45 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, внутрішньої політики президентів (70 %), а найбільшу частку позитивних оцінок містили матеріали, у яких аналізувалася діяльність президентів у міжнародній сфері (30 %).

Модальність повідомлень про інститут президентства видань країн світу сформувалася наступним чином: інтернет-ЗМІ Німеччини та Китаю використовують у своїх матеріалах переважно нейтральний контекст (по 90 %) за мінімальної кількості негативно забарвлених публікацій; оцінка діяльності президентів у негативному ключі найбільше представлена в інформаційних повідомленнях новинних порталів Іспанії (понад 50 %), Великобританії (біля 40 %) та Бельгії (30 %). Найбільша частка позитивної інформації в інтернет-ресурсах Великобританії (близько 25 %), Франції (20 %) та США (15 %).

Результати проведеного моніторингу інституту президентів у інформаційних ресурсах світової мережі, наведені в черговому випуску бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ», знайомлять спільноту з життям та діяльністю президентів світу. Крім пізнавальної мети, інформація, що міститься в бюлетені

надає можливість виявлення загальних тенденцій функціонування інституту президентів у сучасному світі та ставлення міжнародної спільноти до цього державного інституту, репрезентоване через медіа-комунікації. Бюлетень може бути корисним для широкого кола дослідників: від політологів до істориків та соціологів, а також для пересічного читача, який цікавиться суспільно-політичними процесами у світі.

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

США

Остаточне прощання президента Д. Трампа: «Рух, який ми започаткували, тільки починається»

Дональд Трамп опублікував відео, в якому прославляє спадщину своєї адміністрації та перелічує досягнення економіки й зовнішньої політики. У відеозверненні він побажав своєму наступникові удачі, але жодного разу не згадав ім'я Джо Байдена. «Я боровся за вас. Я боровся за ваші сім'ї. Я боровся за нашу країну. Перш за все, я боровся за Америку і все, що за нею стоїть. Це безпека, міць, гордість і свобода. Наразі, коли я готуюся передати владу новій адміністрації, я хочу, щоб ви знали, що розпочатий нами рух лише починається», – зазначив Д. Трамп

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 20.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/20/president-trump-s-final-farewell-the-movement-we-started-is-only-just-beginning>).

Останній день президента Д. Трампа, перевірка фактами

Покидаючи посаду президента США, Дональд Трамп висловив низку заяв щодо рекордів своєї адміністрації. Прощальна промова була записана на авіабазі Ендрюс (штат Мериленд) та опублікована Білим домом. У промові він оголосив послужний список свого уряду. Д. Трамп також сказав, що «ми маємо найбільшу економіку у світі», і до пандемії цифри були «на рівні, якого ніхто ніколи раніше не бачив»

(*BBC*. – *London*, 2021. – 20.01. – <https://www.bbc.com/news/55730719>).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Бразилія

Тисячі людей вийшли на вулиці, протестуючи проти Ж. Болсонару

Тисячі бразильців вийшли на вулиці, щоб закликати до імпічменту президента Жаїра Болсонару, якого критикують за позицію його уряду щодо COVID-19, що вирує по країні і забрав понад 216 тис. життів. Автомобілі, сигналячи клаксонами, «дефілювали» вулицями Ріо-де-Жанейро, Сан-Паулу та іншими містами, коли інші протестувальники марширували пішки, вигукуючи «Геть, Болсонару!» Акції протесту були скликані консервативними групами, які колись підтримували президента, тоді як акції, що відбулися напередодні, були ініційовані лівими силами. «Коли Болсонару обирався, ми проголосували за нього

та його пропозиції, які нам здалися цікавими, але ситуація з пандемією зараз жахлива», – сказала одна з протестувальниць. За її словами, особливо насторожує ситуація в місті Манаус на півночі, де є черги на лікарняні ліжка інтенсивної терапії та дефіцит кисню. «Я вже була розчарована минулого року, але зараз через ситуацію в Манаусі, я думаю, цей уряд повинен піти, – додала вона. – До побачення, Болсонару!»

(The Associated Press. – New York, 2021. – 24.01. – <https://apnews.com/article/brazil-rio-de-janeiro-coronavirus-pandemic-impeachments-sao-paulo-5ad797067890f06e0fd4d68bda7931fe>).

Індонезія

Опозиційні партії в Індії бойкотують звернення президента з приводу законів про фермерські господарства

Щонайменше 16 опозиційних партій в Індії вирішили бойкотувати звернення президента **Рама Натхи Ковінда** до парламенту напередодні початку бюджетної сесії. Лідери опозиційних партій оприлюднили спільну заяву, в якій заявили, що будуть бойкотувати звернення президента. Вони також підтвердили колективну вимогу про скасування трьох нових фермерських законів і заявили, що солідарні з фермерами, що протестують. У спільній заяві йдеться про те, що нові закони «внесені без будь-яких консультацій». Опозиційні лідери від партій, включаючи Індійський національний конгрес, Партію націоналістичного конгресу, Партію Шив Сена та Самаджваді, серед інших, заявили, що законодавство є «посяганням на права штатів і порушує федеральний дух конституції»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 28.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/28/c_139704873.htm).

США

Прихильники Д. Трампа вдерлися до Капітолію

Перед Капітолієм, будівлею Конгресу США, де відбуваються дебати за результатами президентських виборів, почалися заворушення. Після промови чинного президента США **Дональда Трампа** на мітингу у Вашингтоні його прихильники прорвалися до Капітолію через загородження, відбулися сутички з поліцією. Правоохоронці у відповідь застосували сльозогінний газ. Після прориву поліцейських кордонів у Конгресі було призупинено обговорення підсумків виборів. Через заворушення у Вашингтоні запроваджена комендантська година

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 06.01. – <https://p.dw.com/p/3nbEb>).

Д. Трамп обіцяє «впорядкований перехід» влади

Президент США **Дональд Трамп** визнав, що його президентський термін закінчується, і пообіцяв «упорядкований перехід 20 січня» на наступний день після того, як його прихильники штурмували Капітолій, намагаючись скасувати результати виборів. Четверо людей загинули після того, як натовп прорвався до Капітолія, поки Конгрес збирався, щоб засвідчити перемогу **Джо Байдена**. «Попри те, що я абсолютно не згоден із результатами виборів, і факти мене виправдовують, 20 січня відбудеться впорядкований перехід влади», – зазначив Д. Трамп у заяві, опублікованій його радником

*(Euronews. – Lyon, 2021. – 06.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/06/us-congress-starts-joint-session-to-confirm-joe-biden-as-president-but-republicans-swiftly>).*

Д. Трамп засудив прибічників за штурм Капітолія, тоді як у Конгресі заговорили про імпічмент

Чинний президент США **Дональд Трамп** майже через добу після початку заворушень у Вашингтоні виступив із засудженням цих подій, влаштованих його прихильниками. «Як і всі американці, я обурений насильством, беззаконням і хаосом у Капітолії», – заявив глава Білого дому в першому повідомленні, опублікованому в Twitter після розблокування його акаунту. Д. Трамп підкреслив свої заслуги і заявив, що негайно направив Національну гвардію і федеральні сили, щоб ті взяли будівлю Конгресу під контроль. «Не ви представляєте нашу країну», – зазначив глава держави, звернувшись до учасників заворушень і запевнив, що порушники закону заплатять за це. «Америка є і завжди має бути нацією закону і порядку», – додав Д. Трамп і підкреслив, що зосередиться на передачі влади демократу **Джо Байдену**, перемога якого на виборах була підтверджена напередодні в Конгресі. «Моя увага тепер зосереджена на забезпеченні плавної, організованої і безболісної передачі влади», – сказав Д. Трамп. Президент також закликав до «зцілення і примирення». «Я знаю, що ви розчаровані, – звернувся Д. Трамп до своїх прихильників, – але наша неймовірна подорож тільки починається»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.01. – <https://p.dw.com/p/3nfJQ>).

Д. Байден закликав Д. Трампа виступити в прямому ефірі

Обраний президент США **Джо Байден** виступив з екстремим телевізійним зверненням, назвавши бурхливий протест на Капітолійському пагорбі, який організований прихильниками **Дональда Трампа** «нападом на демократію ... як це не раз ми бачили». Д. Байден закликав Д. Трампа виступити в прямому ефірі по телебаченню та «вимагати припинення цієї облоги», агітувати протестувальників «залишатися мирними»

*(BBC. – London, 2021. – 08.01. –
<https://www.bbc.com/news/av/election-us-2020-55566501>).*

Д. Трамп закликав більше не застосовувати насильства

Президент США Дональд Трамп закликав більше не застосовувати насильство та вандалізм перед інавгурацією обраного президента Джо Байдена. Заява була опублікована Д. Трампом напередодні голосування за імпичмент Палатою представників. «У світлі повідомлень про нові демонстрації, я закликаю, щоб НЕ було насильства, НІЯКОГО порушення законодавства та НІЯКОГО вандалізму», – написав Д. Трамп

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 13.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-13/trump-urges-no-more-violence-as-his-impachment-looms-in-house>).*

Д. Трамп закликав своїх прихильників «розійтися по домівках»

Чинний президент США Дональд Трамп звернувся до своїх прихильників, котрі вдерлися до будівлі Конгресу, із закликом «мирно повернутися додому». Відеозвернення до своїх прихильників Д. Трампа поширив у соцмережі Twitter. Звертаючись до мітингарів у Вашингтоні, Д. Трамп визнав, що розуміє їхній гнів через результат виборів, однак наголосив, що потрібно «зберегти мир, право й порядок». Крім того, американський лідер зазначив, що протестувальникам слід поважати сили безпеки й правоохоронців і застеріг, що не можна допускати, щоб хтось постраждав. Twitter вказав під цим твітом Д. Трампа на «загрозу насильства», заблокувавши можливість ретвітити, відповідати та реагувати на нього, а також позначив допис як такий, що містить «суперечливі твердження» про фальсифікації на виборах

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11/6.01. – <https://p.dw.com/p/3nbZD>).

Туніс

Президент Тунісу заговорив про «єврейських крадіїв»

Президент Тунісу Каїс Саїд звинуватив «єврейських крадіїв» у відповідальності за нестабільність у своїй країні. Обговорюючи політичну ситуацію в країні, К. Саїд, серед іншого, говорить про «євреїв, які крадуть». Нещодавно в Тунісі відбулися акції протесту, учасники яких вимагали відставки влади країни, згадавши гасла, виголошені 10 років тому під час революції, яка призвела до демократизації країни. За останній рік економічне та соціальне становище Тунісу погіршилося, що призвело до соціальної напруженості. Пандемія коронавірусу та колапс туризму спричинили скорочення економіки Тунісу на 20 % у річному обчисленні у другому кварталі 2020 р. Після слів президента Тунісу про

«єврейських крадіїв» голова європейської конференції рабинів заявив, що «влада Тунісу несе відповідальність за безпеку місцевих євреїв»

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.01. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210129953-Prezydent-Tunezji-mowi-o-kradnacych-Zydach.html>).*

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

США

Крок до імпічменту Д. Трампа: Демократи починають наполягати на звільненні президента США

Демократи представили статтю про імпічмент президенту США **Дональду Трампу**, яка звинувачує президента в «підбурюванні до повстання». Заклики до відставки, відсторонення з посади чи імпічменту Д. Трампа зросли серед демократів та деяких республіканців протягом наступних днів після заворушень у Конгресі, в яких загинуло п'ятеро людей. Це другий раз, коли демократи ініціюють імпічмент Д. Трампа в Палаті представників. «Президент представляє безпосередню загрозу для нашої конституції, нашої країни та американського народу, і його потрібно негайно усунути з посади», – сказала спікер Н. Пелосі

*(BBC. – London, 2021. – 11.01. –
<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-55622326>).*

До Конгресу США внесли резолюцію про імпічмент Д. Трампа

У Палаті представників Конгресу США представили резолюцію про імпічмент президента **Дональда Трампа**. Єдиним пунктом обвинувачення в бік Д. Трампа в цій резолюції зазначено «підбурювання до заколоту» на тлі спроби штурму Капітолія. У Демократичній партії, що має більшість у Палаті представників, заявили, що голосування щодо цієї резолюції очікується, ймовірно, 13 січня 2021 р. Крім того, цього ж дня законодавцям було запропоновано розглянути резолюцію, що закликає віцепрезидента М. Пенса змістити Д. Трампа. Однак пропозиція розглянути цей документ наразилася під час дебатів на опір конгресмена-республіканця А. Муні. Тож Палата представників розгляне цей документ 12 січня 2021 р. Оскільки демократи контролюють Нижню палату Конгресу, ухвалення цієї резолюції більшістю цілком імовірно, відзначають оглядачі

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.01. – <https://p.dw.com/p/3nncS>).

Палата проголосувала за імпічмент Д. Трампа лише за тиждень до того, як він повинен піти з посади

Президенту США **Дональду Трампу** вдруге було оголошено імпічмент, за який проголосовано Палатою представників з результатом 232 голосів «за» і 197 «проти», за звинуваченням у підбурюванні до повстання. Десять депутатів-республіканців виступили проти президента внаслідок жорстокого нападу на Капітолій. Очікується, що судовий розгляд у Сенаті розпочнеться лише після того, як Д. Трамп покине Білий дім

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 12.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/12/speech-to-supporters-before-us-capitol-violence-was-to-tally-appropriate-says-donald-trump>).

Палата представників схвалила імпічмент Д. Трампа

Дональд Трамп – перший в історії США президент, якому двічі висували звинувачення в процесі імпічменту. Палата представників зібралася в Капітолії цього разу під значною охороною Національної гвардії. Конгресмени, як і очікувалося, схвалили статтю про імпічмент Д. Трампа. Президента звинуватили в «підбурюванні до повстання» під час облоги Капітолія тижнем раніше, коли об'єднані Палати зібралися для затвердження результатів президентських виборів. На додаток до всіх демократів (222) імпічмент підтримали 10 республіканців. Затверджена Палатою представників стаття про імпічмент буде передана до Сенату

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 13.01. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/301139915-Izba-Reprezentantow-zatwierdzila-artykul-impeachmentu-przeciw-Trumpowi.html>).

«Відхилити крамолу»: Палата представників висуває Д. Трампу другий історичний імпічмент

Палата США вдруге ініціювала імпічмент президенту **Дональду Трампу** – історичне, двопартійне засудження президента. Десять республіканців приєдналися до всіх демократів під час голосування 232/197, підтримуючи причину імпічменту за «підбурювання до повстання», найтяжче звинувачення, коли-небудь висунуте проти чинного президента США. Наразі процес переходить до Сенату, де лідер більшості М. Макконнелл вказав, що суд не розпочнеться, поки Д. Трамп не піде з посади. «Ми знаємо, що президент Сполучених Штатів підбурював до повстання, цього збройного повстання проти нашої спільної країни», – сказала спікер Палати представників Н. Пелосі. «Він повинен піти – він є очевидною і сучасною небезпекою для нації, яку ми всі любимо», – додала спікер

(*POLITICO*. – *Brussels*, 2021. – 13.01. – <https://www.politico.com/news/2021/01/13/house-impeachment-trump-458589>).

Д. Трамп стає першим президентом, якому двічі оголошено імпічмент

Палата представників США проголосувала за імпічмент президенту **Дональду Трампу** через його роль у штурмі Конгресу. На мітингу прихильників у Вашингтоні він сказав, що буде «боротися до останнього» проти результатів виборів. Через те, що Д. Трамп відкинув будь-яку відповідальність за спровоковане насильство, він став першим президентом в історії США, якому двічі оголошено імпічмент

(BBC. – London, 2021. – 13.01. – <https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-55656219>).

Палата представників підтримала резолюцію про імпічмент Д. Трампа

Палата представників США підтримала переважною більшістю голосів резолюцію про початок процедури імпічменту президента **Дональда Трампа**. Під час голосування цю резолюцію підтримали 232 американських законодавці, а 197 висловилися проти. Переважна більшість конгресменів, які підтримали резолюцію, є членами Демократичної партії. Водночас за документ проголосували також і 10 республіканців. Члени Демократичної партії, яка ініціювала цю резолюцію, переконані, що Д. Трамп підбурював до заклоту, коли закликав своїх прихильників рухатися в бік Капітолія. Тоді натовп прибічників Д. Трампа вдерся до будівлі Конгресу США, і під час заворушень загинуло п'ятеро осіб. Сам Д. Трамп натомість переконаний, що його слова тоді були «абсолютно доречні». Перед голосуванням у Палаті представників Д. Трамп закликав американців утриматися від насильства. «На тлі повідомлень про нові демонстрації я наполегливо закликаю не допускати будь-якого насильства, порушення закону і актів вандалізму», – ідеться в заяві президента США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.01. – <https://p.dw.com/p/3nsvS>).

Палата представників проголосувала за імпічмент Д. Трампа, що робить його першим президентом США, якого двічі імпічментували

Палата представників проголосувала за імпічмент президента **Дональда Трампа** через «підбурювання до повстання», зробивши його першим президентом, якого двічі імпічментували. Водночас як окремі демократи, які спонсорують статтю про імпічмент, вказували на те, що вже було достатньо голосів для імпічменту президента в дні, що передували голосуванню, 10 республіканців проголосували «за»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 14.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/14/c_139665896.htm).

Імпічмент Д. Трампа: республіканці захищають – і деякі атакують – президента

Палата представників удруге проголосувала за імпічмент президента **Дональда Трампа**, проте більшість його не підтримала. На відміну від попереднього голосування за недовіру президенту, цього разу 10 республіканців проголосували «за», що зумовлено критикою Д. Трампа за те, що він сказав до і після нападу на Капітолій

*(BBC. – London, 2021. – 14.01. –
<https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-55640438>).*

Д. Байден звернувся до Сенату щодо імпічменту Д. Трампа

Обраний президент США **Джо Байден** звернувся до Сенату з проханням не забувати про свої невідкладні справи порядку денного, навіть коли йдеться про другий імпічмент **Дональда Трампа**. «Я сподіваюся, що керівництво Сенату знайде спосіб упоратися зі своїми конституційними обов'язками щодо імпічменту, одночасно працюючи над іншими невідкладними справами країни», – заявив Д. Байден. Президент підкреслив, що на тлі пандемії коронавірусу й економічних проблем Сенату треба вирішити такі питання, як затвердження його кандидатів на ключові посади. Новообраному президенту США необхідне оперативне схвалення від Сенату, щоб його адміністрація могла приступити до роботи відразу після його інавгурації

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.01. – <https://p.dw.com/p/3ntMJ>).

Сенат США обговорить імпічмент Д. Трампа в лютому

Сенат США почне слухання про імпічмент уже колишнього президента країни **Дональда Трампа** на другому тижні лютого. Про це повідомив лідер демократичної більшості у верхній палаті Конгресу Ч. Шумер. Очікується, що Палата представників 25 січня 2021 р. передасть Сенату свої звинувачення на адресу ексглави Білого дому. Противники колишнього глави держави вважають, що Д. Трамп несе особисту відповідальність за заворушення у Вашингтоні 6 січня 2021 р., під час яких група його прихильників увірвалася в будівлю Конгресу. Протестувальники почали сутички з поліцією, а правоохоронці у відповідь застосували сльозогінний газ. Десятки людей були затримані, чотири учасники заворушень і один поліцейський загинули. У столиці США була запроваджена комендантська година, в місто ввели Національну гвардію

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 23.01. – <https://p.dw.com/p/3oJsC>).

Резолюцію про імпічмент Д. Трампу передали в Сенат США

У Сенат з Палати представників Конгресу передали резолюцію щодо імпічменту експрезидента США **Дональда Трампа**. Американські ЗМІ показали,

як менеджери імпічменту перейшли з приміщень Палати представників до крила Капітолія, де засідає Сенат. Отже, процес імпічменту формально запущено, утім, за домовленістю між демократами та республіканцями, слухання щодо справи Д. Трампа в Сенаті почнуться на тижні, який стартує 8 лютого 2021 р.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.01. – <https://p.dw.com/p/3oPJ7>*).

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА

США

«Ми не можемо більше чекати»: Д. Байден підписав розпорядження щодо боротьби з кліматичною кризою

Президент США Джо Байден підписав розпорядження про перетворення економіки, що зменшує використання нафти та газу на федеральних землях та націонає субсидії на ці галузі. Директиви спрямовані на збереження 30 % земель та вод країни протягом наступних 10 р. До амбіційних зусиль Д. Байдена також належить подвоєння морської енергії вітру та перехід до повністю електричного федерального автопарку. План президента спрямований на запобігання найгіршому глобальному потеплінню, спричиненому спалюванням викопного палива. «Ми не можемо більше чекати, щоб вирішити питання кліматичної кризи», – сказав Д. Байден

(*Euronews. – Lyon, 2021. – 28.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/28/we-can-t-wait-any-longer-joe-biden-signs-executive-orders-to-address-climate-crisis>*).

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Бразилія

Уряд Ж. Болсонару применшує можливість надання більш помірної допомоги

Президент Бразилії Жаїр Болсонару та його найвищі економічні керівники застерігають від посилення фіскальних стимулів. Міністр економіки країни П. Гедес визнає, що це може бути необхідним кроком, якщо друга хвиля Covid-19 сильно вдарить по найбідніших бразильцях. «Ми не дозволимо тимчасовим заходам, пов'язаним із кризою, стати постійними зобов'язаннями щодо витрат», – сказав Ж. Болсонару на віртуальному саміті інвесторів

(*Bloomberg. – New York, 2021. – 26.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-26/bolsonaro-resists-more-covid-help-but-vaccination-pace-is-key>*).

Венесуела

Н. Мадуро планує перейти до повністю цифрової економіки у Венесуелі

Президент Венесуели **Ніколас Мадуро** планує перейти до повністю цифрової економіки, оскільки гіперінфляція призвела до того, що «нікчемні банкноти болівари» практично зникають, а доларизація розширюється через місцеву фінансову систему. За його словами, 18,6 % усіх комерційних операцій здійснюється в доларах, тоді як 77,3 % здійснюється в боліварах здебетовими картками. Лише 3,4 % платять боліварами. «У них війна проти нашої фізичної валюти. Цього року ми переходимо до повністю цифрової економіки. Я поставив за мету розвивати економіку, яка є на 100 % цифровою», – сказав Н. Мадуро

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 02.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-02/venezuela-s-maduro-plans-shift-to-a-fully-digitalized-economy>).

Іран

Інвестиції в зони вільної торгівлі Ірану щороку збільшуються на 56 %

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що іноземні та внутрішні інвестиції в іранські зони вільної торгівлі зросли на 56 % у поточному фінансовому році, починаючи з 20 березня 2020 р. Це збільшення означає, що максимальний тиск США та «економічний тероризм» Білого дому зазнав невдачі, заявив Х. Рухані під час онлайн-церемонії відкриття 61 проекту по всій країні. «З новою системою обслуговування кожному, хто хоче інвестувати в зони вільної торгівлі, не потрібно їхати до цього району», – додав президент, зазначивши, що інвестиційну роботу можна зробити через веб-сайт

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 15.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/15/c_139668495.htm).

Президент Ірану відкрив великий нафтопереробний завод

Іранський газопереробний завод «Хузестан Бідболанд», один з найбільших проектів у регіоні, президент Ірану відкрив за допомогою відеоконференції. «НПЗ Bidboland – це дуже важливий проект», – заявив **Хассан Рухані**. «З початку (іранського) року (у березні 2020 р.) було розпочато 11 важливих нафтохімічних проектів, і ми сподіваємось, що буде відкрито ще шість проектів», – сказав Х. Рухані. «Уперше в історії Ірану ми виробляємо мільярд кубічних метрів газу», – зазначив президент, додавши, що «світ потребує іранської нафти і газу»

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 21.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/21/c_139687341.htm).

Португалія

Президент Португалії констатував неминучість зростання держборгу

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** заявив, що збільшення заборгованості його країни було «неминучим» у результаті пандемії COVID-19 та заходів щодо відновлення економіки. М. Ребелу де Соза сказав, що «коли немає іншого засобу захисту», кредитування стає єдиним виходом. «Пандемія важко впливає на економіки у всьому світі, й Португалія не є винятком. До того, як рік тому почалась пандемія COVID-19, Португалія зафіксувала свій 25-й квартал безперервного зростання, і її державний бюджет був профіцитним уперше за майже півстоліття», – зазначив президент. «Я маю на увазі те, що кредитори вірять у здатність Португалії управляти своїм бюджетом, а не нести незворотні втрати з точки зору державного боргу», – додав М. Ребелу де Соза

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 15.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/15/c_139668599.htm).

США

Д. Байден вимагає 1,9 трлн дол. для надання допомоги в рамках першого економічного плану

Обраний президент США **Джо Байден** попросить у Конгресу 1,9 трлн дол. для фінансування негайної допомоги економіці США, яка вражена пандемією. Пакет допомоги ризикує швидкою опозицією республіканців через великі витрати на демократичні пріоритети, включаючи допомогу штатам та місцевим органам влади

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 14.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-14/biden-s-economic-plan-will-test-republican-taste-for-dealmaking>).

Д. Байден оприлюднив пакет економічних заходів щодо коронавірусу на 1,9 трлн дол.

Президент США **Джо Байден** оприлюднив пакет економічних заходів щодо коронавірусу на 1,9 трлн дол. (1,5 трлн євро). Пропозиція, яка називається «Американським планом» порятунку, пришвидшить програму вакцинації та відповідає меті Д. Байдена – ввести 100 млн вакцин до 100-го дня свого президентства. План також передбачає 50 млрд дол. на розширення тестування. Близько 130 млрд дол. буде виділено на допомогу школам, щоб відновити роботу без ризику подальшого зараження. План передбачає фінансування найму 100 тис. працівників охорони здоров'я, щоб зосередитись на заохоченні людей робити щеплення та на пошук контактів інфікованих коронавірусом

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 15.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/15/joe-biden-unveils-1-9-trillion-coronavirus-economic-relief-package>).

Д. Байден планує виділити на відновлення економіки 1,9 трлн дол.

Команда обраного президента США **Джо Байдена** готує пакет економічної підтримки розміром у 1,9 трлн дол. Пакет допомоги включає в себе прямі грошові виплати населенню, допомогу малому бізнесу і фінансування боротьби з коронавірусом. За словами Д. Байдена, «на кону – здоров'я нації», і діяти необхідно «прямо зараз». Розмір прямих одномоментних виплат мільйонам американців, рішення про які було прийнято в грудні, збільшено з 600 до 2 тис. дол. Усього на ці цілі буде витрачено близько 1 трлн дол. З них 415 млрд виділять на боротьбу з коронавірусом: 50 млрд із них – на тести, а 20 млрд – на вакцини. Ще 440 млрд будуть спрямовані на підтримку малого бізнесу та місцевих громад. Лідери демократів у Конгресі США вже привітали програму обраного президента

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 15.01. – <https://p.dw.com/p/3nwkD>).

Туреччина

Чому Р. Т. Ердоган не може протистояти забороні проти високих відсоткових ставок

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** узяв курс на економічне зростання та відновив свою політику звинувачень проти високих відсоткових ставок. Це є поганою новиною для економіки Туреччини, а в разі виконання указу президента низькі ставки сприятимуть інфляції та послаблюватимуть валюту країни. Р. Т. Ердоган висловив завуальовану критику нового керівника центрального банку за збільшення витрат на позики наприкінці минулого року. «Слухають вони, чи ні, я продовжуватиму свою боротьбу. Є одна річ, у яку я вірю – ми не можемо досягти нічого з високими відсотковими ставками», – сказав Р. Т. Ердоган

(Bloomberg. – New York, 2021. – 21.01. – <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2021-01-21/why-turkey-s-erdogan-can-t-resist-raising-against-interest-high-rates>).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Венесуела

Н. Мадуро подвоїв репресії проти засобів масової інформації та журналістів

Революційний бойовий безлад, що розпочався рік тому проти восьми незалежних ЗМІ, підтвердив дорожню карту **Ніколаса Мадуро**, яка навіть не була секретною. Репресії проти опозиції та громадянського суспільства будуть продовжуватися з більшим акцентом та глибше у 2021 р. «Другий великий виклик з 2021 року – це комунікаційна битва», – сказав «син Чавеса» в кінці минулого року в одному з постійних телевізійних виступів. «Битва за правду, виграйте її в

кожному районі, у кожній родині, у кожній громаді, у мережах, у ЗМІ, на вулицях! Там вигравте комунікаційну битву!» – наказав глава держави

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 11.01. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/11/5ffb5ed2fdddff58398b45fe.html>).

Росія

Відео О. Навального: В. Путін заявив, що твердження про палац – це «маніпуляція»

Президент Росії **Володимир Путін** відхилив твердження, що йому належить пишний «палац» на Чорному морі. Протягом 48 год. після розміщення на YouTube відео набрало понад 42 млн переглядів. У відеозаписі О. Навального стверджується, що садиба була побудована для В. Путіна за складною корупційною схемою. Під час інтернет-зустрічі, виступаючи перед студентами, В. Путін сказав, що розслідування було «компіляцією», додавши, що її склала опозиція для «промивання мозку» росіянам. «Єдине, що мене зацікавило, це виноробство, але не як бізнес, а як вид діяльності. Я думаю, що це хороша і благородна діяльність», – сказав В. Путін

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 26.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/26/putin-says-lavish-palace-featured-in-navalny-video-is-manipulation>).

США

Заборона Д. Трампа в соціальних мережах викликала дебати щодо свободи слова

Twitter прийняв рішення назавжди заборонити **Дональду Трампу** використовувати їхню платформу, що було сприйнято як переломний момент. Наступними були Facebook та Instagram, які зупинили роботу облікових записів Д. Трампа до Дня інавгурації. Twitch і Snapchat також відключили обліковий запис Д. Трампа. Таке рішення назавжди відсторонити президента вітали не всі. «Блокування Д. Трампа є проблематичним. Свобода думок є основним правом фундаментального значення», – заявив речник А. Меркель

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 11.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/11/president-trumps-platform-bans-opens-debate-about-freedom-of-speech-thecube>).

Д. Трампу заборонили Snapchat за спробу підбурювати до насильства

Snapchat назавжди заборонив обліковий запис президента США **Дональда Трампа** через порушення правил мобільного додатку та спроби поширювати мову ворожнечі й підбурення до насильства. «В інтересах громадської безпеки та на основі його спроб поширювати дезінформацію, висловлювання ненависті та

підбурювати до насильства, що є явним порушенням наших вказівок, ми прийняли рішення назавжди припинити його обліковий запис», – ідеться в заяві компанії

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 14.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-14/trump-is-banned-from-snapchat-for-trying-to-incite-violence>).

Туреччина

Р. Т. Ердоган обіцяє реформи у 2021 р., але права людини та свобода преси – це «міцні горішки, які важко зламати»

В останній день 2020 р. президент Туреччини пообіцяв своєму народу, що «все зміниться». **Реджеп Тайїп Ердоган** не вперше говорить про реформи на тлі перспектив європейських санкцій та спекуляцій на дострокових виборах влітку 2021 р. «Ми перебуваємо в процесі підготовки реформ, які зміцнять нашу економіку та підвищать рівень нашої демократії, прав і свобод», – сказав Р. Т. Ердоган в промові, яка опублікована на вебсайті президента

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 01.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/01/erdogan-promises-reforms-in-2021-but-human-rights-and-press-freedom-are-tough-nuts-to-crack>).

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Гана

Президент Гани закликав до єдності після сутичок у парламенті

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** закликав до єдності на своїй церемонії прийняття присяги після жорстоких виборів, які завершилися бійкою в залі парламенту. Солдати увійшли до парламенту Гани, щоб припинити сутички між парламентаріями, що зашкодило репутації найбільшого виробника какао та золота щодо проведення мирних виборів. «Перед цим Палацом і добрими людьми Гани я обіцяю, що все, що я роблю, буде для загального блага», – сказав Н. А. Д. Акуфо-Аддо на церемонії, на якій були присутні глави держав із Західної та Центральної Африки. Він пообіцяв посилити зростання економіки, забезпечити електроенергією, побудувати більше доріг та досягти універсального безкоштовного медичного обслуговування

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 07.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29CINT>).

Н. А. Д. Акуфо-Аддо склав присягу на другий термін президентства в Гані

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** присягнув на посаді президента на свій другий і останній термін. Голова Верховного суду К. Анін Єбоа

прийняв присягу на вірність Н. А. Д. Акуфо-Аддо перед законодавцями, 12 главами держав та іншими високопоставленими місцевими та міжнародними гостями. «Моє переобрання – це демонстрація довіри, яку ганайці висловили мені, як оцінку досягнень мого першого терміну та значного обсягу роботи, що залишилася на наступні чотири роки», – сказав Н. А. Д. Акуфо-Аддо. Він додав, що є потреба твердо повернути націю на шлях прогресу, процвітання та розвитку після хаосу, який спричинив COVID-19. «Я запевняю всіх ганайців, що я зроблю все можливе, щоб виконати свій обов'язок», – наголосив президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-01/08/c_139650134.htm).

Киргизстан

С. Жапаров вступив на посаду президента Киргизстану

Садир Жапаров офіційно вступив на посаду нового президента Киргизстану, ставши шостим президентом країни. С. Жапаров присягнув на церемонії інавгурації в будівлі Киргизької національної філармонії, а потім глава Центральної виборчої комісії країни Н. Шайлдабекова вручила посвідчення президента та нагрудний знак. С. Жапаров заявив у своєму виступі, що Киргизстан дотримуватиметься багатовекторної зовнішньої політики. «Посилення співпраці та зміцнення економічних і культурних зв'язків зі стратегічними партнерами є пріоритетом нашої зовнішньої політики», – підкреслив С. Жапаров

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 28.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-01/28/c_139704556.htm).

США

Д. Байден замінить інавгураційний парад короткою прогулянкою до Білого дому

Обраний президент **Джо Байден** після присяги отримає скорочений військовий супровід до Білого дому замість традиційного інавгураційного параду. Зменшені інавгураційні церемонії є черговою поступкою пандемії коронавірусу, оскільки менеджери інавгурації Д. Байдена врівноважують питання охорони здоров'я та безпеки конституційної церемонії. «В інавгурації є багато великих традицій, і ми плануємо вшанувати їх, зберігаючи всіх у безпеці», – зазначив генеральний директор Інавгураційного комітету Т. Аллен

(Bloomberg. – New York, 2021. – 03.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-03/biden-to-replace-inaugural-parade-with-short-walk-to-white-house>).

Д. Трамп не піде на інавгурацію Д. Байдена

Чинний президент США **Дональд Трамп** заявив, що не прийде на інавгурацію обраного президента **Джо Байдена**. «Усім, хто запитував, я не збираюся йти на інавгурацію 20 січня», – написав він у Twitter. Таким чином, Д. Трамп порушить давню традицію, за якою президент, який залишає посаду, відвідує церемонію складення присяги його наступника

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.01. – <https://p.dw.com/p/3nhzm>).

Д. Трамп не буде відвідувати інавгурацію Д. Байдена після нападу на Капітолій

Президент США **Дональд Трамп** не буде відвідувати інавгурацію обраного президента **Джо Байдена** після того, як його прихильники напали на Капітолій. Рішення Д. Трампа пропустити цю подію є наслідком багатотижневих зусиль, спрямованих на скасування волі виборців, які обрали Д. Байдена, оскільки президент та його прихильники пропагували безпідставні змови щодо фальсифікацій виборів, подавали десятки марних судових позовів і переслідували чиновників, щоб зупинити або скасувати сертифікацію перемоги Д. Байдена. «Усім тим, хто запитував, я не буду на інавгурації 20 січня», – написав Д. Трамп у своєму Twitter

(Bloomberg. – New York, 2021. – 08.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-08/trump-says-he-won-t-attend-biden-s-inauguration-on-jan-20-kjogm7z7>).

Президент Д. Байден. Зовсім інший початок

Замість мирної передачі влади, парадів, балів та урочистих церемоній інавгурація президента США відбудеться без гостей з надзвичайними заходами безпеки. Цього року через пандемію не буде 200 тис. гостей перед Капітолієм. Між президентом, його дружиною та їхніми наступниками Білий дім не проведе зустрічі ввічливості, оскільки **Дональд Трамп** відмовився брати участь у присязі **Джо Байдена** та Камали Гарріс. «Це давня американська традиція, яку поважали демократи та республіканці», – зазначив історик Д. Бендат. Д. Трамп стане першим президентом США за 152 роки, який порушить цю традицію. Адміністрацію Д. Трампа буде представляти перед Капітолієм віце-президент М. Пенс. Таким чином, він символічно відвернеться від необґрунтованих звинувачень Д. Трампа у вкрадених та фальсифікованих виборах. М. Пенс уже деякий час бере участь у мирній передачі влади, чого президент Д. Трамп успішно уникав

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 19.01. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/301199883-Prezydent-Joe-Biden-Zupelnie-inny-poczatek.html>).

Як виглядає масштабована інавгурація з високим рівнем безпеки

Президентська інавгурація **Джо Байдена** не схожа на жодну в сучасній історії. День інавгурації буде менше стосуватися святкування історичного моменту привітання нового президента та більше направлений на запобігання будь-якій кількості потенційних катастроф. Зникли масові натовпи в Національному торговому центрі та бурхливий президентський парад – наразі багато американських прапорів та військової присутності, яких не було в столиці країни з часів Громадянської війни. Сам Д. Байден проведе ніч перед своєю інавгурацією в Блер-хаусі, президентській гостьовій резиденції, через дорогу від Білого дому. Через пандемію церемонія буде закрита для громадськості

(Bloomberg. – New York, 2021. – 19.01. – <https://www.bloomberg.com/graphics/2021-biden-inauguration-logistics/>).

У своїй першій промові президент США Д. Байден закликав американців об'єднатися

Президент США **Джо Байден** в інавгураційній промові закликав американців згуртуватися. Інавгурація помітно відрізнялася від тих, що були раніше. Через пандемію COVID-19 церемонія проходила з дотриманням соціальної дистанції та масками на обличчях. Головною темою інавгурації було «Об'єднання Америки». «Уся моя душа в цьому. Об'єднання Америки. Об'єднання наших людей. Об'єднання нації. І я прошу кожного американця приєднатися до мене у цій справі», – сказав Д. Байден у своїй промові

(Euronews. – Lyon, 2021. – 20.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/20/joe-biden-implores-americans-to-unite-in-first-speech-as-us-president>).

Д. Байден склав присягу президента США

Джо Байден склав присягу президента США. Церемонія інавгурації Д. Байдена відбулася за посилених заходів безпеки у Вашингтоні. Разом з Д. Байденом присягу склала також і обрана віцепрезиденткою К. Харріс, яка стала першою жінкою на цій посаді, а також першою особою на цьому посту з індійським та афро-американським походженням. На церемонії були присутні й кілька експрезидентів США – **Білл Клінтон, Джордж Буш-молодший і Барак Обама**. Серед присутніх на церемонії інавгурації Д. Байдена був і віцепрезидент у адміністрації **Дональда Трампа** М. Пенс. Натомість самого Д. Трампа не було – за кілька годин до інавгурації він полетів до Флориди

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.01. – <https://p.dw.com/p/3oBn6>).

Місце, де стояв Д. Байден, нагадувало про невдале повстання

Саме там, де президент США **Джо Байден** виступив з інавгураційною промовою, натовп повстанців намагався – і не зумів – скасувати його вибори всього за два тижні до цього. Поруч, біля дверей Західної тераси Капітолія, в один із найбільш хаотичних моментів штурму, відбувся жорстокий напад на працівника поліції. Associated Press має, за традицією, бути присутньою на інавгураційній промові кожні чотири роки. «Але ще ніколи не було такої церемонії, за все ще свіжих наслідків насильницького виклику мирному переходу влади, якому інавгурація і призначена служити», – зазначає оглядач таблоїду

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/election-2020-biden-inauguration-joe-biden-capitol-siege-politics-bfc105910f472e3ac52bead1c6af3b91>).

Д. Байден закликав до єдності в терміновому порядку

Як це часто роблять лідери після інавгурації, президент США **Джо Байден** розпочав свою діяльність із ритуального заклику до американської єдності. Але на тих самих східцях Капітолія, де буквально два тижні тому бунтівники «взяли в облогу демократію країни», слова Д. Байдена були менш схожими на риторичний заклик і більше нагальним завданням стабілізувати країну, яка відмовляється від пандемії, економічної невизначеності, расової напруженості та зростаючого розколу, заради правди проти брехні. «Ми повинні припинити цю негромадянську війну», – заявив Д. Байден незабаром після того, як прийняв присягу як 46-й президент країни. Відновлення нації є однією з найбільших проблем, з якими стикається американський президент. Пандемія коронавірусу вбила понад 400 тис. американців і все ще виходить з-під контролю. Економіка продовжує втрачати робочі місця, а безробіття найбільше вражає жінок та меншини. І повстання в Капітолії чітко показало ступінь ризиків, спричинених глибокими політичними розбіжностями в країні, змовами та брехнею багатьох послідовників колишнього президента США **Дональда Трампа**

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/biden-inauguration-joe-biden-capitol-siege-race-and-ethnicity-coronavirus-pandemic-ad8167073b574e295112b1cf10ada53a>).

Д. Байден відмовляється від верховенства білих, закликає до расової справедливості

У своєму інавгураційному зверненні президент **Джо Байден** виступив із рішучим запереченням верховенства білих та внутрішнього тероризму, який спостерігався за часів **Дональда Трампа**. Д. Байден засудив «расизм, націоналізм, залякування, демонізацію», що призвело до нападу на Капітолійський пагорб

переважно білих прихильників Д. Трампа, які несли символи ненависті, включаючи бойовий прапор Конфедерації. «Я говорю про расову несправедливість, яка не може бути ні відчайдушною, ні яснішою. А зараз зростає політичний екстремізм, верховенство білих, внутрішній тероризм, яким ми повинні протистояти і перемогти», – зазначив Д. Байден. Порівняно зі своїми безпосередніми попередниками, троє з яких були присутні на інавгурації, Д. Байден є першим президентом, який згадав проблеми верховенства білих в інавгураційній промові. У своєму другому інавгураційному зверненні в 1997 р. колишній президент **Білл Клінтон** назвав расові поділи «постійним прокляттям Америки», але не назвав винних

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/biden-inauguration-joe-biden-capitol-siege-donald-trump-race-and-ethnicity-b30876a77ebee44b2c2381571fb6915>).

Інавгурація Д. Байдена: «Різкий поворот до цивілізованості після Д. Трампа»

Вашингтон не може перегорнути сторінку досить швидко від **Дональда Трампа** до президента **Джо Байдена**. Голос Д. Трампа зник із столиці, яку він анімував і викликав неприємності з 2017 р. Він повернувся до свого приватного життя у Флориді. І зовсім раптово, принаймні на сьогодні, повернулися колишні традиції: шанування звичаїв, ритуалів, що датуються двома століттями, сцени благодаті, заклики до єдності. Через чотири роки після темного зображення «американської різанини» Д. Трампа Д. Байден виклав свій намір на тій самій платформі Капітолія, де майорять прапори, щоб написати «американську історію надії»

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-inauguration-day-dc-ee79e2f1bf1a1b2e20180b3cc63e174a>).

Д. Байден закликав до єдності для подолання кризи

Джо Байден склав присягу як 46-й президент США, заявивши, що «демократія перемогла» і закликавши американців до стійкості та єдності, аби протистояти історичному збігу криз глибоко розділеної країни. Засуджуючи національну «негромадянську війну», Д. Байден приніс присягу в Капітолії США, який усього двома тижнями раніше був пошкоджений у результаті облоги повстанців. У Капітолії в часи, коли американська традиція мирної передачі влади ніколи не здавалася більш крихкою, церемонія проходила в колі сил безпеки, що нагадувало зону бойових дій і без натовпу через пандемію коронавірусу

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/biden-inauguration-joe-biden-democracy-coronavirus-pandemic-michael-pence-cca268c9f2435d6b1b6441e3aa66a97b>).

Президент США Д. Байден: «Демократія взяла гору»

Під час церемонії інавгурації **Джо Байден** склав присягу як 46-й президент США. Церемонія інавгурації проходила в Капітолії міста Вашингтон, округ Колумбія. У своїй першій промові на посаді президента Д. Байден сказав: «Ми знову дізналися, що демократія дорогоцінна, демократія крихка і в цей час, друзі, демократія взяла гору»

(BBC. – London, 2021. – 21.01. – <https://www.bbc.co.uk/newsround/55745838>).

КОРУПЦІЯ

Румунія

Президент Румунії схвалив розслідування щодо корупції колишнього прем'єр-міністра

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** схвалив запит антикорупційних прокурорів дозволити розслідування кримінальної справи проти експрем'єр-міністра та спікера Сенату К. Попеску-Терічану за підозрою в хабарництві. 68-річний К. Попеску-Терічану заперечує всі протиправні дії. Прокурори заявили, що він отримав послуги політичного консультування на суму 800 тис. дол. протягом 2007–2008 рр., сплачені австрійською компанією в обмін на державні рахунки на її користь. Згідно із законодавством Румунії, президент повинен затвердити розслідування проти колишніх міністрів кабінету. К. Попеску-Терічану заявив, що відновлення справи є способом для К. Йоганніса помститися і «повністю усунути свою єдину опозицію з румунської політичної сцени». Наразі К. Йоганніс схвалив усі клопотання прокурорів про відкриття кримінального провадження.

(Reuters. – London, 2021. – 13.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29I1S7>).

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

Франція

Е. Макрон обіцяє студентам один євро на харчування (під час блокування) та швидке повернення до занять

Президент Франції **Емманюель Макрон** пообіцяв студентам університетів прискорити повернення до традиційного викладання та доступу до дворазового харчування за один євро, щоб допомогти їм під час блокування. Глава держави хоче прискорити графік відновлення особистого навчання один день на тиждень,

попри нещодавній сплеск коронавірусних інфекцій. «Студент повинен мати ті самі права, що і працівник ... Якщо йому це потрібно, він повинен мати можливість повертатися до університету один день на тиждень», – сказав Е. Макрон

(Euronews. – Lyon, 2021. – 22.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/22/emmanuel-macron-promises-students-one-euro-lockdown-meals-and-a-quick-return-to-classes>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Мозамбік

Президент Мозамбіку передав контроль армії

Президент Мозамбіку **Філіпе Нюсі** після безуспішних спроб поліції придушити повстання в провінції Кабо Дельгадо передав військовим відповідальність за боротьбу з агресією, пов'язаною з «Ісламською державою». Ф. Нюсі підвищив генерала армії Е. Муссу до начальника штабу військових. «Військові матимуть надійний командний голос. Це початок правильного управління війною в Кабо Дельгадо», – заявив М. А. Нувунга, професор політології в університеті Е. Мондлейна

(Bloomberg. – New York, 2021. – 18.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-18/mozambican-president-hands-control-to-army-in-insurgency-battle>).

Нігер

Прем'єр-міністр заявив, що в селах Нігеру загинуло 100 людей

Прем'єр-міністр Нігеру Б. Рафіні заявив, що понад сотню людей було вбито в результаті нападів на два села на заході Нігеру. Він не вказав, хто відповідальний за інцидент. Нігер зазнав неодноразових нападів бойовиків, пов'язаних з «Аль-Каїдою» та «Ісламською державою», поблизу її кордонів з Малі та Буркіна-Фасо. Напади відбулися того самого дня, коли виборча комісія оголосила результати першого туру виборів на місце президента **Мухамаду Іссуфу**, який покидає посаду після десятиліття влади

(Reuters. – London, 2021. – 03.01. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN2980MU>).

США

Чому повстання за Д. Трампа – найгірший кошмар В. Путіна

«Коли прихильники президента США **Дональда Трампа** шаленіли в Капітолії, логічно припустити, що президент Росії **Володимир Путін** спостерігав за розгортанням подій і радісно потирав руки», – вважає журналіст-фрілансер з Риги Л. Рагозін. «Зрештою, хаос, розгубленість та руйнування можна розглядати як кульмінацію тривалих зусиль Кремля підірвати американську демократію, але в

Москві та серед прихильників В. Путіна реакція була приглушеною, оскільки державні пропагандисти прагнули пройти тонку лінію: скориставшись можливістю тролити Америку, уникаючи заохочення аналогічних заворушень у власній країні», – зазначає журналіст. «Як і Д. Трамп, В. Путін намагався використати радикальних націоналістів на власну користь. І як і Д. Трамп, він навряд чи контролює загрозу, яку допоміг розв'язати», – пише Л. Рагозін

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 10.01. –
<https://www.politico.eu/article/pro-trump-insurrection-vladimir-putin-worst-nightmare/>).*

Філіппіни

Президент Філіппін Р. Дутерте призначив генерала армії наступним головнокомандувачем Збройних сил

Президента Філіппін Родріго Дутерте призначив генерал-лейтенанта філіппінської армії Ч. Собеяна наступним головнокомандувачем Збройних сил країни. Ч. Собеяна замінить генерала Г. Гапая, який наступного місяця піде на пенсію. «Ми впевнені, що генерал Собеяна продовжуватиме модернізувати наше військо та здійснювати ініціативи щодо реформ, щоб зробити Збройні сили справді професійними, як захисника народу та держави», – заявив пресекретар президента Г. Роке

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 27.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-27/philippines-duterte-names-army-chief-as-next-military-head>).*

Центральноафриканська Республіка

Повстанці атакували місто й увійшли в нього до оголошення результатів виборів

Поборники повстанців у Центральноафриканській Республіці атакували та частково окупували місто з видобутку алмазів за день до того, як влада повинна оголосити результати президентських виборів. Щонайменше п'ять повстанців були вбиті та двоє армійських солдатів поранені внаслідок сутичок у місті Бангасу, яке розташоване на південному кордоні з Демократичною Республікою Конго. Повстанці, яких, згідно із заявами уряду та Організації Об'єднаних Націй, підтримує експрезидент Франсуа Бозізе, почали наступ у грудні після того, як конституційний суд відхилив кандидатуру Ф. Бозізе кинути виклик нинішньому президенту Фостен-Аршанжу Туадері. Партія Ф. Бозізе офіційно заперечує, що він співпрацює з повстанцями, проте деякі члени партії це припускають

(Reuters. – London, 2021. – 03.01. – <https://uk.reuters.com/article/idUKL8N2JE0BJ>).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Литва

Литва відзначила 30-ту річницю смертельних радянських репресій

Литва відзначила 30-ту річницю радянських репресій у 1991 р. Президент Литви **Гітанас Науседа** провів у Вільнюсі церемонію вшанування пам'яті загиблих, заходи мали певні обмеження через пандемію. Під час промови Г. Науседа зробив порівняння між подіями, які нині розгортаються в Білорусі. «Сьогодні громадянське суспільство Білорусі закликає підтримати їхні демократичні права. Будьте міцними, не втрачайте надію, вірте у свободу! Ви не самотні!» – зазначив Г. Науседа

(Euronews. – Lyon, 2021. – 13.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/13/lithuania-marks-30th-anniversary-of-deadly-soviet-assault-draws-comparison-with-belarus>).

Румунія

Румунія ухвалила закон, який каратиме поведінку антиромів

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** ухвалив закон, який каратиме поведінку антиромів позбавленням волі до 10 років. Законодавство має на меті припинити злочини на ґрунті ненависті проти ромської громади – найбільшої етнічної меншини в країні. Незабаром правопорушники потраплять до в'язниці за «словесні чи фізичні прояви, мотивовані ненавистю до ромів, спрямовані проти ромів або їхньої власності». Відповідно до тексту закону, сюди також включено злочини на ґрунті ненависті проти культових споруд, традицій та ромської мови. «Румунії і Європі потрібно більше рішень для запобігання антиромським настроям», – заявив для Euronews політичний аналітик Р. Магдін

(Euronews. – Lyon, 2021. – 06.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/06/romania-to-introduce-law-against-anti-roma-hate-speech>).

США

Д. Трамп продовжив заборону на отримання робочих віз до березня, посиляючись на проблеми на ринку праці

Президент США **Дональд Трамп** продовжив заборону на отримання нових грін-карт та робочих віз до березня, посиляючись на постійну слабкість на ринку праці США через пандемію коронавірусу. «Вплив COVID-19 на ринок праці у Сполучених Штатах та здоров'я американських громадян є предметом постійного національного занепокоєння і міркувань, що наявні в моїх попередніх заявах», – сказав Д. Трамп. Розширення обмежень включає заморожування нових віз H-1B та H-4, що використовуються технологічними працівниками, продовжує агресивну

кампанію Д. Трампа щодо обмеження імміграції до США протягом його терміну правління

(Bloomberg. – New York, 2021. – 01.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-01/trump-extends-work-visa-ban-to-march-citing-labor-market-woes>).

Чому імміграційний план Д. Байдена може бути ризиковим для демократів

Президент **Джо Байден** стикається з політичним ризиком, який пов'язаний з великими амбіціями. Як одну із своїх перших дій, Д. Байден запропонував масштабний «капітальний ремонт» імміграційної політики, який забезпечить шлях до громадянства США для приблизно 11 млн людей, які незаконно перебувають у США. Він також запропонував відмінити деякі положення жорсткої політики президента **Дональда Трампа**, зокрема намагання покласти край існуючому, захищеному правовому статусу для багатьох іммігрантів, привезених до США в дитячому віці та жорсткі правила щодо притулку. Це саме той захід, до якого прагнули багато латиноамериканських активістів. Але цей захід конкурує з іншими законодавчими цілями Д. Байдена, включаючи план на 1,9 трлн дол. для боротьби з коронавірусом, інфраструктурний пакет, що сприяє ініціативам зеленої енергетики, та «публічний варіант» для розширення медичного страхування

(The Associated Press. – New York, 2021. – 24.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-politics-race-and-ethnicity-health-care-ref-orm-7c0584e2e7a795e24aa3c829b98dde08>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Аргентина

Молоді аргентинці «запалюють ніч»... і президента А. Фернандеса

Був час, коли президент Аргентини **Альберто Фернандес** робив ставку на співучасть з молодими людьми: він грав з ними на гітарі і стверджував, що прекрасно розуміє, що відбувається в них в голові під час глибокого карантину в Аргентині. «Важко не мати можливості виходити та насолоджуватися друзями. Ось чому я дуже ціную те, що ви робите, щоб піклуватися про себе. Ми збираємось вийти з цього разом. Це час подбати один про одного. Бережіть себе, любіть більше один одного. Щоб вірус не атакував нас, не нашкодив», – говорив президент. Але якщо в травні 2020 р. Аргентина відчула, що успішно контролює вірус, то в січні 2021 р. відчуття зовсім інше. Не лише тому, що дані додають країну до найбільш постраждалих від Covid у світі – 958 смертей на мільйон, що більше, ніж 919 в Бразилії та недалеко від 1081 в Іспанії, а тому, що відсоток тих молодих людей, до яких звертався А. Фернандес більше не слухає президента

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 05.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/05/5ff3447921efa02f7d8b45fa.html>).

Болівія

Болівія підписала контракт з Індійським інститутом сироватки на 5 мільйонів доз вакцини AstraZeneca

Уряд Болівії заявив, що підписав контракт з Індійським інститутом сироватки на поставку 5 млн доз вакцини проти Covid від AstraZeneca. Президент країни **Луїс Арсе** повідомив, що в поєднанні з ще однією недавньою угодою про придбання доз вакцин Sputnik V у Росії Болівія очікує, що зможе вакцинувати все населення країни

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JO1T6>).

Ботсвана

Ботсвана вакцинує всіх громадян проти COVID-19

Президент Ботсвани **Моквітсі Масісі** заявив, що буде вакциновано кожного громадянина країни проти смертельної пандемії COVID-19, коли вакцина буде доступною. «Реальним і довгостроковим рішенням країни у боротьбі з пандемією COVID-19 є вакцинація всього населення проти смертельної хвороби», – сказав М. Масісі у відео, розісланому журналістам незабаром після закритої зустрічі з представниками Світового банку. М. Масісі заявив, що вакцинація всього населення – це найшвидший можливий спосіб для боротьби з цією глобальною пандемією, оскільки щеплення лише 20 % населення не забезпечить колективний імунітет. «Ми хочемо придбати найефективнішу вакцину, враховуючи наші обставини та потенціал для успіху», – сказав М. Масісі, додавши, що Ботсвана буде мобілізувати громадян з усіх куточків цієї південноафриканської країни, де населення, за оцінками, становить 2,3 млн чоловік. За словами президента, Ботсвана має багату історію імунізації, додавши, що «імунізація людей проти COVID-19 не буде великою проблемою»

(*Xinhua*. – *Beijing*, 2021. – 28.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-01/28/c_139703895.htm).

Гана

Президент Гани попередив про перевантаження системи охорони здоров'я в міру того, як зростають випадки захворювання на COVID-19

Рівень зараження на COVID-19 в Гані стрімко зростає і включає нові штами вірусу, яких раніше не бачили в країні, наповнюючи лікувальні центри та загрожуючи перевантаженням системи охорони здоров'я. Про це заявив президент країни **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо**. «З 5 січня кількість активних випадків

зросла до 1924 з приблизно 900», – сказав Н. А. Д. Акуфо-Аддо у своїй промові. Гана ще не наближається до піку, який спостерігався під час першої хвилі інфекцій у середині минулого року, але може швидко досягти цього рівня, якщо випадки продовжуватимуть зростати нинішніми темпами. Якщо це станеться, президент заявив, що введе ще один частковий локдаун. «Наші лікувальні центри від COVID-19 перейшли від нульової кількості пацієнтів до повного заповнення через збільшення кількості інфекцій, – сказав президент. – За нинішніх темпів ... наша інфраструктура охорони здоров'я буде перевантажена»

(Reuters. – London, 2021. – 18.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JS0LU>).

Індонезія

Президент Індонезії закликав здійснити вакцинацію проти COVID-19 протягом цього року

Президент Індонезії **Джоко Відодо** попросив міністра охорони здоров'я Б. Гунаді Садікіна завершити масову програму вакцинації проти COVID-19 протягом цього року. Четверта за кількістю населення країна розпочне свою програму масових вакцинацій 13 січня 2021 р. На першому етапі вакцина буде надана медичним працівникам, починаючи від лікарів і закінчуючи медсестрами, а потім армії та поліції, а також викладачам. Після цього широка громадськість також буде щеплена. «Хоча щеплення розпочнуться на наступному тижні, я прошу вас бути пильними, ретельно дотримуватися рекомендацій МОЗ, носити маски, мити руки, не ходити в місцях, де багатолюдно, триматися на відстані», – наголосив президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/05/c_139644050.htm).

Президент Індонезії запустив програму щеплення від COVID-19 китайською вакциною

Президент Індонезії **Джоко Відодо** отримав першу в країні дозу вакцини проти COVID-19, оскільки уряд розпочав амбіційну програму зі щеплення 181,5 млн людей у четвертій за кількістю населення країні у світі. Д. Відодо зробили ін'єкцію вакциною CoronaVac, виготовленою китайською компанією Sinovac Biotech, у президентському палаці в Джакарті

(Reuters. – London, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSJ9N2FT02L>).

Президент Індонезії вважає, що вакцина допоможе зупинити поширення вірусу, підтримає економіку

Президент Індонезії **Джоко Відодо** заявив, що програма масової вакцинації проти COVID-19 у країні є важливою для зупинки поширення коронавірусу та сприятиме прискоренню економічного відновлення. Виступаючи через годину після отримання першої дози вакцини, Д. Відодо заявив, що програма з використанням вакцини CoronaVac китайської Sinovac Biotech негайно розпочнеться в регіонах країни

*(Reuters. – London, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSJ9N2FT02M>).*

Д. Відодо отримав другу дозу вакцини від Covid-19

Президент Індонезії **Джоко Відодо** отримав другу дозу вакцини Covid-19 (від Sinovac Biotech Ltd.) через день після того, як країна зареєструвала понад мільйон хворих. Найбільша економіка Південно-Східної Азії перебуває під тиском чергового спалаху захворюваності та змушена прискорити програму щеплень. З моменту запуску програми вакцинації близько 250 тис. медичних працівників були вакциновані. «Уряд планує збільшити кількість вакцинованих до 1 млн щодня», – ідеться в заяві Д. Відодо

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 27.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-27/jokowi-gets-second-sinovac-shot-as-case-surge-past-one-million>).*

Іран

Х. Рухані: «Найближчими тижнями Іран розпочне щеплення проти COVID-19»

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що найближчими тижнями почнуться щеплення від COVID-19 в Ірані, країні, яка найбільше постраждала на Близькому Сході. «Іноземні вакцини є необхідністю, поки не будуть доступні місцеві вакцини», – сказав Х. Рухані в телевізійному коментарі, не даючи детальної інформації про те, які іноземні вакцини будуть використовуватися. Він зазначив, що кількість щоденних смертей від COVID-19 впала до мінімуму за понад сім місяців, і чиновники оголосили, що в країні немає більше «червоних зон» з високим ризиком

*(Reuters. – London, 2021. – 23.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JY0BO>).*

Президент Ірану пообіцяв, що вакцинація проти COVID-19 в Ірані розпочнеться «незабаром»

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що вакцинація проти COVID-19 в країні розпочнеться найближчими днями. Він зазначив, що використання іноземної

вакцини необхідне до виробництва вітчизняної. Іранські чиновники розпочали випробування вітчизняної вакцини на людях 29 грудня 2020 р. та пообіцяли застосувати її на загальнодержавному рівні на початку наступного іранського календарного року, починаючи з 20 березня

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 23.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/23/c_139692319.htm).

Президент Ірану попередив про нову хвилю COVID-19

Президент Ірану **Хассан Рухані** підтвердив, що людям необхідно дотримуватися протоколів охорони здоров'я, інакше країна зіткнеться з новою хвилею COVID-19 протягом наступних двох місяців. Про це Х. Рухані заявив під час засідання національного штабу з боротьби з COVID-19. Він сказав, що «Іран зробив основні кроки щодо розробки й виробництва вакцини COVID-19, і експерти країни впевнені, що проєкт буде завершений у березні, а Іран почне масове щеплення вакциною вітчизняного виробництва»

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 31.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/30/c_139709749.htm).

Колумбія

Міністр оборони Колумбії К. Г. Трухільйо помер від Covid-19

«Міністр оборони Колумбії К. Г. Трухільйо помер у Боготі у віці 69 років унаслідок дії Covid-19», – повідомив президент **Іван Дукє**. «Колумбійці, із глибоким болем і сумом я отримав звістку про смерть нашого міністра оборони Карлоса Голмса Трухільйо», – наголосив президент І. Дукє в заяві. Міністр, який також був канцлером І. Дукє в перші 15 місяців його уряду, отримав позитивний тест на Covid-19 12 січня, через два дні після того, як очолив Раду безпеки в сусідньому місті Санта-Марта. Того самого дня він потрапив під карантин, і хоча продовжував виконувати свої обов'язки, був госпіталізований до Ібероамериканської клініки в Барранкіллі, звідки 14 січня його перевели до Центрального військового госпіталю в Боготі, де він помер 25 січня. «Карлос Голмс був моїм другом, моїм партнером у боротьбі, моїм товаришем по команді та моїм міністром», – нагадав І. Дукє в заяві, яку він виголосив у штаб-квартирі президента в компанії військового керівництва. «Я мав честь ділитися з ним принципами, ідеалами та спільно боротися за добробут громадян», – додав президент

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2021. – 26.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/26/600feec0fc6c8337478b4583.html>).

Литва

Литва розраховує вакцинувати 70 % населення до літа

Президент Литви **Гітанас Науседа** заявив, що його країна отримає достатньо доз вакцин проти COVID-19, щоб прищепити 70 % населення в першій половині 2021 р. «Президент Єврокомісії У. фон дер Ляєн запевнила нас, що Литва зможе вакцинувати 70 % дорослого населення країни в першому та другому кварталах 2021 р., оскільки ми отримаємо 4 млн доз вакцин протягом цього періоду», – сказав Г. Науседа після віртуального засідання Європейської ради. Охарактеризувавши ефективну масову вакцинацію як велике завдання, яке стоїть перед країною, президент заявив, що очікує досягнення колективного імунітету до 6 липня 2021 р.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 23.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/23/c_139690649.htm).

Ліван

Президент Лівану випустив план фінансування соціальної безпеки на суму 246 млн дол.

Президент Лівану **Мішель Аун** запустив план фінансування мереж соціального забезпечення за рахунок позики Світового банку в розмірі 246 млн дол. «Ми будемо працювати над справедливим розподілом грошей серед найбільш вразливих сімей у країні», – сказав М. Аун під час зустрічі в палаці Баабда. М. Аун запевнив, що ліванська влада бореться з COVID-19, працюючи над подоланням складної економічної фази та її наслідків для різних верств суспільства. Зі свого боку, регіональний директор Світового банку С. К. Джа заявив, що «Світовий банк продовжуватиме підтримувати Ліван у важкі часи»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 30.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/30/c_139707940.htm).

Малаві

Президент Малаві оголосив стан національної катастрофи на тлі сплеску інфекцій COVID-19

Президент Малаві **Лазарус Чаквера** оголосив стан національної катастрофи у всіх 28 районах країни, оскільки було зафіксовано понад 2 тис. нових випадків захворювання та щонайменше 50 людей померли з початку року. Президент зробив заяву у спеціальному зверненні до нації після смерті двох міністрів свого кабінету через COVID-19. «Я оголошую стан національної катастрофи щодо всіх районів країни, починаючи від 12 січня 2021 року», – сказав Л. Чаквера. «Тому я закликаю отримати більше допомоги від міжнародного співтовариства, відповідних установ ООН, неурядових організацій та приватного сектора за надзвичайний внесок у ресурси, необхідні для вирішення нинішнього виклику пандемії», – сказав президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 13.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/13/c_139662462.htm).

Президент Малаві оголосив про нові заходи щодо стримування COVID-19

Президент Малаві **Лазарус Чаквера** оголосив про нові заходи проти поширення COVID-19 на тлі зростання кількості інфекцій та смертності, пов'язаних із пандемією. Заходи включають закриття неінтернатних шкіл на три тижні та дезінфекцію, принаймні раз на тиждень, усіх будівель, що використовуються громадськістю, встановлення засобів дезінфекції біля їхніх входів та виходів. «Будь-яка особа, яка перебуватиме у громадських місцях без маски, буде оштрафована», – сказав Л. Чаквера у своєму зверненні до громадян країни. «Роботодавці повинні реорганізувати своїх співробітників, щоб вони працювали позмінно», – сказав він. Президент також наказав, що всі зібрання, включаючи релігійні, «повинні становити не більше 50 осіб» і що всі ринки в країні повинні закриватися не пізніше 17:00, де всі торговці та клієнти «повинні носити маски весь час»

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 18.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/18/c_139677574.htm).

Мексика

Мексика отримуватиме по 400–500 тис. вакцин Pfizer щотижня до березня

Агентство з нагляду за здоров'ям Coferpris у Мексиці видало дозвіл на використання вакцини від коронавірусу компаній Pfizer і BioNTech в екстреному порядку. Таким чином Мексика отримуватиме в середньому від 400 до 500 тис. вакцин Pfizer від COVID-19 на тиждень до березня. Про це заявив президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор**

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 08.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29DIVH>).

Невдовзі в Мексиці з'явиться російська вакцина

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що його країна незабаром отримає російську вакцину для боротьби з COVID-19, оскільки мексиканські органи охорони здоров'я планують прийняти рішення щодо цього продукту. Міністерство охорони здоров'я Мексики заявило, що буде швидко прийняте рішення щодо дозволу на використання російської вакцини Sputnik V COVID-19

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 18.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSE1N2J1003>).

Президент Мексики А. М. Лопес Обрадор отримав позитивний результат тесту

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** отримав позитивний тест на Covid-19. Однак президент продовжуватиме працювати вдома. Головний епідеміолог країни Х. Л. Аломія Зегарра на щотижневому брифінгу повідомив, що «команда медичних спеціалістів» відвідувала президента і наразі «його стан стабільний»

*(BBC. – London, 2021. – 25.01. –
<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-55791743>).*

На тлі рекордного рівня заражень президент Мексики А. М. Лопес Обрадор отримав позитивний результат на коронавірус

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** на тлі рекордного рівня зараження та смертності отримав позитивний результат на COVID-19. Х. Л. Аломія Зегарра, головний епідеміолог Мексики, повідомила, що президент має «легкий» випадок захворювання і був «ізолюваний вдома». «З жалем повідомляю вам, що я заражений COVID-19. Симптоми слабкі, але я вже перебуваю на лікуванні. Як завжди, я оптиміст. Ми всі маємо рухатися вперед», – написав А. М. Лопес Обрадор у соцмережі

*(Euronews. – Lyon, 2021. – 25.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/25/covid-19-mexican-president-obrador-tests-positive-amid-record-cases>).*

Нігерія

Президент Нігерії підписав новий закон про боротьбу з COVID-19

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** підписав Положення про охорону здоров'я COVID-19 до 2021 р., новий закон, спрямований на боротьбу з пандемією в найбільш густонаселеній африканській країні. «Закон передбачає фізичне дистанціювання щонайменше 2 м та обмежує кількість людей, які будуть перебувати в закритих приміщеннях», – сказав секретар уряду федерації та голова президентської робочої групи з питань COVID-19. Зібрання понад 50 осіб заборонені в закритих приміщеннях, за винятком релігійних цілей, де кількість людей не повинна перевищувати 50 % місць, згідно із законом. Закон також включає правила функціонування громадських місць, таких, як відкриті ринки, торгові центри, супермаркети та ресторани

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 28.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-01/28/c_139703501.htm).*

Перу

Перу формує угоди з Sinopharm та AstraZeneca щодо вакцин проти коронавірусу

Перуанський президент **Франсіско Сагасті** заявив, що його тимчасова адміністрація вела переговори про постачання вакцин із Sinopharm Group та AstraZeneca Plc, збільшуючи перспективи програми вакцинації, яка повільно впроваджується в постраждалій країні Анд. У телепромові Ф. Сагасті заявив, що його уряд забезпечив мільйон доз вакцин від Sinopharm для доставки в січні. За його словами, договір є частиною більш широкої угоди про придбання 38 млн доз у китайської компанії. Ф. Сагасті заявив, що також уклав угоду на 14 млн доз вакцини від COVID-19, розробленої AstraZeneca, з Оксфордським університетом. Перу відставала від деяких своїх заможніших сусідів у спробах забезпечити вакцини для своїх громадян на тлі політичної кризи у 2020 р., коли відбулося звільнення одного президента та відставка іншого. Раніше Перу оголосило про попередню домовленість з Pfizer Inc про придбання 9,9 млн доз вакцини, проте згодом міністр охорони здоров'я країни піддав сумніву цю угоду

(Reuters. – London, 2021. – 06.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN28X2D6>).

Південно-Африканська Республіка

Південно-Африканська Республіка забезпечила 20 млн противірусних вакцин

Президент Південно-Африканської Республіки **Сиріл Рамафоса** та його уряд оголосив, що уклав угоду про перші 1,5 млн доз вакцини, розробленої AstraZeneca Plc та Оксфордським університетом від The Serum Institute of India Ltd., і перші надходження повинні надійти невдовзі. Вакцина буде спрямована на щеплення двох третин населення до кінця року. «Більшість із 20 млн доз вакцин, які забезпечив уряд, надійдуть у першій половині цього року. Ми вивчаємо всі шляхи, щоб якомога швидше отримати більше доз вакцин», – зазначив С. Рамафоса

(Bloomberg. – New York, 2021. – 11.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-11/south-africa-extends-alcohol-ban-curbs-travel-amid-virus-surge>).

Польща

Затримка вакцини Pfizer коштує Польщі 1 млрд злотих на день

«Затримка доставки вакцини Pfizer-BioNTech COVID-19 уповільнює боротьбу з пандемією», – заявив президент Польщі **Анджей Дуда**. Він сказав, що обмеження Pfizer щодо поставок є проблемою для всіх країн, які підписалися на цю вакцину, особливо фінансовою. Він оцінив щоденні витрати на зусилля Польщі щодо стримування коронавірусу в 1 млрд польських злотих (267,4 млн дол.).

15 січня 2021 р. Pfizer оголосив, що тимчасово скоротить постачання вакцин для модернізації своїх виробничих потужностей у місті Пуурс (Бельгія), щоб надалі він міг задовольнити зростаючі вимоги. Прессекретар уряду П. Мюллер заявив, що Польща розгляне юридичні кроки, якщо Pfizer не доставить замовлені обсяги вакцини, додавши, що він розраховує на те, що «Pfizer дотримуватиметься своїх зобов'язань»

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/26/c_139697129.htm).

Португалія

Президент Португалії ізолювався після контакту з хворими на COVID-19

«Президент Португалії **Марсело Ребелу де Соза** потрапив на карантин після того, як контактував із членом свого офісу, який отримав позитивний тест на коронавірус», – ідеться в повідомленні, розміщеному на вебсайті президента. Глава держави запропонував продовжити надзвичайний стан до середини січня, оскільки уряд прем'єр-міністра А. Кости намагається стримати пандемію, яка показує щоденний приріст підтверджених випадків вірусу з початку спалаху

(Bloomberg. – New York, 2021. – 06.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-06/portugal-president-rebelo-de-sousa-is-isolating-presidency-says>).

Португалія закрила школи після нового рекорду щоденних смертей, але проведе вибори

Школи в Португалії закриються 22 січня принаймні на 15 днів на тлі неконтрольного збільшення рівня смертності від коронавірусу – 221 за останні 24 год. Відповідно до останніх даних Генерального директорату охорони здоров'я, Португалія з 10 млн жителів уже чотири дні поспіль реєструвала збільшення смертності від Ковід-19. «За останні дні показники швидко зросли через британський штам Ковіду», – пояснив прем'єр-міністр Португалії А. Кошта на пресконференції. «Минулого тижня у нас була поширеність 8 %, цього тижня 20 %, і дослідження показують, що вона може досягнути 60 %», – сказав А. Кошта, отримавши останні дані, надані епідеміологами. Локдаун, ухвалений у розпал пандемії, уповільнив діяльність у Португалії, але це не позначилося на президентських виборах тоді, як португальці сумніваються, чи найкращий час іти на виборчі дільниці та агітувати. Зважаючи на пандемією, переобрання **Марселу Ребелу де Сози**, якому, згідно з опитуваннями, прогнозують перемогу в першому турі (60 % голосів), очікується, що «утримання від голосування на цих виборах зросте до небес»

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 21.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/21/6009a7f8fc6c83100f8b45d6.html>).

Республіка Корея

Президент Південної Кореї про коронавірус: «Видно світло в кінці тунелю»

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** заявив у своєму новорічному зверненні, що вакцинація проти COVID-19 у Південній Кореї буде безкоштовною. Планується, що вакцинація почнеться в лютому і діятиме поетапно. Наразі невідомо, в якому порядку будуть вакциновані громадяни країни – цілком імовірно, що медичні працівники та мешканці будинків для літніх людей будуть щеплені першими. Південна Корея повинна мати вакцини для вакцинації близько 56 млн громадян, що більше, ніж населення країни (близько 52 млн). «Кінець темного тунелю нарешті видно», – сказав президент у своєму зверненні

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 11.01. –
<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210119958-Prezydent-Korei-Pld-o-koronawirusi-e-Widac-koniec-ciemnego-tunelu.html>).

Росія

В. Путін наказав російським чиновникам розпочати масові щеплення від коронавірусу

Президент Росії **Володимир Путін** наказав російським чиновникам відкрити російську програму вакцинації проти коронавірусу для більшої кількості людей і розпочати масові щеплення. Росія, яка має четверту у світі кількість захворювань на COVID-19, розпочала широкомасштабні щеплення минулого місяця

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSR4N2J303M>).

Румунія

Румунія хоче відновити роботу шкіл після тримісячного закриття

«Румунські школи знову відкриваються після тримісячного закриття очних занять, якщо поточний рівень зараження коронавірусом не істотно погіршиться», – заявив президент **Клаус Йоганніс**. Влада запровадила загальнонаціональний нічний комендантський час і в листопаді закрила всі школи, щоб боротися зі зростанням щоденного рівня зараження коронавірусом. Румунія має найменш розвинуту інфраструктуру охорони здоров'я у Європейському Союзі та найвищі показники летальності з часу першого виявлення вірусу в лютому 2020 р. «З 8 лютого, коли починається другий семестр, більшість шкіл знову відкриються, враховуючи, що пандемія розвивається приблизно так само, як і в останні тижні», – сказав К. Йоганніс. Тим містам, де рівень зараження перевищує 6 на тис. жителів

протягом двотижневого терміну, все одно доведеться продовжувати виключно дистанційне навчання. У Румунії навчається близько 2,8 млн школярів. В основному румунські школи майже не працювали більшу частину минулого року, з коротким двомісячним відкриттям у вересні–жовтні. Опитування показали, що більшість учнів, учителів та батьків спостерігали зниження якості освіти

(Reuters. – London, 2021. – 14.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29J2AD>).

Сенегал

Президент Сенегалу оголосив надзвичайний стан і комендантську годину в двох регіонах через COVID-19

Президент Сенегалу **Макі Салл** оголосив про введення надзвичайного стану та комендантський час з 21:00 до 5:00 в регіонах Дакара та Тіеса, щоб стримати швидке поширення нового коронавірусу. Виступаючи в ефірі національного телебачення після екстреного засідання Національного комітету з управління епідеміями, М. Салл заявив, що на ці два регіони припадає понад 90 % підтверджених випадків у Сенегалі. М. Салл закликав усіх членів уряду вжити всіх заходів для забезпечення застосування надзвичайного стану. Він також закликав населення дотримуватися положень щодо індивідуальної та колективної профілактики, уникати переміщення з несуттєвих причин, зібрань та інших публічних та приватних зустрічей

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 11/6.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/06/c_139645346.htm).

США

Д. Байден надасть доступ до всіх доз вакцини проти коронавірусу

Обраний президент США **Джо Байден** прагне надати доступну дозу вакцини проти коронавірусу, коли вступить на посаду, що є відхиленням від стратегії адміністрації **Дональда Трампа** щодо стримування доз. «Обраний президент вважає, що ми повинні пришвидшити розподіл вакцини, продовжуючи забезпечувати американців, які найбільше її потребують, якомога швидше її отримати. Він підтримує негайне вивільнення доступних доз і вважає, що уряд повинен припинити стримувати постачання вакцин, щоб ми могли зараз отримувати більше доз для американців», – заявив пресекретар Д. Байдена

(Reuters. – London, 2021. – 08.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JJILL>).

Д. Байден отримав другу дозу вакцини

Обраний президент США **Джо Байден** отримав другу дозу вакцини проти коронавірусу. Під час вакцинації Д. Байден сказав журналістам, що він «здивований», дізнавшись, що деякі республіканські члени Конгресу відмовляються носити маски. «Це безвідповідально. Це не політичне питання, це питання громадської безпеки, воно буде погіршуватися, перш ніж стане краще», – сказав Д. Байден

(Bloomberg. – New York, 2021. – 11.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-11/biden-gets-second-shot-and-criticizes-mask-rejecting-republicans>).

Д. Байден вводить нові правила подорожей до та по США

Президент США **Джо Байден** зробив те, що обіцяв. Не буде послаблення правил поїздок до США та по США. Навпаки – будуть запроваджені нові режими обмежень. Уже під час вступу на посаду президента Д. Байдена було очевидно, що він приділятиме набагато більше уваги зменшенню кількості захворювань COVID-19. Усі учасники церемонії були в масках. І це тепер буде обов'язковим у всіх подорожах США, незалежно від того, це літак, поїзд, міжміський автобус чи громадський транспорт. Маски також є обов'язковими в аеропортах та на залізничних вокзалах і всі, хто прибуває до США з інших країн, будуть виведені на карантин та протестовані. Раніше самі авіакомпанії та перевізники визначали правила щодо безпечних польотів і не всі авіакомпанії вимагали носіння маски на обличчі

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 21.01. – <https://www.rp.pl/Lotnictwo/210129838-Biden-wprowadza-nowe-rygory-podrozowania-do-i-po-USA.html>).

Д. Байден «повернув плюси» проведення брифінгів щодо вірусів

Президент США **Джо Байден** закликав провідних учених країни та експертів у галузі охорони здоров'я регулярно інформувати американську громадськість про пандемію, яка забрала понад 425 тис. американських життів. Експерти адміністрації тричі на тиждень проводитимуть брифінги щодо стану спалаху, зусиль щодо боротьби з вірусом та щодо доставки вакцин і терапевтичних засобів для його припинення. «Очікуйте різкого контрасту з останніми брифінгами адміністрації. Ми повертаємося до озвучення ситуації щодо COVID без прикрас», – сказав Д. Байден журналістам. «Ми розглянемо будь-які запитання, які у вас є, тому що ми дозволяємо науці знову говорити», – підкреслив Д. Байден

(The Associated Press. – New York, 2021. – 26.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-politics-pandemics-public-health-coronavirus-pandemic-c5e88cea134097e3b17d512e5711c5df>).

Д. Байден відкрив вікно Obamacare для незастрахованих, оскільки лютує COVID

Президент США **Джо Байден** підписав розпорядження, яке наказує страховим ринкам HealthCare.gov приймати нові заявки на отримання пільгових виплат, що адміністрація **Дональда Трампа** відмовилася робити. Він також доручив своїй адміністрації розглянути можливість скасування політики охорони здоров'я Д. Трампа, включаючи обмеження консультування щодо абортів та встановлення вимог до роботи для людей з низькими доходами, які отримують Medicaid. «Ми не робимо тут нічого нового, крім відновлення закону про доступну допомогу та відновлення Medicaid до стану, який був до того, як Д. Трамп став президентом», – сказав Д. Байден, підписуючи директиви в Овальному кабінеті. Він заявив, що скасовує «напад попередника на здоров'я жінок»

(The Associated Press. – New York, 2021. – 29.01. – <https://apnews.com/article/biden-health-care-trump-policies-fd00846959bf2d42a6b540897064e8c1>).

Демократи пропонують «План порятунку Америки» на 1,9 трлн дол., а республіканці хочуть розділити план

Демократи в Конгресі та Білому домі відмовилися від республіканської пропозиції розділити план порятунку від COVID-19 президента США **Джо Байдена** на 1,9 трлн дол. на менші шматки і, здається, готуються до масштабної економічної програми без допомоги республіканців. Незважаючи на заклики Д. Байдена до єдності, демократи заявляють, що високий рівень безробіття та низький рівень економіки США не дають їм можливості витратити час на «залицання» заради підтримки республіканців, яка може й не здійснитися. Вони також не хочуть обмежувати розмір та обсяг пакету допомоги, який, за їхніми словами, забезпечить у край необхідні фінанси для розподілу вакцини, відновлення роботи шкіл та надсилання готівки американським домогосподарствам та бізнесу. «Нам потрібно багато чого зробити і перше, що нам потрібно зробити – це прийняти пакет для боротьби з COVID», – зазначив Д. Байден

(The Associated Press. – New York, 2021. – 29.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-capitol-siege-politics-coronavirus-pandemic-economy-d486569860a84de146bf9f27a89eed30>).

Танзанія

Президент Танзанії: «Немає потреби в локдауні. Бережи нас Бог!»

Президент Танзанії **Джон Магуфулі** засудив вакцини проти COVID-19, сказавши, що його країну «захищає Бог» і додав, що з цієї причини немає необхідності в блокуванні для запобігання поширенню коронавірусу. «Вакцини не

є хорошими. Якби вони були хорошими, білі привезли б вакцину проти ВІЛ», – сказав він. Президент Танзанії не вперше висловлюється таким чином. У червні минулого року він висловив переконання, що завдяки «Божому втручання» в його країні коронавірус ліквідовано. «Я хотів би подякувати жителям Танзанії будь-якої віри. Ми молилися і постилися, щоб Бог урятував нас від пандемії, яка вразила нашу країну та весь світ. Бог почув нас!», – наголосив президент

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *27.01.* – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210129415-Prezydent-Tanzanii-Nie-ma-potrzeby-lockdownu-Chroni-nas-Bog.html>).

Туреччина

Президент Туреччини заявив, що триває підготовка до масової вакцинації

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** заявив, що незабаром розпочнеться процес масової вакцинації проти пандемії COVID-19. Виступаючи перед журналістами в Стамбулі після п'ятничної молитви, Р. Т. Ердоган заявив, що Міністерство охорони здоров'я Туреччини продовжує роботу щодо запуску процесу вакцинації відповідно до календаря. «На сьогодні в нас є три джерела (вакцин), а саме з Китаю, Німеччини та наші вітчизняні (продукти)», – сказав Р. Т. Ердоган. Перша партія 3 млн доз китайської вакцини SinoVac COVID-19 надійшла до Анкари 30 грудня 2020 р. Р. Т. Ердоган зазначив, що турецька влада також веде переговори з німецькою компанією BioNTech щодо отримання вакцини проти COVID-19

(*Xinhua.* – *Beijing,* *2021.* – *08.01.* – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/08/c_139652809.htm).

Україна

Президент України закликав провести розслідування щодо контрабандної вакцини проти коронавірусу

Президент України наказав «негайно перевірити» претензії бізнесмена, який звинуватив державних чиновників у таємній вакцинації проти Covid-19 незаконно ввезеними вакцинами. «Я наказав спецслужбам (...) негайно перевірити інформацію про нібито контрабанду вакцин проти коронавірусу», – сказав **Володимир Зеленський**, коли Україна ще не отримувала дози за офіційними каналами. «Якщо хтось справді мав ідею завозити вакцину таємно та порушувати закон, щоб продати її, реакція повинна бути якомога жорсткішою», – продовжив він. Напередодні український підприємець М. Бродський повідомив, що деяким депутатам та, можливо, Прем'єр-міністру Д. Шмигалю нещодавно ввели вакцину Pfizer-BioNTech у приватній клініці столиці Києва. За його словами, ця вакцина була незаконно ввезена в Україну наприкінці грудня на борту чартерного літака з Ізраїлю і зацікавлені сторони витратили по 2500 євро на дві дози

*(Le Figaro. – Lyon, 2021. – 07.01. –
<https://www.lefigaro.fr/flash-actu/le-president-ukrainien-demande-une-enquete-sur-une-contrabande-de-vaccins-contre-le-coronavirus-20210106>).*

Третій локдаун в Україні

«Відгулявши новорічні свята, українці пішли на новий коронавірусний локдаун – з відкритими гірськолижними курортами, але без можливості купити предмети першої необхідності в супермаркетах», – пише український журналіст і публіцист С. Руденко. Нинішній локдаун – уже третій в Україні після початку пандемії. Перший і найбільш жорсткий, із зупиненням усього без винятку транспорту, включаючи метро і авіап перевезення, діяв два з половиною місяці. У травні 2020 р. після його закінчення Президент України **Володимир Зеленський** без тіні сумніву заявив: він і Прем'єр-міністр Д. Шмигаль – «майстри у боротьбі з коронавірусом». Мовляв, завдяки саме їм Україні вдалося уникнути катастрофічних наслідків під час першої хвилі COVID-19. Другу хвилю коронавірусу Україна зустріла практично в тому ж стані, що і першу. Так, Прем'єр і міністр охорони здоров'я восени 2020 р. звітували про багаторазове збільшення зданих українцями тестів, про нові ліжко-місця, про премії медпрацівникам і про багато іншого. Але при цьому в державних клініках тиждень доводилося чекати результат ПЛР-тесту, п'ять-шість днів стояти в черзі, щоб зробити КТ. Наразі в лікарнях зберігається дефіцит місць і недостатньо кисневої техніки

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.01. – <https://p.dw.com/p/3nmrq>).

В. Зеленський пообіцяв українцям вакцинацію від коронавірусу вже у лютому

Президент України **Володимир Зеленський** заявив про старт вакцинації від коронавірусу в лютому. Про це він повідомив у відео, опублікованому в соціальних мережах, зокрема у Facebook. «У нас є хороші новини щодо вакцини проти COVID-19. Уже у лютому почнеться вакцинація», – сказав глава Української держави. «Ми очікуємо, що незабаром в Україну надійде один мільйон доз вакцини», – зазначив він і додав, що це буде перший мільйон доз і від провідної міжнародної компанії. Деталі, за словами В. Зеленського, озвучать «найближчим часом»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.01. – <https://p.dw.com/p/3oOf2>).

Філіппіни

Філіппінська влада розслідує появу несанкціонованої вакцини, якою було щеплено солдатів та китайських робітників

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** не дозволить членам своєї команди безпеки зіткнутися з розслідуванням, яке було ініційоване Конгресом. Розслідування стосуються використання несанкціонованої вакцини, якою було щеплено близько 100 тис. громадян Китаю, які працюють на Філіппінах. Р. Дутерте наказав своїй службі безпеки ігнорувати виклики Конгресу та наголосив, що солдати були щеплені, щоб захистити його і себе. «Буде невеличка криза. Я готовий захищати своїх солдатів», – заявив президент під час телевізійного брифінгу

(Bloomberg. – New York, 2021. – 04.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-04/philippines-probes-vaccine-shots-on-soldiers-chinese-workers>).

Філіппіни прагнуть вакцинувати 100 млн громадян до 2023 р.

Влада Філіппін планує вакцинувати все своє населення (понад 100 млн громадян) проти коронавірусу до 2023 р. «Президент **Родріго Дутерте** хоче, щоб його вакцинували якомога швидше, він обиратиме лише вакцини з Китаю та Росії», – повідомив речник президента Г. Роке. На брифінгу за участю президента розглядалося питання про розповсюдження вакцини в лютому. «Основна частина щеплень розпочнеться у другій половині 2021 року», – заявив головний виконавець Національної цільової групи по боротьбі з COVID-19 К. Гальвес

(Bloomberg. – New York, 2021. – 11.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-11/philippines-targets-to-vaccinate-entire-population-by-2023>).

Р. Дутерте повторно наказав неповнолітнім «залишатися вдома» через появу нового штаму Covid-19

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** відновив наказ, який забороняє дітям у віці від 10 до 14 років виходити на вулицю. Введені обмеження на переміщення неповнолітніх виступають як запобіжний захід проти поширення нового штаму коронавірусу. «Цей порядок буде діяти доти, доки кожен не буде вакцинований», – сказав він у відеозверненні

(Bloomberg. – New York, 2021. – 25.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-25/duterte-reimposes-stay-home-order-on-minors-due-to-covid-strain>).

Франція

Відстаючи від своїх сусідів, Франція намагається пришвидшити щеплення від COVID-19

Франція намагається пришвидшити щеплення проти COVID-19 після початку вакцинації, уповільненій бюрократією та державною обережністю, в одній з найбільш скептично налаштованих країн у світі. Франція почала вакцинувати медичний персонал старше 50 років після того, як зробила лише 516 щеплень проти COVID, розроблених Pfizer та німецьким BioNTech протягом першого тижня кампанії, присвяченій людям похилого віку в будинках для літніх людей. Повільний початок порівняно з європейськими сусідами, такими, як Великобританія та Німеччина, дратував президента **Емманюеля Макрона**, який сказав, що «ситуацію треба змінюватися швидко і жорстко»

(Reuters. – London, 2021. – 04.01. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN2990P3>).

Президент Франції Е. Макрон попередив студентів, що обмеження через COVID залишаються на деякий час

Президент Франції **Емманюель Макрон** попередив студентів, щоб ті очікували, що обмеження через COVID-19 залишаться в силі протягом більшої частини 2020/21 рр. навчального року. Е. Макрон зустрівся з групою студентів університету Париж-Сакла, щоб вислухати їхні скарги та занепокоєння з приводу питань, викликаних обмеженнями через COVID, таких, як удар по економіці, що вплинуло на перспективи працевлаштування. «У нас буде другий семестр, в якому буде і вірус, і багато обмежень», – сказав Е. Макрон

(Reuters. – London, 2021. – 21.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSFWN2JW0RW>).

У Франції може бути оголошене нове блокування, оскільки вчені підіймають тривогу

Президент Франції **Емманюель Макрон** стикається з тиском та нагальною метою запровадження чергового національного блокування найближчим часом. Е. Макрон і прем'єр-міністр Ж. Кастекс щотижня проводять зустрічі з групою міністрів, щоб обговорити останні цифри щодо поширення коронавірусу та узгодити заходи. Наразі рішення щодо третього блокування поки не прийняте, проте стан захворюваності на Covid-19 наближається до критичної позначки та може переповнити медичну систему країни. Лікарі та дослідники підіймають тривогу, оскільки у Франції циркулюють нові, більш небезпечні зразки коронавірусу, що потребують жорсткіших заходів для зупинки епідемії. «Усі ці нові показники викликають занепокоєння», – констатував прем'єр-міністр Ж. Кастекс

(Bloomberg. – New York, 2021. – 25.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-25/france-may-be-headed-for-new-lockdown-as-scientists-raise-alarm>).

Шрі-Ланка

Президент Шрі-Ланки створив робочу групу для розробки плану щеплень проти COVID-19

Президент Шрі-Ланки **Готабая Раджапакса** створив спеціальну президентську робочу групу з восьми членів із питань національного плану розгортання та вакцинації проти COVID-19, яку очолить головний радник президента Л. Вератунга. Уряд заявив, що вакцини проти COVID-19, як очікується, прибудуть до Шрі-Ланки наступного місяця, а громадяни можуть вакцинуватися до середини або кінця лютого 2021 р. У спеціальному повідомленні бюлетеня, опублікованому робочою групою, президент зазначив, що «своєчасна та ефективна доставка такої вакцини від COVID-19 є першочерговою потребою, з якою стикається країна»

(*Xinhua*. – *Beijing*, 2021. – 12.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/12/c_139662187.htm).

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Болгарія

Президент Болгарії призначив національні вибори на 4 квітня

Національні вибори в Болгарії проведуть 4 квітня. Президент країни **Румен Радев**, який підтримав антиурядові акції протесту, призначив вибори на тиждень пізніше визначеної дати, посиляючись на необхідність подальшої підготовки до чесного голосування посеред викликів, пов'язаних з пандемією коронавірусу

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 14.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JO1DK>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Венесуела

Н. Мадуро повернувся до Венесуельської асамблеї

Президент Венесуели **Ніколас Мадуро** створив нову Національну асамблею, яка наповнена лояльними до режиму представниками. Вона консолідує його владу над ключовими установами в країні, яка постраждала від кризи. Асамблея сприятиме діалогу з усіма політичними групами, включаючи ті, що бойкотували вибори. Депутати обрали колишнього міністра інформації Х. Родрігеса новим президентом законодавчого органу. Син президента Венесуели Н. Мадуро Герра та його дружина С. Флорес були серед 277 представників, які зайняли свої місця у складі асамблеї серед панівної соціалістичної партії

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 05.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-05/maduro-to-retake-venezuela-national-assembly-cementing-control>).*

Гана

Президент Гани ліквідує вісім міністерств та 41 міністерську посаду

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** ліквідує вісім міністерств та 41 міністерську посаду у своєму новому кабінеті. Президент скоротить кількість міністерств до 26 і призначить 85 глав відомств замість 126 протягом першого терміну. До міністерств, які будуть ліквідовані, належать міністерства авіації, розвитку бізнесу, планування, моніторингу та оцінки, регіональної реорганізації, усі спеціальні міністерства, створені Н. А. Д. Акуфо-Аддо під час його першого президентського терміну

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/22/c_139687918.htm).*

Гвінея

Президент Гвінеї призначив п'яту жінку в рамках кадрових перестановок

Президент Гвінеї **Альфа Конде** в рамках кадрових перестановок призначив К. Е. Діабі міністром громадських робіт. Вона приєдналася до міністрів-жінок з питань планування, енергетики, технічної освіти та розширення прав і можливостей, які зберегли свої посади, згідно з указом президента

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 20.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-20/guinean-president-appoints-fifth-woman-in-cabinet-reshuffle>).*

Замбія

Президент Замбії звільнив міністра охорони здоров'я, не назвавши причини

«Президент Замбії **Едгар Лунгу** відправив у відставку міністра охорони здоров'я», – повідомили в офісі президента, не вказавши причин для цього. «Президент подякував міністру за надані уряду послуги та побажав йому успіху в його подальших починаннях», – ідеться в повідомленні відомства

*(Reuters. – London, 2021. – 11.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JL0HE>).*

Італія

Д. Конте доповів президенту Італії, що він прагне врятувати коаліцію

Прем'єр-міністр Італії Д. Конте поінформував президента **Серджо Матареллу** про пошук ширшої підтримки в парламенті, яка виникла після відступу союзників та перетворення його коаліції на уряд меншості. Д. Конте зустрівся з главою держави С. Матарелло, щоб обговорити вогуми довіри, які уряд отримав у нижній палаті та сенаті, і скоординувати спільні зусилля для усунення прогалини, що утворилася через партію «Італія передусім» М. Ренці

(*Bloomberg. – New York, 2021. – 20.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-20/italy-s-conte-briefs-president-as-he-seeks-to-salvage-coalition>*).

Прем'єр-міністр Італії А. Конте подав у відставку

Прем'єр-міністр Італії Д. Конте заявив, що подає у відставку, втягнувши країну в нові політичні негаразди. Звільнившись, Д. Конте уникне принизливої поразки в парламенті під час голосування щодо судових реформ. Минулого тижня він ледь здобув підтримку парламенту під час голосування після того, як колишній прем'єр-міністр М. Ренці, лідер невеликої партії «Італія передусім», вивів своїх міністрів з правлячої коаліції. М. Ренці критикував Д. Конте з приводу вирішення кризи коронавірусу та управління планом відновлення економіки після пандемії. Кабінет прем'єр-міністра заявив, що Д. Конте повідомить міністрів про своє рішення на засіданні кабінету, перш ніж подати свою відставку президенту Італії **Серджо Матарелла**, який може запропонувати Д. Конте ще один мандат для спроби сформувати новий реструктуризований уряд за підтримки тих самих чи інших партій – або, можливо, широкого уряду національної єдності. Президент може провести консультації, щоб перевірити, чи може інша особа набрати більшість у парламенті. У крайньому випадку, президент може призначити дострокові вибори

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 25.01. – <https://www.politico.eu/article/italy-prime-minister-giuseppe-conte-to-resign/>*).

Президент Італії прийняв відставку уряду Д. Конте

Прем'єр-міністр Д. Конте подав президенту країни **Серджо Матареллі** заяву про відставку, яка була прийнята. Як зазначається в повідомленні адміністрації глави держави, президент має намір розпочати політичні консультації про вихід з урядової кризи. С. Матарелла попросив членів уряду до цього часу продовжити виконувати свої обов'язки. Відставка уряду не обов'язково повинна призвести до розпуску парламенту і призначення нових виборів, чого домагається опозиція. Цей крок лише відкриває шлях до формальних консультацій щодо шляхів виходу з політичної кризи

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.01. – <https://p.dw.com/p/3oRJf>*).

Мексика

Президент Мексики оцінив злиття антимонопольних регуляторів з міністерствами

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що подасть своєму кабінету пропозицію оцінити, чи можуть бути об'єднані установи, включаючи телекомунікаційний антимонопольний регулятор, у міністерства. А. М. Лопес Обрадор відстоював цю ідею на підставі економії державних коштів для забезпечення пріоритетних витрат на добробут та інфраструктуру. Критики заявляють, що скасування таких органів стане кроком назад для демократії та призведе до надмірної концентрації влади. Уповноважений Федерального інституту телекомунікацій захистив послужний список регулятора, аргументуючи, що його незалежність від політичного впливу сприяла зміцненню довіри до цього сектора та виконувала свою мету. «Потрібно було протидіяти проблемі монопольних секторів, що існували в телекомунікаціях та мовленні, та запровадити конкуренцію ... і саме це сталося в Мексиці», – сказав він в інтерв'ю. А. М. Лопес Обрадор різко скоротив бюджет, стверджуючи, що його адміністрація «скоротила марнотратні витрати»

*(Reuters. – London, 2021. – 08.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29D07M>).*

Президент Мексики переоцінив роль незалежних енергетичних регуляторів

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що «незалежні енергетичні регулятори Мексики повинні бути залучені в інші державні установи, щоб скоротити витрати та уникнути дублювання», незважаючи на критиків, які наполягають на тому, що скасування регуляторів буде великим кроком назад для агентств, які мають забезпечити рівні умови для державних компаній, таких, як національна нафтова компанія Pemex та приватних компаній. «То чому ж існує Pemex, правління Pemex, якщо є ще три незалежні органи, пов'язані з Pemex? Чому існує Міністерство енергетики, коли існує додатково десять незалежних органів?» – запитав він. Президент Мексики призначив міністра енергетики, головного виконавчого директора Pemex, а також керівників енергетичних регуляторів. Лібералізація енергетичного ринку у 2013–2014 рр., просунута його попередником **Енріке Пенья Ньето**, створила «неймовірну» кількість дублювань. За словами президента, у країні існує близько 200 незалежних органів із сукупним бюджетом 500 млрд песо (25,35 млрд дол.), і його метою є уникнути дублювання. «Ми можемо покласти функції цих органів на існуючі органи в уряді, – сказав А. М. Лопес Обрадор. – Ми заощадимо, бо нам потрібно підтримувати бідних»

*(Reuters. – London, 2021. – 14.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29J2NA>).*

Молдова

Президентка Молдови висунула колишнього міністра фінансів прем'єр-міністром

Президент Молдови **Майя Санду** висунула колишню міністерку фінансів Н. Гавриліту на посаду прем'єр-міністра та доручила їй формування нового уряду. У пресрелізі М. Санду заявила, що Н. Гавриліта «людина, якій я довіряю, чесний та відповідальний професіонал». Н. Гавриліта, економістка за освітою, працювала міністром фінансів уряду М. Санду з 8 червня до 14 листопада 2019 р. Наразі вона є віцепрезиденткою партії «Дія і Солідарність», яку М. Санду очолювала до того, як стати президентом

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 28.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-01/28/c_139702600.htm).*

США

У команді Д. Трампа масові відставки

Відразу кілька офіційних осіб, пов'язаних із командою чинного президента США **Дональда Трампа**, заявили про відставку після масових заворушень у будівлі Конгресу у Вашингтоні. Так, свою посаду у Білому домі залишає М. Поттінгер, заступник радника Д. Трампа з питань безпеки, який відповідав за питання, пов'язані з політикою Вашингтона щодо Китаю та КНДР. Він, за даними американських ЗМІ, пояснив це подіями в Капітолії напередодні. Його відставку підтвердив у Twitter радник президента США з національної безпеки Р. О'Браєн, який також розглядає можливість залишити свою посаду

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.01. – <https://p.dw.com/p/3nebC>).

Д. Байден призначить мера Бостона М. Уолша на посаду міністра праці

Джо Байден призначить мера Бостона М. Уолша міністром з питань праці. У разі підтвердження сенатом М. Уолш візьме під контроль Міністерство праці. Д. Байден планує переорієнтувати відомство, що передбачає створення надзвичайного стандарту, який захищатиме працівників. М. Уолш відповідатиме за координацію виплат державою допомоги з безробіття мільйонам працівників, які залишилися без роботи під час пандемії. «Уолш буде вирішальним доповненням до адміністрації, стане невпинним захисником та союзником робітників як в адміністрації, так і в публічній сфері», – сказав Р. Вайнгартен, президент Американської федерації вчителів

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 07.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-07/biden-names-boston-mayor-walsh-to-head-labor-department>).*

Д. Байден планує десятки виконавчих розпоряджень на перші дні президентства

Джо Байден планує підписати десятки виконавчих розпоряджень у перші дні перебування на посаді, оскільки він прагне відмовитися від деяких політичних рішень президента **Дональда Трампа** щодо імміграції та зміни клімату, одночасно вживаючи заходів щодо вирішення кризи коронавірусу. Після присяги Д. Байден скасує заборону на виїзд з кількох мусульманських країн, повернеться до Паризької кліматичної угоди, продовжить обмеження виплат студентських позик та виселення, запроваджених під час пандемії, видасть мандат на федеральну власність та міждержавні поїздки. Керівник апарату Білого дому Р. Клейн описав бурхливу діяльність протягом перших 10 днів перебування на посаді Д. Байдена

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.01. –
<https://www.politico.com/news/2021/01/16/biden-dozens-executive-orders-early-days-presidency-459891>).*

Д. Байден повернув у держдеп В. Нуланд, яка опікувалася Україною за Б. Обами

Джо Байден висунув кандидатуру В. Шерман на посаду першого заступника держсекретаря та В. Нуланд – на посаду заступника держсекретаря з політичних питань. Обидва ці номінування розміщені на сайті перехідної команди Д. Байдена. Крім того, обраний президент запропонував кандидатуру Б. Дженкінс на посаду заступника держсекретаря з контролю над озброєннями та міжнародної безпеки. Заступником держсекретаря з управління і ресурсів Д. Байден запропонував призначити свого радника з питань зовнішньої політики Б. Маккеона. Раніше він також обіймав посаду заступника міністра оборони з політичних питань. Заступником держсекретаря з цивільної безпеки, демократії та прав людини Д. Байден пропонує призначити У. Зейю

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.01. – <https://p.dw.com/p/3o18o>).

Хто є ключовими фігурами, призначеними до кабінету Д. Байдена?

Джо Байден висунув один із найрізноманітніших кабінетів в історії США. Багато кандидатур, що мають увійти до складу уряду новообраного президента, мають бути підтверджені більшістю голосів у сенаті. Е. Блінкен, Л. Остін, М. Гарленд, Р. Валенскі, К. Бесерра, Е. Фаучі, Д. Керрі, Д. Гранхольм, М. Ріган,

Д. Хааланд та інші ключові фігури, яких можуть призначити працювати разом із президентом США та новообраним віцепрезидентом К. Гарріс

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 18.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/18/who-are-some-of-the-key-figures-nominated-to-be-in-joe-biden-s-cabinet>).

Туніс

Прем'єр-міністр Тунісу звільнив міністра внутрішніх справ

Прем'єр-міністр Тунісу Х. Машиши звільнив міністра внутрішніх справ, наближеного до президента **Каїса Саїда**. К. Саїд і Х. Машиши сперечаються через свої повноваження та політичні союзи. Зі звільненням міністра внутрішніх справ напруга може перерости в кризу, що загрожує крахом технократичного уряду. У заяві кабінету міністрів зазначається, що Х. Машиши буде тимчасово наглядати за Міністерством внутрішніх справ в очікуванні призначення наступника. Причини для його усунення не вказуються. Очікується, що найближчими тижнями Х. Машиши змінить свій кабінет на тлі вимог провладних партій у парламенті включити партійних діячів до уряду. Опозиційні партії та адміністрація президента підтримують технократичний уряд

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 05.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29A1UE>).

Україна

В. Зеленський призначив екшюмена О. Скічка головою Черкаської ОДА

Президент України **Володимир Зеленський** призначив головою Черкаської ОДА народного депутата Верховної Ради від фракції «Слуга народу» О. Скічка, підписавши відповідний указ, текст якого оприлюднено на сайті глави української держави. «Бажаю Вам успіху на посаді. Сподіваюся, що Ваші наполегливість і обізнаність у питаннях розвитку інфраструктури завдяки роботі в парламентському Комітеті з питань транспорту допоможуть у реалізації важливих для розвитку області проектів. Будівництво доріг, залучення інвестицій і покращення добробуту людей – усе те, чого потребують жителі Черкащини», – сказав В. Зеленський. 20 січня 2021 р. Кабінет Міністрів України погодив призначення О. Скічка головою Черкаської ОДА

(*Deutsche Welle.* – *Bonn,* 2021. – 29.01. – <https://p.dw.com/p/3obB3>).

Чилі

Президент Чилі призначив Р. Серду новим міністром фінансів

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** призначив Р. Серду новим міністром фінансів країни після того, як І. Бріонес пішов із посади перед очікуваним

балотуванням на пост президента. Р. Серда візьме на себе керівництво в період, коли економіка Чилі намагається впоратися з наслідками пандемії коронавірусу, і необхідно провести через Конгрес давно відкладену реформу суперечливої приватної пенсійної системи цієї країни

(Reuters. – London, 2021. – 26.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSE6N2FT01T>).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Домініканська Республіка

У Домініканській Республіці заборонено шлюб між неповнолітніми

Палата депутатів Домініканської Республіки схвалила проєкт, який забороняє дитячі шлюби в країні, де було дозволено шлюби дівчат віком від 15 років. Конгресмени проголосували за цю ініціативу, прийнявши низку модифікацій, внесених сенатом до зазначеного проєкту. Тепер закон надійде до виконавчої влади для подальшого прийняття. Порушення цього закону буде каратися накладенням меншого покарання у вигляді позбавлення волі від двох до п'яти років та штрафом від 8 620 до 17 240 дол. на додаток до скасування шлюбу. За офіційними даними, 36 % домініканських дівчат і підлітків одружуються або об'єднуються до 18 років, що є найвищим показником у Латинській Америці та Карибському басейні. Проєкт, який був остаточно затверджений, був результатом домовленості, досягнутої політичними партіями Домініканської Республіки. Тоді президент Домінікани **Луїс Абінадер** заявив, що «неприпустимо, щоб Домініканська Республіка займала перше місце» в Латинській Америці з цього питання

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 01.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2020/12/31/5fed8798fc6c83be738b46a8.html>).

Італія

Президент Італії хоче, щоб план відновлення був затверджений

Глава італійської держави хоче, щоб уряд і парламент схвалили план відновлення Європейського Союзу перед будь-якими політичними зіткненнями між правлячими коаліційними партіями. Прем'єр-міністр Д. Конте стикається з конфронтацією зі своїм партнером з коаліції і колишнім прем'єр-міністром М. Ренці, й вимога президента **Серджо Матарелли**, ймовірно, продовжить протистояння. У дедалі гірших сутичках М. Ренці погрожує вивести свою невеличку партію «Італія передусім» з коаліції. Очікується, що сутичка відбудеться на засіданні уряду, коли Д. Конте попросить міністрів підтримати його план відновлення, який М. Ренці неодноразово критикував. Якщо два міністри, які є членами цієї партії, відмовляться підтримати цей пакет, прем'єр-міністр буде змушений під тиском подати у відставку, що може призвести до створення нового

уряду або навіть дострокових виборів. С. Матарелла виступає верховним арбітром в італійській політиці, і йому довелося б вести переговори з різними партіями, щоб спробувати очолити вибори посеред кризи системи охорони здоров'я та економіки. Його вимога щодо того, щоб і кабінет міністрів, і парламент схвалили пакет відновлення перед розгортанням урядової кризи, служить попередженням для М. Ренці та Д. Конте ставити національні інтереси на перше місце та уникати ескалації бойових дій

(Reuters. – London, 2021. – 11.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29G0FE>).

Конго

Законодавці Конго намагаються витіснити прем'єр-міністра заради перемоги президента

Більшість у нижній палаті парламенту Демократичної Республіки Конго висловили вотум недовіри прем'єр-міністру, що, ймовірно, призведе до краху уряду і принесе президенту **Феліксу Чісекеді** велику політичну перемогу. Пропозиція, яку було підписано понад 300 з 500 членів Національних зборів, дає прем'єр-міністру 48 год. на те, щоб піти у відставку, або йому оголосять вотум недовіри. У грудні минулого року Ф. Чісекеді виступив з ініціативою покласти край коаліції, сформованої його попередником **Жозефом Кабілою**, яка обмежувала владу Ф. Чісекеді з моменту його вступу на посаду в січні 2019 р. Відтоді він переконав безліч депутатів покинути альянс Ж. Кабіли, який раніше контролював більшість у парламенті. Хоча нове політичне угруповання Ф. Чісекеді, відоме як «Священний союз», ще не отримало формального контролю над більшістю, що вимагає окремої заяви, політична доля прем'єр-міністра здається вирішеною. Якщо його союзники отримують парламентську більшість, президент зможе призначити кабінет за власним вибором через два роки свого президентства

(Reuters. – London, 2021. – 23.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29S08D>).

М'янма

Президент М'янми закликав до зміни конституції для встановлення демократичного федеративного союзу

Президент М'янми **Він М'їн** закликав до прийняття конституції, яка є основою створення майбутнього демократичного федерального союзу, що відповідає демократичним принципам і стандартам, фактичній ситуації в країні. Він також наголосив, що уряд прагне створити демократичний федеральний союз, який об'єднає всіх громадян з метою швидкого припинення внутрішніх збройних конфліктів та міцного миру

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 04.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/04/c_139639822.htm).

Нігерія

Голова сенату Нігерії пообіцяв прийняти рішення щодо давно відкладеного закону про реформу нафтової сфери

Голова сенату Нігерії заявив, що, незважаючи на сили, які «відчайдушно працюють», щоб зірвати давно відкладений законопроект про капітальне відновлення нафтової галузі, законодавці просунуть цей законопроект через національні збори. Цей захід, що розробляється 20 років, лежить в основі всього, від розвідки нафти до газопроводів та регулювання палива. Президент країни **Мухаммаду Бухарі** направив проект до сенату у вересні минулого року, і він пройшов перше читання в обох палатах до кінця 2020 р. Законопроект змінить структуру державної нафтової компанії NNPC, внесе зміни до податків на нафту та газ і розподіл доходів та створить нові регуляторні органи, серед іншого, щоб зробити нафтовий сектор Нігерії більш динамічним та ефективним. Закони, що регулюють розвідку нафти та газу в Нігерії, не були повністю оновлені з 1960-х років через суперечливий характер будь-яких змін до податків на нафту, умов розвідки та розподілу доходів

*(Reuters. – London, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29I0PR>).*

Польща

Президент Польщі А. Дуда шукає виправдання

Президент Польщі **Анджей Дуда** наклав вето на закон про департаменти державного управління. Існує кілька формальних та офіційних приводів. Автори публікації вважають що президент Польщі вирішив піти у розріз із правлячим табором у цьому акті, який ніколи раніше не викликав політичних суперечок, оскільки вето ускладнює життя саме правлячого табору. Усе це сталося в той час, коли президент почав діяти більш напористо. Він висунув кандидата на посаду омбудсмена, оголосив про створення нових дорадчих підрозділів у його юридичній фірмі. Сам закон не стосується ключових питань, і президент знайшов тему, яка політично дуже мало вартує йому та всьому табору. Чи створюються нові підрозділи в PiS? З якими проблемами стикається прем'єр-міністр цього року? Що викрив скандал із вакцинацією у Варшавському медичному університеті? Яке значення подій у Вашингтоні для Польщі? Про все це в публікації

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.01. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210109604-Prezydent-Duda-szuka-pretekstow.html>).*

США

Оборонний бюджет США: Сенат уперше подолав вето Д. Трампа

Американський сенат подолав вето президента країни **Дональда Трампа** на пакет законів щодо оборонного бюджету країни на 2021 р. Під час голосування

81 сенатор зі 100 проголосував за подолання вето Д. Трампа, а 13 членів Верхньої палати американського Конгресу не підтримали це рішення. Це перший випадок за час президентства Д. Трампа, коли Конгрес зумів подолати його вето. Кількома днями раніше вето президента пододала Палата представників Конгресу, тож нинішнє голосування Сенату формально завершує цю процедуру. Новий оборонний бюджет США передбачає нові санкції щодо компаній, які сприяють продажу, оренді та наданню суден-трубоукладальників для будівництва газопроводів «Північний потік-2» та «Турецький потік», виділення 250 млн дол. на військову допомогу Україні та санкції проти Туреччини за придбання російських зенітно-ракетних комплексів С-400

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.01. – <https://p.dw.com/p/3nRkF>).

Вибір Д. Байдена щодо економічної допомоги: «Угода з Республіканською партією або піти на все»

Амбіційна заявка **Джо Байдена** про економічний пакет «Американський порятунок» на 1,9 трлн дол. перевірить відносини нового президента США з Конгресом і змусить зробити вирішальний вибір між його політичним баченням і прагненням до двопартійної єдності. Д. Байден став президентом у країні з пандемією, яка вже змусила Конгрес затвердити допомогу у розмірі 4 трлн дол., у тому числі лише минулого місяця – 900 млрд дол. І ці зусилля політично виснажили депутатів-республіканців, особливо консерваторів, які розглядають нову пропозицію як дорогий, непрацевдатний список бажань лібералів. Проте демократи, які зараз контролюють Палату, Сенат і Білий дім, хочуть, щоб новий президент надавав дедалі більшу допомогу та ініціював економічні зміни. Межі того, що Д. Байден може домогтися самостійно без Конгресу, були очевидні в парі указів, які він підписав. Укази збільшать продовольчу допомогу, захистять тих, хто шукає роботу, спростять отримання державної допомоги і розчистять шлях для федеральних робочих і підрядників до отримання мінімальної погодинної оплати праці в розмірі 15 дол. Усе це залишає Д. Байдену рішення, яке його команда уникала публічно висловлювати і що може стати майбутнім компромісом для нового президента. Він може спробувати заспокоїти республіканців, особливо тих у Сенаті, чий голоси будуть потрібні для отримання підтримки двох партій, пожертвувавши частиною своєї програми. Або він може спробувати «продавити» якомога більше своїх пропозицій, спираючись лише на демократів

(The Associated Press. – New York, 2021. – 22.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-politics-coronavirus-pandemic-brian-deese-minimum-wage-38ae1b16b68d929d6fea456860be1cad>).

Палата представників направила в Сенат подання на імпічмент Д. Трампа

Під час підготовки Палати представників щодо винесення звинувачення Дональду Трампу та подальшого імпічменту дедалі більша кількість сенаторів-республіканців заявляє, що виступає проти розгляду справи, зменшуючи шанси того, що колишній президент буде засуджений за звинуваченням у провокуванні осади Капітолію. Демократи Палати представників винесуть єдине звинувачення за «підбурювання до повстання» через штурм Капітолію. Вони сподівались, що різке засудження Д. Трампа республіканцями після заворушень 6 січня призведе до засудження під час окремого голосування, щоб заборонити Д. Трампу знову займати президентську посаду. Але пристрасті республіканців після повстання, схоже, охололи. Тепер, коли президентство Д. Трампа закінчилося, сенатори-республіканці, які будуть засідати на процесі, збираються його захищати, як це було зроблено під час першого процесу імпічменту Д. Трампа минулого року

(The Associated Press. – New York, 2021. – 25.01. – <https://apnews.com/article/capitol-siege-donald-trump-trials-impeachments-trump-impeachment-f4b8bf18ce0e23b877ba945545c3e257>).

Другий процес імпічменту Д. Трампа розпочинається із запитань щодо свідків

Уперше за свою 232-річну історію Сенат ініціює імпічмент колишньому президенту – і ніхто точно не визначив, як саме це буде відбуватися. Демократи навіть не вирішили між собою, чи хочуть вони заслухати свідків. Ініціатори імпічменту з Палати представників подали до Сенату статтю про імпічмент, в якій звинувачують Дональда Трампа в підбурюванні до повстання, завдяки чому офіційно відбудеться суд. Але лідери Сенату вже домовилися відкласти судовий розгляд на два тижні, тоді як юридична група колишнього президента готує свій захист, а сенатори працюють над встановленням параметрів процесу, ще багато чого слід визначити. Лідер більшості в Сенаті Ч. Шумер та лідер меншості М. Макконнелл усе ще змушені торгуватися щодо основної структури судового розгляду, включаючи аргументи, клопотання про виклик свідків та можливе клопотання про скасування судового розгляду із самого початку. Процедури, викладені в резолюції, передбачають засудження Д. Трампа за підтримки щонайменше 17 сенаторів-республіканців

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 25.01. – <https://www.politico.com/news/2021/01/25/house-sends-impeachment-article-to-senate-launching-trumps-second-trial-462408>).

Філіппіни

Президент Філіппін заблокував спробу Сенату розслідувати використання вакцини його охоронцями

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** наказав керівнику свого військового підрозділу ігнорувати законодавчу повістку, перешкоджаючи спробі Сенату розслідувати дії його охоронців за щеплення несанкціонованою вакциною COVID-19. Сенат планує провести розслідування урядового плану вакцинації, а деякі сенатори хочуть, щоб глава Групи безпеки президента з'явився та пояснив дії підрозділу, які, на їхню думку, були незаконними. До цього Р. Дутерте заявив, що кілька членів підрозділу використали вакцину, оскільки вони не могли дозволити собі чекати схвалення регуляторних органів, додавши, що про це президенту повідомили лише згодом

*(Reuters. – London, 2021. – 04.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29916V>).*

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Україна

Зеленський відступив? Президент відкликав законопроект про розпуск КСУ

Президент України **Володимир Зеленський** відкликав поданий ним раніше до парламенту як невідкладний законопроект «Про відновлення суспільної довіри до конституційного судочинства». Такі дані містяться на порталі Верховної Ради щодо цього законопроекту. Президент пропонував визнати «нікчемним рішення Конституційного Суду України (КСУ) від 27 жовтня 2020 р. та припинити повноваження складу КСУ, який це рішення ухвалив»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.01. – <https://p.dw.com/p/3oUry>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Бенін

Президент Беніну боротиметься за новий мандат на виборчих дільницях у квітні

Президент Беніну **Патріс Талон** боротиметься за другий термін на президентських виборах. Враховуючи те, що за перший термін його правління Бенін став найбільшим виробником бавовни в Західній Африці, то шанси на перемогу П. Талона дуже високі. Вибори президента призначені на квітень 2021 р.

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 17.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-17/benin-s-president-to-seek-new-mandate-in-april-polls-rfi-says>).*

Киргизстан

У Киргизстані обирають президента і форму правління в країні

У Киргизстані почалися дострокові вибори президента і референдум щодо визначення форми правління в країні. Усього в країні зареєстровані понад 3,5 млн виборців, серед яких понад 49,4 тис. виборців – за кордоном. «Список виборців на дострокових виборах і список учасників референдуму ідентичні за змістом. Утім облік кількості осіб, що взяли участь у виборах і референдумі, буде вестися окремо в день голосування», – ідеться в повідомленні Центральної виборчої комісії Киргизстану. Для голосування відкрилися 2474 виборчі дільниці, з яких 48 розташовані за кордоном

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.01. – <https://p.dw.com/p/3nk1Y>).

С. Жапаров лідирує на виборах президента Киргизстану

На дострокових виборах президента Киргизстану, за попередніми даними, перемагає **Садир Жапаров**. За даними Центральної виборчої комісії країни, після опрацювання 90,5 % бюлетенів С. Жапаров набирає 79,3 % голосів. На другому місці – опозиційний кандидат А. Мадумаров з 6,58 %, а третім з 2,28 % голосів – Б. Тольбаєв. Як повідомили в ЦВК країни, участь у виборах президента Киргизстану взяло близько 1,28 млн громадян, які мають право голосу. На пост президента Киргизстану на виборах претендували 17 кандидатів

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.01. – <https://p.dw.com/p/3nkxb>).

Від в'язниці до президентства: новий лідер Киргизстану отримав широкі повноваження після протестів

На початку жовтня минулого року **Садир Жапаров** перебував у в'язниці, коли в столиці почалися акції протесту, а опозиція окупувала парламент, звинувативши уряд у фальсифікації результатів парламентських виборів. Після обрання президентом С. Жапаров подякував виборцям і висловив упевненість, що країна з 6,5 млн жителів «вийде з кризи через два-три роки». Для цього потрібна «політична стабільність». Таким чином, колишня радянська республіка сподівається завершити свій період нестабільності після того, як на початку жовтня в Бішкеку, столиці Киргизстану, демонстранти вийшли на вулиці, звинувативши уряд у фальсифікації результатів парламентських виборів. На тлі жорстоких сутичок із правоохоронними органами опозиція окупувала будівлю парламенту та змусила Виборчу комісію скасувати результати виборів. Сценарій був схожий на той, що відбувся минулого літа в Білорусі. Але президент Киргизстану **Сооронбай Жеєнбеков** вирішив подати у відставку добровільно, передавши повноваження глави держави С. Жапарову. Явка на президентських виборах 10 січня перевищила 39 %

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 11.01. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/11/5ffc4f7221efa0ea738b459e.html>).

Палестина

Президент Палестини А. Мазен призначив загальні та президентські вибори на травень і липень

Через 15 років нарешті оприлюднена дата палестинських президентських та загальних виборів. Або принаймні указ президента про їх скликання. Президент Палестини **Махмуд Аббас** (партійне прізвисько Абу Мазен) оголосив у Рамаллі, що загальні вибори відбудуться 22 травня, тоді як 31 липня настане черга виборів президента. Це важливий крок, враховуючи досвід та внутрішній перелом Палестини за останні роки. Треба пам'ятати, що М. Аббас був обраний президентом Палестини на виборах, які відбулися 9 січня 2005 р., тим самим змінивши **Ясіра Арафата**, який помер у 2004 р.

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 15.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/15/6001e866fdddffbc0c8b4631.html>).*

Перу

Президент Перу заявив, що вибори відбудуться, незважаючи на COVID-19

Загальні вибори в Перу відбудуться, незважаючи на другу хвилю зараження COVID-19, заявив президент країни **Франсіско Сагасті**. «Вибори, на яких буде обрано мого наступника, проходять встановлену законодавчу процедуру, і уряд працює над впровадженням протоколів охорони здоров'я для захисту виборців», – заявив президент. За даними Національного журі виборів у Перу, 25 287954 виборців мають право обрати наступного президента та 130 членів однопалатного конгресу на період 2021–2026 рр.

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/22/c_139688875.htm).*

Португалія

Пандемія заважає президентській кампанії в Португалії

Президентська кампанія в Португалії була призупинена, очікуючи результату тесту на коронавірус глави держави та головного фаворита на виборчих дільницях **Марселу Ребелу де Сози**. Дочекавшись остаточного результату тесту М. Ребелу де Сози, кандидати в президенти також скасували свою публічну програму – вже зведену до мінімуму через стан здоров'я – після контакту з главою держави в серії теледебатів. До позитивного тесту президента передвиборча кампанія вже призупинялася після оголошення нового локдауну в Португалії. «З ковідом або без нього ці вибори в будь-якому випадку зафіксують історичний рекорд утримання від голосування, який може становити близько 75 %», – сказав політолог К. Джалалі. Наразі виборчі органи влади розширили можливість дострокового голосування для всіх виборців, які цього вимагають. У Португалії

президент обирається загальним виборчим правом строком на п'ять років з одноразовим поновленням. Він не має виконавчої влади, але виконує роль арбітра у випадку політичної кризи, маючи повноваження розпускати Асамблею для призначення дострокових виборів до законодавчих органів

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 12.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/12/5ffda8d3fdddf39198b4597.html>).*

Португалія голосує за президента на тлі рекордних заражень коронавірусом

Жорсткий сплеск коронавірусу в Португалії погіршує ситуацію з президентськими виборами, ускладнюючи голосування, на якому, здається, буде переобраний чинний президент правоцентрист **Марселу Ребелу де Соза**. Опитування все ще позиціонують М. Ребелу де Созу як очевидного фаворита на перемогу вже в першому турі. Він отримує на 10 % більше, ніж 50 %, необхідних для уникнення повторного туру. Агресивна агітація суперників, зокрема соціалістки А. Гомес та ультраправого висуванця А. Вентури, заперечує його лідерство. Опозиційні кандидати на посаду звинувачують М. Ребелу де Созу в надто поблажливому ставленні до соціалістичного прем'єр-міністра А. Кости. Прем'єр-міністр отримує значну частину обвинувачень за перебування Португалії на вершині світових таблиць зараження COVID-19 після різдвяного послаблення правил соціального дистанціювання. Аналітики прогнозують, що М. Ребелу де Соза також може постраждати через рекордний рівень утримань від голосування, оскільки рівень зараження понад 10 тис. на день стримує виборців від візиту до виборчих дільниць

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 22.01. –
<https://www.politico.eu/article/portugal-president-election-2021-vote-coronavirus-infections/>).*

Португалія готується переобрати свого президента

Португальці прийдуть до виборчих дільниць 24 січня обирати президента країни, на яких очікується перемога консерватора **Марселу Ребелу де Сози**. «Медичні працівники попереджають про ситуацію надзвичайного переповнення лікарень країни, у яких закінчуються ліжка в державному та приватному секторах. Країна з 10 мільйонами людей, яка витримала першу хвилю пандемії краще за інших, зараз переживає складну ситуацію», – сказав О. Гаспар, директор асоціації приватних лікарень. Введений у листопаді надзвичайний санітарний стан та другий загальний локдаун, ухвалений тиждень тому, не порушили виборчий календар країни, встановлений законом і практично незмінний. З огляду на неможливість перенесення виборів, кандидати та спостерігачі побоюються рекордно низької явки, яка може вплинути на надійність результатів, одноголосно акредитуючи перемогу чинного президента в першому турі

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 22.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/22/600ac743fdddff5c0a8b46a8.html>).*

Баланс влади, блокування та рекордні зараження: Португалія готується до виборів

Соціологічні опитування передбачають перемогу нинішнього президента Португалії **Марселу Ребелу де Сози**, якого підтримують правоцентристи та християнсько-демократичні партії. М. Ребелу де Соза також має неофіційну підтримку генерального секретаря Соціалістичної партії та прем'єр-міністра А. Кости. «Я думаю, що для Соціалістичної партії буде цікаво, якщо, незважаючи ні на що, Марсело Ребелу де Соза не отримає чудових результатів, щоб він не відчував себе таким упевненим, оскільки це може спричинити дисбаланс у відносинах влади між президентом і урядом», – сказав Х. Палмейра, професор з політичних наук в Університеті Мінью

*(Euronews. – Lyon, 2021. – 22.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/22/power-balance-lockdown-and-record-infections-portugal-goes-to-the-polls-this-sunday>).*

М. Ребелу де Соза переобраний президентом Португалії в першому турі виборів

«Тим, хто може і хоче голосувати, подолайте свої страхи», – заявив діючий глава Португалії в день голосування на президентських виборах. **Марселу Ребелу де Соза** був переобраний з підтримкою в 61,3 % після підрахунку 98,8 % голосів виборців. «Голосування проходить добре по всій країні з дистанцією, повагою до стандартів охорони здоров'я та терпінням з боку португальців. (...) Люди зможуть голосувати без будь-яких проблем», – зазначив президент

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 24.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/24/600c7098fc6c83b20d8b464a.html>).*

Чинний президент М. Ребелу де Соза переконливо виграв перевибори в Португалії

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** переконливо переміг у перевиборах, набравши 60,7 % голосів виборців, після кампанії, що відзначилася сплеском зараження коронавірусом та призвела службу охорони здоров'я країни до кризи. Виборці зробили ставку на підтримку чинного правоцентриста, який тісно, але критично співпрацював із соціалістичним урядом А. Кости протягом пандемії. «Демократія не була переможена пандемією», – сказав М. Ребелу де Соза у промові, яка розпочалася з ушанування пам'яті жертв COVID-19. «Від щирого серця я вшанований вашою довірою в цих набагато складніших умовах», – сказав

він виборцям. Друге місце посіла А. Гомес, соціалістка, яка балотувалася без офіційної підтримки своєї партії. Багаторічний член Європарламенту, яка проводила агітацію на потужній платформі боротьби з корупцією та за права людини, набрала 12,9 % голосів. Багато уваги було прикуто до популіста А. Вентури. За останні два роки він уперше зробив ультраправих силою в португальській політиці, оскільки революція 1974 р. скинула майже 50 років фашистської диктатури

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 25.01. –
<https://www.politico.eu/article/president-rebelo-de-sousa-wins-landslide-re-election-in-portugal/>).*

Президент Португалії переконливо перемагає на перевиборах: попередні результати

Чинний президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** був переобраний на президентських виборах. Згідно з 99,91 % підрахуваннями голосами М. Ребелу де Соза здобув переконливу перемогу, набравши 60,7 % голосів, тоді як колишня депутатка від Європарламенту А. Гомес стала другою з 12,97 % голосів. Президентські вибори в Португалії відбулися із застосуванням заходів локдауну в умовах надзвичайного стану через пандемію COVID-19, у результаті чого рівень явки становив 61,46 %

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/25/c_139695147.htm).*

У Португалії переобрали президента – М. Ребелу де Соза переміг у першому турі

Чинний президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** впевнено переміг на президентських виборах. Він отримав близько 61 % голосів виборців. Про це повідомила виборча комісія країни після підрахунку 99 % голосів. Результат М. Ребелу де Сози – на 9 % пунктів вищий, ніж колишній професор права та тележурналіст здобув на попередніх виборах п'ять років тому. Друге місце посіла соціалістка А. Гомес з 12,7 %, третє – правопопуліст А. Вентура з 11,9% голосів виборців

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.01. – <https://p.dw.com/p/3oMQe>).

США

Д. Трамп продовжує скликати прибічників на мітинг у Вашингтоні

Президент США **Дональд Трамп** знову закликав своїх прихильників узяти участь в акції протесту у Вашингтоні 6 січня 2021 р. Свій заклик «зупинити крадіжку» він опублікував у соцмережі Twitter. Уперше Д. Трамп закликав до

участі в протесті проти, як він стверджує, масштабних фальсифікацій на президентських виборах тиждень тому. Чимало прихильників Д. Трампа вже відгукнулися на заклик і обіцяють приїхати у столицю з інших регіонів. Серед них – і низка організацій, які підтримують Д. Трампа, зокрема, ультраправа чоловіча організація Proud Boys. Анонс цього мітингу спричинив певний страх серед людей з огляду на попередню акцію протесту 12 грудня, у якій також взяли участь представники Proud Boys. Тоді декілька людей отримали ножові поранення, а десятки осіб були заарештовані. Цією акцією протесту Д. Трамп сподівається чинити тиск на Конгрес, який 6 січня 2021 р. на спільному засіданні обох палат має затвердити результати голосування Колегії виборників та перемогу демократа **Джо Байдена** на виборах президента США

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.01. – <https://p.dw.com/p/3nRxD>).

Група сенаторів-республіканців виступила проти затвердження перемоги Д. Байдена

Група з 11-ти сенаторів-республіканців оголосила, що виступить проти затвердження результатів голосування Колегії виборників у Конгресі США щодо перемоги **Джо Байдена**. Про це йдеться у відповідній заяві, яка була опублікована на сайті одного з підписантів – сенатора Т. Круза. З 11-ти підписантів заяви четверо були обрані на виборах у листопаді і 3 січня 2021 р. лише мають скласти присягу. Сенатори вимагають негайно створити комісію у Конгресі, яка б протягом десяти днів розслідувала звинувачення у фальсифікаціях на президентських виборах у кількох спірних штатах. До проведення такого розслідування підписанти заяви не підтримають затвердження результатів голосування виборників у цих штатах. Ця заява вже викликала критику всередині самої Республіканської партії, зокрема з боку сенатора М. Ромні. Він вважає, що такі дії «загрожують нашій демократичній республіці». Утім, такий крок цієї групи республіканців навряд чи вплине на затвердження результатів виборів у Конгресі, який є радше формальністю. Це підписанти також визнають у заяві

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.01. – <https://p.dw.com/p/3nSx0>).

ЗМІ дізналися про вимогу Д. Трампа до влади Джорджії «знайти» відсутні голоси

Президент США **Дональд Трамп** чинив тиск на держсекретаря Джорджії Б. Раффенспергера, вимагаючи від нього «знайти 11 780 голосів», які були потрібні главі Білого дому для перемоги в цьому штаті на виборах глави держави. Ці слова є відсиланням до сертифікованих результатів, відповідно до яких перемогу в Джорджії з відривом в 11 779 голосів здобув демократ **Джо Байден**. У Білому домі,

а також у виборчому штабі Д. Трампа поки не підтвердили справжність заяви і не прокоментували її

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.01. – <https://p.dw.com/p/3nTtn>).

Конгрес США затвердив обрання Д. Байдена президентом країни

Конгрес США формально затвердив обрання **Джо Байдена** президентом країни, сертифікувавши понад 270 необхідних для цього голосів виборників. Загалом Д. Байден набрав у Колегії виборників 306 голосів. Спільна сесія Конгресу, яка була присвячена затвердженню результатів президентських виборів у США, була перервана, коли до Капітолію увірвалися прихильники Дональда Трампа. Процес сертифікації також затримався через розгляд поданих республіканцями заперечень, усі з яких, однак, були відхилені. Тепер Д. Трамп не може оскаржити результати голосування

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.01. – <https://p.dw.com/p/3ncsp>).

Конгрес США засвідчив перемогу Д. Байдена

Американський Конгрес засвідчив перемогу **Джо Байдена** на виборах через кілька годин після того, як натовп штурмував американський Капітолій. Лідер більшості в Сенаті М. Макконнелл назвав «повстання невдалим», і попри спроби республіканців скасувати результати в кількох ключових штатах церемоніальна сертифікація відбулася. Конгрес офіційно засвідчив перемогу Д. Байдена, який повинен пройти урочисту інавгурацію. «Нас не будуть стримувати бандити, натовпи чи погрози. Ми не будемо вклонятися беззаконню чи залякуванню», – заявив М. Макконнелл

(Euronews. – Lyon, 2021. – 07.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/07/us-congress-resumes-session-to-certify-joe-biden-win-after-capitol-insurrection>).

Д. Трамп обіцяє мирно передати владу Д. Байдену

Чинний президент США **Дональд Трамп** заявив, що, хоча і не згоден з результатами виборів, але обіцяє забезпечити впорядковану передачу влади обраному президенту **Джо Байдену** в день його інавгурації 20 січня 2021 р. «Попри те, що я абсолютно не згоден із результатами виборів і факти підтверджують мою думку, тим не менш, 20 січня буде впорядкована передача влади», – ідеться в заяві Д. Трампа, поширеній його радником Д. Савіно. «Хоча це буде кінцем найвидатнішого президентського терміну в історії, це лише початок нашої боротьби за те, щоб зробити Америку знову великою», – додав Д. Трамп, натякнувши на те, що він збирається залишитися у великій політиці. Заява

Д. Трамп була поширена у Twitter його радника (акаунт самого президента в цій соцмережі був заблокований раніше) невдовзі після того, як стало відомо, що Конгрес США сертифікував достатньо голосів виборців, щоб затвердити обрання Д. Байдена президентом країни

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.01. – <https://p.dw.com/p/3ncs5>).

Уганда

За попередніми результатами, президент Уганди Й. Мусевені лідирує на виборах

Президент Уганди **Йовері Мусевені** достроково переміг на президентських виборах згідно з попередніми результатами, опублікованими виборчою комісією. З урахуванням 13,6 % підрахованих голосів, Й. Мусевені набрав 1 536 205 голосів, або 65,0 %, тоді як основний кандидат від опозиції Б. Вайн має 647 146 (27,4 %) голосів виборців. Б. Вайн, співак, який перетворився на законодавця і закликав молодих угандійців до змін, заявив у своєму Твіттері, що він упевнений у перемозі, незважаючи на «широкомасштабне шахрайство і насильство» під час опитування. Й. Мусевені, який протягом 34 років очолює східноафриканську країну з населенням майже 46 млн, не зробив жодної заяви. Виборча кампанія була затьмарена репресіями силових структур проти опозиційних кандидатів та їхніх прихильників

(Reuters. – London, 2021. – 15.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JQ0NR>).

Чинний президент Уганди очолив президентську гонку

Діючий президент Уганди **Йовері Мусевені** взяв участь у президентських виборах. За підрахованими бюлетенями з 86,8 % виборчих дільниць, Й. Мусевені набрав 5,3 млн голосів, або 58,8 %, а за ним – його головний конкурент Р. Кягулані, музикант, який набрав 34,6 %, за словами С. Бябакама, голови виборчої комісії. Кандидат від опозиційного «Форуму за демократичні зміни» П. Обой Амуріат посідає третє місце з майже 3,3 % голосів, тоді як кожен з решти восьми кандидатів набрав менше 1 % голосів

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/16/c_139672806.htm).

Вибори в Уганді: Президент Й. Мусевені, що перебуває довгий час при владі, оголошений переможцем на тлі звинувачень у фальсифікаціях

Виборча комісія Уганди оголосила, що **Йовері Мусевені** переміг ушосте на президентських виборах. Й. Мусевені отримав 58 % голосів, а його опонент Б. Вайн – 34 %. Явка виборців становила 52 %. Опозиційний претендент Б. Вайн

наполягав на тому, що вибори мають фальсифікації, але виборча комісія все спростувала. Чиновники не змогли пояснити, як підсумовувалися результати опитування на тлі відключення Інтернету

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 16.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/16/uganda-election-longtime-president-yoweri-museveni-declared-winner-amid-vote-rigging-alleg>).

Чинний президент Уганди виграв черговий п'ятирічний термін перебування на посаді

Чинний президент Уганди **Йовері Мусевені** був оголошений переможцем президентських виборів, що відбулися 14 січня 2021 р. С. Бябакама, голова виборчої комісії, заявив, що Й. Мусевені набрав 58,64 % голосів, перемігши свого головного суперника Р. Кягулані, який набрав 34,83 % від загальної кількості підрахованих голосів. Спостерігачі кажуть, що це були «одні з найбільш суперечливих виборів в Уганді, які протиставляли молодь старому поколінню»

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 17.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/17/c_139673363.htm).

Центральноафриканська Республіка

Президент Центральноафриканської Республіки Ф.-А. Туадера переобраний на новий термін

Президент Центральноафриканської Республіки **Фостен-Аршанж Туадера** отримав ще п'ять років при владі, набравши понад 53 % голосів на виборах. Виборча комісія оголосила Ф.-А.Туадеру переможцем виборів від 27 грудня, заявивши, що він забезпечив достатню кількість голосів у першому турі. 63-річний Ф.-А. Туадера намагався відібрати у збройних ополченців контроль над величезними частинами країни з часу першої перемоги у 2016 р. через три роки після того, як колишній президент **Франсуа Бозізе** був скинутий черговим заколотом. Президентські вибори відбулися, незважаючи на повстанські акції, які намагалися зірвати голосування після відхилення кандидатури Ф. Бозізе вищою судовою інстанцією країни щодо участі у виборах. «Фостен-Аршанж Туадера, отримавши абсолютну більшість голосів у першому турі з 53,9 %, оголошується переможцем», – заявив президент виборчої комісії М. Моруба на пресконференції в столиці Бангі

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 04.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29927S>).

Вищий суд Центральноафриканської Республіки підтвердив переобрання чинного президента Ф.-А. Туадери

Виборча комісія Центральноафриканської Республіки тимчасово оголосила **Фостена-Аршанжа Туадеру** переможцем президентських виборів із 53,9 %, які були затьмарені політичними акціями. Конституційний суд Центральноафриканської Республіки підтвердив переобрання президента в першому турі президентських виборів 27 грудня з 53,16 % голосів

(Reuters. – London, 2021. – 18.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29N11K>).

Конституційний суд підтвердив переобрання Ф.-А. Туадери президентом Центральноафриканської Республіки

Конституційний суд Центральноафриканської Республіки підтвердив переобрання президента **Фостена-Аршанжа Туадери**. Згідно з остаточними результатами, оприлюдненими Конституційним судом, Ф.-А. Туадера виграв у другому турі, набравши 53,16 % голосів виборців. 4 січня 2021 р. влада оголосила попередні результати голосування, заявивши, що Ф.-А. Туадера набрав 53,92 %, проте його опоненти вимагали від Конституційного суду скасування виборів, стверджуючи, що сталося «масове шахрайство» та була низька явка виборців

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 18.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/18/c_139677878.htm).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Мексика

У грудні аутсорсинг коштував Мексиці 250 тис. робочих місць

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що Мексика втратила 277 тис. робочих місць у грудні, що, на його думку, пов'язано з тим, що субпідрядники вилучають працівників з бухгалтерії, щоб уникнути виплат допомоги та премій на кінець року. «Аутсорсингові компанії звільняють багатьох працівників, зареєстрованих у Мексиканському інституті соціального забезпечення, тому їм не потрібно виплачувати пільги або надавати премії з цієї причини після того, як ми місяць за місяцем надавали роботу, у грудні ми втратили 277 тис. робочих місць», – сказав А. М. Лопес Обрадор. Президент Мексики підтримав законопроект, який забороняє компаніям надавати підрядні роботи стороннім фірмам, у яких зараз працює близько 4,6 млн робітників по всій Мексиці, за винятком випадків, коли працівники потрібні для спеціальних послуг поза основним бізнесом компанії. Очікується, що парламентські дебати щодо закону відбудуться в лютому після того, як Конгрес повернеться після зимових канікул

(Reuters. – London, 2021. – 03.01. – <https://uk.reuters.com/article/idUKKBN29800D>).

Україна

В. Зеленський доручив уряду вирішити питання з тарифами на газ для населення

Президент України **Володимир Зеленський** доручив уряду терміново вирішити питання щодо тарифів на газ для населення. Відповідне доручення В. Зеленський дав під час енергетичної наради, проведеної під його головуванням. «Тарифи на газ для населення мають бути справедливими. Ціна на газ зростає на ринку через погодні умови та інші причини, які склалися в Європі, і ми не можемо дозволити зростання ціни для наших громадян», – сказав В. Зеленський. Повідомляється, що рішення, які обговорювалися на нараді, передбачають збереження макрофінансової стабільності, розвиток чесної конкуренції на ринку і покликані уникнути фінансового дисбалансу

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.01. – <https://p.dw.com/p/3nnQo>).

Франція

Е. Макрон обіцяє змінити закон, щоб захистити дітей від жорстокого поводження

Президент Франції **Емманюель Макрон** пообіцяв посилити закони про сексуальне насильство над дітьми після того, як гучний скандал викликав загальнонаціональне обурення, і тисячі людей звернулися до соціальних мереж, щоб поділитися власним досвідом зловживань. «Ми тут. Ми тебе слухаємо. Ми тобі віримо. І ти більше ніколи не залишишся на самоті», – сказав Е. Макрон у короткому відео у Twitter. «Нам потрібно адаптувати наш закон, щоб краще захищати дітей, які стали жертвами інцесту та сексуального насильства», – наголосив президент. Е. Макрон доручив міністру юстиції Е. Дюпон-Моретті та державному секретарю у справах дітей та сім'ї А. Таке провести дискусії, спрямовані на якнайшвидше внесення законодавчих пропозицій. Він також оголосив зустрічі з оцінкою стану в початкових та середніх школах, щоб перевірити, чи не було жорстокого поводження з дітьми

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 24.01. –

<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-change-law-child-sexual-abuse-france-oliver-duhamel/>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АЗІЯ

Ємен

Представник ООН і президент Ємену обговорили мирний план дій у Ємені

Спеціальний посланник ООН у Ємені М. Гріффітс зустрівся з президентом Ємену **Абд Раббо Мансуром Гаді** в столиці Саудівської Аравії Ер-Ріяді. Вони обговорили план ООН, спрямований на просування миру в Ємені. Найближчими днями М. Гріффітс полетить до південного портового міста Йемену Аден для зустрічі з урядом А. Р. М. Гаді. Нещодавно посланник ООН запропонував домовленість між урядом Ємену та повстанцями хуситами, щоб забезпечити відновлення політичних переговорів для припинення громадянської війни

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/07/c_139646869.htm).*

Ірак

Президент Іраку застеріг від втручання іноземців у внутрішні справи Іраку

Президент Іраку **Бархам Саліх** застеріг від будь-якого втручання іноземних громадян у внутрішні справи Іраку та закликав поважати суверенітет країни. Коментарі Б. Саліха надійшли під час його зустрічі з главою сил «Хашд Шаабі» Ф. аль-Фаядом. Під час зустрічі вони обговорили розвиток безпеки в Іраці та необхідність посилення сил безпеки для досягнення стабільності в країні. Зустріч відбулася через два дні після того, як Міністерство фінансів США запровадило санкції проти Ф. аль-Фаяда за його роль у жорстоких репресіях проти антикорупційних протестів у 2019 р.

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/11/c_139656724.htm).*

Пакистан

СРЕС забезпечить велику вигоду для Афганістану та країн Центральної Азії

Президент Пакистану **Аріф Алві** заявив, що Китайсько-пакистанський економічний коридор (СРЕС) принесе користь Афганістану та країнам Центральної Азії шляхом посилення зв'язків регіону. Головуючи на нараді з питань розвитку в порту Гвадар, президент зазначив, що країни, які не мають виходу до моря, можуть використати потенціал глибоководного порту для зв'язку зі світом. Президент додав, що порт Гвадар допоможе зробити Пакистан центром транзитної торгівлі в регіоні. Говорячи про переваги СРЕС для південно-західної провінції Белуджистан, де розташований порт Гвадар, президент сказав, що СРЕС «створить широкі можливості для працевлаштування жителів Белуджистану, що призведе до їх соціально-економічного процвітання»

*(Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/16/c_139671830.htm).*

США

Д. Байден зіткнеться з більш упевненим Китаєм після хаосу у США

Вступаючи на посаду, новий президент США **Джо Байден** стикається з рішучим китайським керівництвом, яке може бути ще більше підбадьорене внутрішніми проблемами Америки, серед яких розгулу пандемії COVID-19 та заворушення в Капітолії. Це дає поштовх правлячій комуністичній партії Китаю, яка проводить свої тривалі пошуки національного «омолодження», спроби повернути країну до того, що вона вважає своїм законним місцем як головна нація планети. Для Д. Байдена, який присягнув як 46-й президент США, це може ще більше ускладнити один із його основних зовнішньополітичних викликів, оскільки він намагається управляти дедалі суперечливішими відносинами між світовою державою, що зростає, та державою, що вже визнана світовим лідером. Ставки високі для обох країн та решти світу. Неправильний крок може спричинити випадковий конфлікт у Західній частині Тихого океану, де зростаюча присутність ВМС Китаю стикається з американською. Торговельна війна за президента **Дональда Трампа** завдала шкоди робітникам та фермерам обох країн, хоча деяким у В'єтнамі та інших регіонах була вигідною, оскільки компанії перенесли виробництво за межі Китаю. За такими глобальними проблемами, як клімат, важко досягти прогресу, якщо дві найбільші економіки світу не говорять про це між собою

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-foreign-policy-coronavirus-pandemic-china-us-news-c53ee902caf3218f2d0103f356db1376>).

АФРИКА

Франція

Е. Макрон збирається зменшити місію Франції в Африці

Президент Франції **Емманюель Макрон** під час візиту до дислокації Збройних сил країни на заході Франції натякнув, що незабаром країна може зменшити масштаби своєї найбільшої і найдорожчої зарубіжної операції. Він не вказав часові рамки чи будь-які інші подробиці. «Результати, досягнуті нашими силами в Сахелі, разом із більшим залученням наших європейських партнерів, дозволять скоригувати наші зусилля», – сказав Е. Макрон

(Bloomberg. – New York, 2021. – 19.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-19/macron-signals-he-s-set-to-scale-back-french-mission-in-africa>).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Польща

Президент Польщі А. Дуда закликав ЄС посилити санкції щодо Росії

«Єдиний спосіб (уникнути конфлікту) – це змусити дотримуватися міжнародного права. Єдиний спосіб зробити це без гвинтівок, гармат і бомб – за допомога санкцій. Тому ми готові допомогти досягти консенсусу з цього питання», – сказав **Анджей Дуда**. Президент Польщі також переконаний у тому, що верховний представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики **Ж. Боррель** повинен переглянути свої наміри щодо візиту до Росії в наступному місяці, якщо Кремль не звільнить **О. Навального**

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.01. – <https://p.dw.com/p/3oMCq>).

ЄВРОПА

Білорусь

О. Лукашенко готовий до діалогу з Києвом: «Не тримаю зла на В. Зеленського»

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** заявив, що готовий відновити діалог із владою України. «Я зла не тримаю на В. Зеленського», – сказав він. За словами **О. Лукашенка**, він «розуміє» українського Президента. «По молодості десь щось сказав. Утім, це ж не означає, що ти весь час повинен на нього дивитися, розуміючи, що відбувається, і на нього ображатися або злитися». Також **О. Лукашенко** прокоментував заяви України, у яких офіційний Київ услід за США та ЄС не визнав результати президентських виборів у Білорусі. «Вони заявили, але стосунки в нас добрі, український народ до білорусів ставиться дуже добре, ми до них – ще краще», – додав **О. Лукашенко**

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.01. – <https://p.dw.com/p/3nkVI>).

Грузія

Європейський суд з прав людини визнав Росію винною у злочинах у Грузії, що відбулися внаслідок війни 2008 р.

Європейський суд з прав людини визнав Росію відповідальною за безліч порушень в окремих регіонах Грузії після російсько-грузинської війни 2008 р. Грузія схвалила вирок Європейського суду з прав людини як велику перемогу. Президент Грузії **Саломе Зурабішвілі** охарактеризувала рішення як «історичне», зазначивши, що Грузія «була визнана жертвою цієї війни, і це є великим досягненням для нашої країни, нашого суспільства, нашої історії та нашого майбутнього». Прем'єр-міністр країни **Г. Гахарія** також охарактеризував вирок як

знаковий крок, заявивши, що «справа проти Росії в Європейському суді з прав людини закінчилася перемогою Грузії»

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 26.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/26/russia-guilty-of-violations-during-2008-war-with-georgia-says-europe-s-top-court>).

Німеччина

Штурм Капітолія є наслідком брехні Д. Трампа

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** обвинуватив чинного президента США **Дональда Трампа** в ескалації протестів біля будівлі Конгресу США. «Це був штурм у серці американської демократії. Ці сцени, які ми побачили, є наслідком брехні, розділення та зневаги до демократії, ненависті та агітації», – заявив він. За словами німецького президента, «озброєний натовп», який не визнав мирної передачі влади в результаті вільних виборів, був «нацькований» Д. Трампом. У свою чергу канцлерка Німеччини А. Меркель зазначила, що її «розлютили та засмутили» події у Вашингтоні. «Сумніви в результатах виборів були підігріті та створили атмосферу, яка уможливила події минулої ночі», – зазначила канцлерка ФРН. Водночас вона висловила полегшення у зв'язку з тим, що Сенат США затвердив **Джо Байдена** президентом. «Менш ніж через два тижні, як це і повинно бути, США відкриють новий розділ у їхній демократії», – заявила вона. Міністр фінансів Німеччини О. Шольц звинуватив Д. Трампа в тому, що він «підбурював багатьох людей». «Це вочевидь те, що відбувається, коли популісти отримують владу», – зазначив О. Шольц

(*Deutsche Welle*. – *Bonn*, 2021. – 07.01. – <https://p.dw.com/p/3ndgr>).

Сербія

Завдяки Китаю Сербія посіла друге місце в Європі за швидкістю поширення вакцин проти COVID-19

Звернувшись до Китаю, Сербія оперативно отримала достатню кількість вакцин та стала другою в Європі за швидкістю вакцинації населення – 4,6 дози на 100 людей. Стратегія вакцинації президента **Александара Вучича** дала змогу випередити найбільші країни Європи у змаганнях за постачання вакцини, в яких наразі відстають бідніші країни. Президент Сербії А. Вучич порівняв поширення вакцини проти COVID-19 у Європі із зануренням Титаніка. «Вони підготували для них дорогі рятувальні шлюпки, а ті з нас, хто не багатий, як країни Західних Балкан, тонемо разом із Титаніком», – зазначив А. Вучич

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 27.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/27/serbia-has-second-fastest-covid-19-vaccine-rollout-in-europe-thanks-to-china>).

США

Д. Байден: як зміниться політика США щодо України за нового президента

Підхід **Джо Байдена** до зовнішньої політики відрізнятиметься від того, як поведився **Дональд Трамп**. Як зміниться політика США щодо України, чи продовжаться поставки зброї Києву та що буде з «Північним потоком-2»? Попри всі відмінності між Д. Трампом і Д. Байденем, Д. Гербст, який у середині 2000-х років був послом США у Києві, прогнозує, що політика адміністрації Д. Байдена щодо України та й усього регіону буде «дуже подібною» до дотеперішнього курсу. Він пояснює, що і в нинішній адміністрації чільні посади обіймають люди, які розуміють важливість допомоги Україні у протистоянні ревізійній зовнішній політиці президента Росії **Володимира Путіна**. «Загалом наша політика щодо України є правильною. Д. Байден продовжить її, але його слова та риторика відображатимуть цю політику, що не завжди було за адміністрації Д. Трампа», – зазначив Д. Гербст

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.01. – <https://p.dw.com/p/3kvXi>).

Брюссель прагне нового старту після інавгурації Д. Байдена

Джо Байден прийняв присягу президента США, що означає кінець непередбачуваності ери **Дональда Трампа**. На цей день довго чекали багато європейських лідерів. Політика не повинна бути «бурхливим вогнем, який знищує все на своєму шляху», – такі слова прозвучали в промові Д. Байдена, які були «музикою для вух» великої частини політичного класу в Європі. І в цьому ніхто не був таким чесним, ніж голова Єврокомісії У. фон дер Ляен. «Цей новий світанок в Америці – це момент, якого ми так довго чекали. Європа готова до нового старту з нашим найстарішим та ймовірним партнером», – сказала У. фон дер Ляен

(Euronews. – Lyon, 2021. – 22.01. – <https://www.euronews.com/2021/01/22/europe-s-week-brussels-eager-for-a-new-start-after-biden-inauguration>).

Перша розмова Д. Байдена з В. Путіним і перша угода

На другому тижні свого президентства **Джо Байден** зателефонував **Володимиру Путіну** та домовився про стратегічний договір контролю над озброєннями, якого **Дональд Трамп** не бажав. Російський президент направив до Держдуми законопроект про продовження дії так званого «Нового СНО» ще на п'ять років. Договір про обмеження стратегічного наступального озброєння (НСО) двох країн закінчився 5 лютого. Попередня американська адміністрація не хотіла його продовжувати, але до кінця не було відомо, яким буде її рішення. Зі зміною мешканця Білого дому одна розмова президентів вирішила питання. Москва

відразу похвалилася, що продовження було здійснено на її умовах: нічого не додаючи до попереднього договору. В. Путін хотів продовжити дію договору, оскільки це була остання угода, яка зобов'язувала обидві країни обмежувати озброєння та захищала їх від відкритої гонки озброєнь

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 27.01. –
<https://www.rp.pl/Dyplomacja/301279906-Pierwsza-rozmowa-Bidena-z-Putinem-i-pierwsza-umowa.html>).*

В. Путін і Д. Байден підтвердили продовження нового договору СНО

Президент Росії **Володимир Путін** та президент США **Джо Байден** домовилися про продовження дії договору про нерозповсюдження ядерної зброї, яка має закінчитися в наступному місяці. «Вони обговорили готовність обох країн продовжити договір про стратегічні наступальні озброєння (СНО) на п'ять років, домовившись про те, щоб їхні групи екстрено працювали, щоб завершити продовження його дії до 5 лютого», – повідомив Білий дім. Кремль у своєму резюме зазначив: «Президенти висловили задоволення у зв'язку з проведеним сьогодні обміном дипломатичними нотами щодо досягнення згоди про продовження дії договору СНО». Угода, офіційно названа «Новим договором про скорочення стратегічних озброєнь», обмежує розміщення ядерної зброї США та Росією до 1550 кожному. Кремль заявив, що президенти також обговорили пандемію коронавірусу, Договір про відкрите небо та Іранську ядерну угоду, а також конфлікт в Україні

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 27.01. –
<https://www.politico.eu/article/putin-and-biden-confirm-extension-of-new-start-treaty/>).*

Сербія

Вакцина проти COVID-19: Китай надає допомогу Сербії, оскільки схема ЄС COVAX не виконується

Поки весь регіон очікував отримання хоча б кілька вакцин за схемою COVAX, літак з Китаю приземлився в Белграді з мільйоном доз на борту. Вони були схвалені для використання через два дні. Президент Сербії **Александар Вучич** виступив проти Європейського Союзу, назвавши солідарність блоку «казкою». «Сербія пожертвувала 2 млн євро на розробку вакцини. Наш внесок у спільні європейські зусилля щодо підтримки досліджень та подолання кризи був не просто символічним. Ми першими з регіону фактично заплатили гроші за програму COVAX, спеціалізовану схему ЄС, за допомогою якої ми також мали отримати деякі вакцини. Ми ще не отримали жодної. Усе, що ми отримали до цього часу, було придбане на двосторонній основі», – зазначив А. Вучич

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 21.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/21/covid-19-vaccine-china-marches-to-serbia-s-aid-as-eu-s-covax-scheme-fails-to-deliver>).

США

ЄС вітає «друга» Д. Байдена та пропонує новий установчий пакт про двосторонні відносини

Найвищі лідери Європейського Союзу привітали «друга» **Джо Байдена** в день його інавгурації і висунули ідею нового «пакту про заснування» двосторонніх відносин. «Після чотирьох років перебування **Дональда Трампа** у Вашингтоні, Європа має друга в Білому домі», – заявила президент Єврокомісії У. фон дер Ляєн у своїй промові перед Європарламентом. «День приносить хороші новини. Сполучені Штати повернулися, і Європа готова відновити зв'язок зі старим і надійним партнером, щоб дати нове життя нашому альянсу», – заявила чиновниця. Зі свого боку голова Європейської ради Ш. Мішель скористався можливістю, щоб закликати до побудови нового «пакту про заснування» трансатлантичного альянсу. «Я хотів би урочисто виступити сьогодні, у день, коли Джо Байден вступить на посаду із закликом побудувати разом новий засновницький пакт для сильнішої Європи, сильнішої Америки та кращого світу», – сказав Ш. Мішель

(*El Mundo.* – *Madrid,* 2021. – 20.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/20/6007f657fdddff6b798b464f.html>).

Зза словами глави Європейської ради, Д. Трамп «більше спілкувався з Північною Кореєю, ніж з європейцями»

Президент Європейської ради Ш. Мішель заявив, що термін повноважень президента США **Дональда Трампа** зіпсував трансатлантичні відносини, але обрання **Джо Байдена** означає повернення до «шанобливого» діалогу. «Безперечно, що останні кілька років зіпсували відносини зі США... На жаль, це не жарт, попередній президент говорив більше з Північною Кореєю, ніж з європейцями», – сказав Ш. Мішель. «Із Джо Байденем ми маємо перспективу більш нормального, більш поважного діалогу... і щодо таких проєктів, як клімат, мати міцний об'єктивний союз, який є досить позитивним і захоплюючим», – додав він. Д. Байден уже оголосив про безліч заходів виконавчої влади, спрямованих на зміцнення міжнародних зв'язків та посилення кліматичних зусиль США, від приєднання до Паризької кліматичної угоди до скасування ключового дозволу на газопровід Keystone XL

(*POLITICO.* – *Brussels,* 2021. – 24.01. –
<https://www.politico.eu/article/donald-trump-spoke-more-with-north-korea-than-europeans-eu-council-president-charles-michel/>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Гана

Гана добре підготовлена до впровадження AfCFTA

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** підтвердив готовність країни взяти участь у реалізації ініціативи Африканської континентальної зони вільної торгівлі (AfCFTA). Виступаючи на бізнес-форумі AfCFTA, президент заявив, що політика, запроваджена урядом за останні чотири роки, стимулювала країну. «Урядові провідні програми, такі, як One District One Factory, Якірна ініціатива стратегічних галузей та програма модернізації портів позиціонують Гану, як новий виробничий центр регіону», – сказав він. На додаток до нових інтегрованих програм сприяння торгівлі та митного управління, за словами президента, ці ініціативи трансформують економіку Гани і позиціонують її, як лідера в континентальних домовленостях про вільну торгівлю

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 06.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-01/06/c_139646318.htm).

Президент Гвінеї-Бісау урочисто відкрив будівництво шосе, що фінансується китайцями

Президент Гвінеї-Бісау **Умару Сісоку Ембало** очолив офіційну церемонію закладення першого каменю для будівництва 14-кілометрової автомагістралі, що фінансується Китаєм, яка зв'яже Бісау з передмістям Сафіма. Церемонія відбулася у великому кільцевому перехресті міжнародного аеропорту Освальдо Віейра в Бісау за участю членів уряду, депутатів, дипломатичного корпусу, акредитованих у країні. У своєму виступі У. С. Ембало подякував китайському уряду за цей великий внесок. «Китай щойно ще раз показав, що супроводжує нас у нашому процесі соціально-економічного розвитку країни», – сказав У. С. Ембало. Зі свого боку посол Китаю в Гвінеї-Бісау Г. Се підкреслив важливість будівництва цієї магістралі між Бісау та Сафімом, що полегшить життя мешканців та сприятиме соціально-економічному розвитку країни

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 23.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-01/23/c_139690604.htm).

Сербія

Президент Сербії відкрив ключовий сегмент газопроводу TurkStream

Президент Сербії **Александар Вучич** очолив церемонію відкриття сербської частини газопроводу «Балканський потік» для розподілу російського природного газу до Туреччини, Болгарії, Сербії та Угорщини. Церемонія відкриття трубопроводу довжиною 400 км відбулася на розподільчому заводі приблизно в 100 км на північ від Белграда, і в ній узяли участь представники влади. Згідно з

пресрелізом кабінету президента, А. Вучич заявив, що будівництво нового газопроводу покращить енергетичну ефективність та безпеку Сербії. «Я хочу подякувати всім нашим російським друзям, які брали участь у будівництві цього трубопроводу. Вітаємо з величезною роботою, це має велике значення для нашої галузі, прогресу сербської економіки та для всіх жителів нашої країни», – зазначив президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.01. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/01/c_139635375.htm).

США

Перші рішення 46-го президента США

Незабаром після прийняття присяги **Джо Байден** підписав розпорядження, які змінили курс політики після епохи **Дональда Трампа**. Навряд чи будь-який сучасний президент розпочинав свій термін так інтенсивно. Однак мало хто вступав на посаду, успадкувавши країну, яка стикається з такою кількістю викликів: пандемія, економічна криза, соціальний поділ, імміграція та екологічні проблеми. Незабаром після прийняття присяги Д. Байден підписав 17 президентських розпоряджень, указів та прокламацій. Незважаючи на те, що він закликав до єдності та компромісу під час інавгурації, його перші кроки на посаді президента демонструють рішучість знищити якомога більшу частину порядку денного свого попередника. Д. Байден заявив, що хоче «повернути найбільший збиток», заподіяний країні адміністрацією Д. Трампа. «Ми діятимемо швидко, тому що нам багато чого потрібно зробити», – сказав він. Найважливішими на міжнародній арені є припинення процесу виходу США з МООЗ та повторного приєднання США до Паризької кліматичної угоди

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 21.01. –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/301219904-Pierwsze-decyzje-46-prezydenta.html>).

Світ сподівається на відновлення співпраці зі США за Д. Байдена

Світові лідери прийняли у свої ряди нового президента США **Джо Байдена**, зазначивши, що їхні найактуальніші проблеми, зокрема пандемія COVID-19 та зміна клімату, вимагають багатосторонньої співпраці, що висміював його попередник **Дональд Трамп**. Уряди, спрямовані і санкціоновані під керівництвом Д. Трампа, сприйняли шанс на новий старт з Д. Байденом, тоді як деякі глави держав, які схвалювали поєднання націоналізму і популізму Д. Трампа, були більш стриманими у своїх очікуваннях. Однак є шанс відновити союзи та спільно працювати над глобальними проблемами. Китай, чії відносини зі США занепали через розчарування Вашингтону з приводу прав людини в Китаї та звинувачень у крадіжці технологій, висловив обережну надію на зміни в Білому домі

*(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. –
<https://apnews.com/article/world-leaders-joe-biden-5caadb2a4ad26d777c697e336d4f3bc7>).*

Д. Байден і Е. Макрон обіцяють зміцнювати зв'язки та вирішувати спільні виклики разом

Лідери США та Франції провели першу розмову після інавгурації **Джо Байдена**. Президент США Д. Байден та президент Франції **Емманюель Макрон** пообіцяли «зміцнити двосторонні зв'язки» та об'єднати зусилля для вирішення загальних викликів, включаючи COVID-19 та зміну клімату, в рамках своєї першої телефонної розмови. У повідомленні Білого дому йдеться про те, що новий американський президент висловив «бажання зміцнити двосторонні зв'язки з нашим найстарішим союзником» і «свою відданість зміцненню трансатлантичних відносин». Е. Макрон зазначив, що «президенти провели дружню та глибоку робочу розмову, під час якої вони відзначили велике зближення поглядів на багатосторонні питання, а також на тему кризи та міжнародної безпеки»

*(Euronews. – Lyon, 2021. – 25.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/25/biden-and-macron-vow-to-strengthen-ties-and-tackle-common-challenges-together>).*

Танзанія

Президент Танзанії просить Китай пробачити деякі непогашені борги

Президент Танзанії **Джон Магуфулі** попросив Китай пробачити частину боргів східноафриканської держави, у тому числі 50-річної давнини, за будівництво залізниці до сусідньої Замбії. Раніше танзанійський лідер звертався з таким самим запитом до інших кредиторів. У квітні минулого року він попросив міжнародних позикодавців, таких як Світовий банк, скасувати борги перед африканськими країнами та надати їм фінансовий простір для боротьби з коронавірусом. Д. Магуфулі заявив, що подав прохання міністру закордонних справ Китаю, оскільки вони стали свідками підписання угоди про будівництво залізничної лінії 341 км двома китайськими фірмами. «Китай отримає наш запит і подумає, як можна пробачити наші борги, оскільки, згідно з їхнім концесійним законодавством, дуже складно пробачити борги», – сказав президент. Він не назвав загальної суми непогашеної заборгованості. Танзанія щомісяця витрачає 700 млрд шилінгів (близько 300 млн дол.) на обслуговування своїх боргів

*(Reuters. – London, 2021. – 08.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29DIY3>).*

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Венесуела

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Венесуела

Країни ЄС не трактують більше Х. Гуайдо як тимчасового президента Венесуели

Хуан Гуайдо є «привілейованим партнером», але його більше не визнають тимчасовим президентом Венесуели, заявили країни ЄС, підтвердивши своє рішення знизити його статус. 27 країн ЄС заявили, що більше не можуть юридично визнати Х. Гуайдо президентом після того, як він втратив пост глави парламенту після парламентських виборів у Венесуелі. Водночас ЄС не визнає результатів виборів. Після спірного переобрання президента **Ніколаса Мадуро** у 2018 р Х. Гуайдо став тимчасовим президентом на посаді глави парламенту. США та Великобританія досі бачать його повноправним керівником Венесуели. Статус тимчасового президента надає Х. Гуайдо доступ до коштів, вилучених у Н. Мадуро західними урядами, а також можливість співпраці з чиновниками, які підтримують його продемократичний рух на національному та міжнародному рівнях

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 25.01. – <https://www.rp.pl/Polityka/210129605-Panstwa-UE-nie-traktuje-juz-Guaido-jako-tymczasowego-prezydenta-Wenezueli.html>).

ЄС назвав Х. Гуайдо «привілейованим співрозмовником»

За останні 12 місяців **Хуана Гуайдо** описували у Європі як лідера опозиції, президента Національних зборів, як президента, відповідального за Венесуелу і навіть дехто як президента Венесуели. ЄС ніколи не робив кроків, щоб визнати його очільником країни, незважаючи на те, що майже два десятки країн зробили це. Але з 2019 р. ЄС завжди говорив про «відповідального президента» і ставився до нього, як до лідера опозиції та першого демократичного представника країни. Міністри закордонних справ ЄС зустрілися в Брюсселі та сформувавши позицію, вже окреслену кілька тижнів тому, в якій підтверджується, що через те, що опозиція, найважливіша та найрепрезентативніша її частина, не брала участі у виборах 6 грудня минулого року до Національних зборів, ЄС не визнає результати цих виборів і шкодує про «втрачену демократичну можливість». Однак, незважаючи на це, наслідки для тих, хто не хотів би грати в гру режиму **Ніколаса Мадуро**, реальні та дипломатичні. До цього дня Х. Гуайдо вважався владою, але оскільки він більше не є частиною Національних зборів, сформувався безпрецедентне і важке становище. ЄС не визнає голосування і критикує Н. Мадуро, але втративши свою посаду, Х. Гуайдо вже не є «відповідальним президентом», тобто особою, яка в

Брюсселі та решті столиць вважається єдиною прийнятною людиною вести процес, який призведе до вільних та прозорих виборів. У досить проблематичній заяві ЄС «понижив» Х. Гуайдо до «привілейованого співрозмовника», навіть «не єдиного чи першого»

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 25.01. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/25/600f0c8b21efa0fc368b465a.html>).

ЄС більше не визнає Х. Гуайдо тимчасовим президентом Венесуели

Європейський Союз більше не може юридично визнавати лідера венесуельської опозиції **Хуана Гуайдо** законним главою держави після того, як він втратив посаду глави парламенту, заявили 27 урядів блоку. Зі свого боку США та Великобританія досі вважають Х. Гуайдо законним лідером Венесуели після спірного переобрання президента Ніколаса Мадуро у 2018 р., а два дипломати ЄС наголосили, що ЄС усе ще не визнає Н. Мадуро президентом. У заяві ЄС загрожують подальшими санкціями проти уряду Н. Мадуро на додаток до ембарго на озброєння та вже запроваджених санкцій проти венесуельських чиновників, щоб засудити порушення прав та демократії

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 06.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JH3JB>).

Н. Мадуро направив листа лідеру Ірану, акредитуючи втікача зі США

Колумбійський бізнесмен А. Сааб був заарештований за ордером США в минулому році, згідно з новим судовим протоколом за політично мотивованою справі про корупцію, що загострила напруженість у відносинах із цією південноамериканською країною. Адвокати А. Сааба подали заяву до федерального суду Маямі через кілька годин після того, як прокурори африканської країни Кабо-Верде заявили, що посадили 49-річного колумбійця під домашній арешт, оскільки він може бути екстрадований за звинуваченням у відмиванні грошей. Офіційні особи США вважають, що А. Сааб зберігає безліч секретів про те, як **Ніколас Мадуро**, його сім'я і вищі помічники викачали мільйони доларів за державними контрактами на тлі повсюдного голоду в багатій нафтою країні. А. Сааб був затриманий ще в червні минулого року, коли його літак зробив зупинку для дозаправки на рейсі в Тегеран, куди його нібито відправили для переговорів з обміну венесуельського золота на іранський бензин. Адміністрація **Дональда Трампа** зробила екстрадицію А. Сааба своїм головним пріоритетом, у якийсь момент навіть відправивши військове судно ВМС до африканського архіпелагу, щоб стежити за бранцем і перешкоджати будь-яким планам Венесуели спробувати витягти його з в'язниці

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 22.01. –
<https://apnews.com/article/business-cape-verde-government-contracts-iran-nicolas-maduro-7947d84f599e4e5a75aaa7d8762b9b48>*).

Еквадор

Кандадат у президенти Еквадору А. Араус скасує економічну програму МВФ

Кандидат у президенти Еквадору А. Араус заявив, що не буде виконувати умови пакету фінансування, узгодженого з Міжнародним валютним фондом, якщо його оберуть. 35-річний А. Араус, економіст, який є близьким союзником колишнього президента **Рафаеля Корреа**, заявив, що продовжуватиме здійснювати виплати власникам облігацій, але додав, що соціальні витрати країни матимуть пріоритет перед обслуговуванням боргів. «Угода з МВФ за нинішніх умов ... не буде дотримана, оскільки вони підривають еквадорські сім'ї та програму економічного зростання в Еквадорі», – сказав він. Президент країни **Ленін Морено** минулого року погодився на пакет МВФ, який вимагав болісних заходів жорсткої економії, включаючи скорочення державних витрат, скорочення персоналу та підвищення податку на додану вартість. В Еквадорі 7 лютого пройдуть президентські та парламентські вибори. Опитування, проведене цього місяця групою громадської думки Market, називає А. Арауса фаворитом, проте відбудеться і другий тур

(*Reuters. – London, 2021. – 20.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JVIZK>*).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Мексика

Д. Ассанж отримає притулок у Мексиці

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** готовий запропонувати засновнику WikiLeaks Д. Ассанжу політичний притулок і виступає за його помилування. Президент підтримує рішення британського судді, що блокує екстрадицію Д. Ассанжа в США, посилаючись на ризик самогубства в американській тюрмі. Він попросить міністра закордонних справ М. Еббарда підготувати необхідні документи, щоб продовжити пропозиції про надання Д. Ассанжу політичного притулку. «Я за його помилування. Ми дамо йому захист», – сказав А. М. Лопес Обрадор на своїй щоденній пресконференції

(*Bloomberg. – New York, 2021. – 04.01. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-04/julian-assange-gets-asylum-offer-from-mexico-s-lopez-obrador>*).

Президент Мексики пропонує засновнику WikiLeaks політичний притулок

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** запропонував політичний притулок засновнику WikiLeaks Д. Ассанжу після того, як британський суддя постановив, що Д. Ассанж не може бути виданий США «через занепокоєння щодо його здоров'я». На своїй ранковій пресконференції президент заявив, що попросить міністерство закордонних справ Мексики зв'язатися з британськими чиновниками щодо пропозиції про надання притулку та попросити помилування Д. Асанжа. «Це торжество справедливості. Я вітаю дії Англії, оскільки Д. Асанж є журналістом і заслуговує на шанс», – сказав А. М. Лопес Обрадор журналістам, посилаючись на рішення британського судді. «Ми надамо йому захист, ми зробимо цей крок», – додав президент

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.01. – http://www.xinhuanet.com/english/northamerica/2021-01/05/c_139642366.htm).

Президент Мексики критикує стримування ЗМІ: «Статуя Свободи позеленіла від гніву»

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** посилив критику щодо обмеження свободи слова після кроків провідних платформ у соціальних мережах щодо припинення доступу президента США **Дональда Трампа** до його аккаунтів. Не згадуючи Д. Трампа по імені, А. М. Лопес Обрадор заявив, що «неправильно, коли приватні компанії призначають себе арбітрами того, що прийнятне для суспільного споживання». «Я не знаю, чи ви помічали, що відтоді, як вони прийняли ці рішення, статуя Свободи в Нью-Йорку зеленіє від гніву, оскільки вона не хоче стати порожнім символом», – сказав А. М. Лопес Обрадор журналістам. «Ми хочемо, щоб у Мексиці гарантували свободу», – додав він. Facebook, Twitter і YouTube – серед платформ, які принаймні тимчасово відключили Д. Трампа через побоювання, що він міг би спричинити жорстокі заворушення після штурму будівлі Капітолію США сотнями його прихильників

(Reuters. – London, 2021. – 13.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29I2BI>).

Президент Мексики підтримує порядок денний Д. Байдена після його інавгурації

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** висловив підтримку запропонованому президентом США **Джо Байденом** порядку денному для боротьби з пандемією COVID-19, стимулювання економіки та боротьби з імміграцією. Через день після інавгурації Д. Байдена А. М. Лопес Обрадор назвав відносини з новою адміністрацією США «дуже хорошими» і додав, що погоджується з акцентом Д. Байдена щодо розповсюдження нової коронавірусної

хвороби, як способу повернути зростання економіки. «Це не лише економічна криза. Найбільшої шкоди завдає пандемія COVID-19», – сказав А. М. Лопес Обрадор під час щоденної пресконференції. Посилаючись на 1,9 трлн дол. як фіскальний стимул, який адміністрація Д. Байдена має намір вкласти в економіку США, А. М. Лопес Обрадор заявив, що це «дуже важливо». Щодо імміграції, А. М. Лопес Обрадор зазначив, що стратегія Д. Байдена щодо регулювання статусу іноземних мігрантів, які проживають у США, задовольнить потреби мексиканців. «Нам немає проти чого заперечувати, навпаки, ми погоджуємося, що це потрібно робити», – підкреслив А. М. Лопес Обрадор

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.01. – http://www.xinhuanet.com/english/northamerica/2021-01/22/c_139688059.htm).

США

Д. Байден скасував резонансні рішення Д. Трампа

Новий президент США **Джо Байден** відразу після своєї інавгурації підписав 15 указів і дві директиви. Зокрема, він ініціював повернення США до Паризької кліматичної угоди. Згідно з умовами, країна офіційно долучиться до цієї угоди через 30 днів. Також новий президент США доручив уряду зупинити процес виходу країни з ВООЗ, розпочатий адміністрацією **Дональда Трампа**. Крім того, Д. Байден скасував заборону в'їжджати до США громадянам низки країн, переважна більшість населення яких – мусульмани. Ще він припинив дію надзвичайної ситуації, яку Д. Трамп оголосив на кордоні з Мексикою у 2018 р, щоб перенаправити мільярди доларів з міністерства оборони на будівництво стіни. Також буде призупинено будівництво самої стіни

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 21.01. – <https://p.dw.com/p/3oDaN>).

Президент Д. Байден підписав указ про приєднання США до Паризької угоди про кліматичні зміни

Через кілька годин після прийняття присяги **Джо Байден** підписав в Овальному кабінеті розпорядження, яке повертає його країну до Паризької угоди про зміну клімату, скасувавши рішення свого попередника **Дональда Трампа** відмовитися від угоди. «Ми збираємось боротися зі зміною клімату так, як ми цього не робили досі», – сказав він перед підписанням. Генеральний секретар ООН А. Гутерреш привітав заяву нової адміністрації США про повторне укладення Паризької угоди про зміну клімату. «Я щиро вітаю кроки президента Д. Байдена щодо повторного вступу до Паризької угоди про зміну клімату та приєднання до зростаючої коаліції урядів, міст, штатів, бізнесу та людей, які протистоять кліматичній кризі», – зазначив А. Гутерреш у заяві

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 21.01. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-01/21/c_139685346.htm).

Д. Байден збирається продовжити дію Договору СНО-III з Росією

Новий президент США **Джо Байден** має намір продовжити на п'ять років дію Договору про скорочення стратегічних наступальних озброєнь з Росією, що закінчується у лютому 2021 р. Про це повідомила речниця Д. Байдена Д. Псакі. «Президенту давно зрозуміло, що новий договір про СНО відповідає інтересам національної безпеки Сполучених Штатів. Його продовження має ще більший сенс, коли відносини з Росією є конфронтаційними, як зараз», – пояснила речниця під час брифінгу і додала, що цей договір гарантує стабільність. Крім того, за словами Д. Псакі, нова директорка Нацрозвідки США А. Хейнс ініціює розслідування щодо отруєння російського опозиціонера О. Навального, якого нещодавно арештували в Москві. Також Д. Байден доручить директорці Нацрозвідки підготувати доповіді про ймовірне втручання Росії у вибори у 2020 р. щодо повідомлень про ймовірні виплати РФ радикальному руху «Талібан» за вбивства американських військовослужбовців у Афганістані та нещодавніх кібератак на урядові установи в США. Водночас Вашингтон готує нові заходи щодо Москви за її «нерозумні й агресивні дії» останніх років. Крім того, новий президент США виключає можливість «перезавантаження» відносин з Росією

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.01. – <https://p.dw.com/p/3oGV9>).

Д. Байден провів з В. Путіним першу телефонну розмову

Президент США **Джо Байден** провів свою першу телефонну розмову з президентом РФ **Володимиром Путіним**. Як повідомляється на сайті Білого дому, президенти обговорили готовність обох країн продовжити дію договору про обмеження стратегічного наступального озброєння (СНО-3) на п'ять років. Також під час розмови Д. Байден підтвердив підтримку США суверенітету України. Крім того, він підняв інші питання, які викликають занепокоєння у США, серед яких повідомлення про те, що Росія призначила винагороду за вбивство солдатів США в Афганістані, втручання у вибори в США у 2020 р., отруєння О. Навального і хакерські атаки на компанію SolarWinds. У Білому домі наголошують: президент Д. Байден «дав зрозуміти, що Сполучені Штати діятимуть рішуче в захисті своїх національних інтересів у відповідь на дії Росії, які завдають шкоди США або їхнім союзникам»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.01. – <https://p.dw.com/p/3oSIS>).

Д. Байден вважає «Північний потік-2» невідповідним для Європи

Президент США **Джо Байден** вважає, що будівництво газопроводу «Північний потік-2» не вигідне для Європи. Про це заявила пресекретарка Білого дому Д. Псакі. «Президент і надалі вважає, що “Північний потік-2” – це погана

угода для Європи», – сказала Д. Псакі на брифінгу. Вона також зазначила, що нова адміністрація вивчить ухвалені раніше санкції проти «Північного потоку-2». За словами Д. Псакі, Д. Байден консультуватиметься з цього питання з європейськими партнерами

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 1/27.01. – <https://p.dw.com/p/3oT1c>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

АЛЖИР

Президент Алжиру повертається до Німеччини для лікування ускладнень від COVID-19

«Президент Алжиру Абдельмаджид Теббун повернувся з Німеччини після двомісячного лікування від COVID-19. Лікування «не було терміновим з медичної точки зору» і воно мало відбуватися під час останнього перебування президента в Німеччині», – йдеться в повідомленні офісу президента. На той час А. Теббун відклав лікування через деякі зобов'язання, які змусили його повернутися додому 29 грудня. Наприкінці грудня А. Теббун підписав бюджет цього року, а також указ, що відкриває шлях для внесення змін до конституції. Виступаючи на державному телебаченні поблизу столиці Алжиру, А. Теббун заявив, що має перенести операцію на стопі. «Може бути призначна операція. Моє повернення до Німеччини було заплановане раніше. Період моєї відсутності в країні буде коротким, дасть Бог, – сказав він. – Я буду щодня стежити за державними питаннями разом з чиновниками»

(Reuters. – London, 2021. – 10.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29F0HO>).

Президент Алжиру переніс операцію на стопі після ускладнень від COVID-19

Адміністрація президента Алжиру повідомила, що Абдельмаджид Теббун успішно переніс операцію на стопі після ускладнень, спричинених коронавірусною інфекцією. Операція, подробиці якої не були вказані, була проведена в Німеччині, де президент провів більше двох місяців на лікуванні від COVID-19. Обраний у грудні 2019 р., 75-річний А. Теббун пообіцяв політичні та економічні реформи після масових акцій протесту, які змусили його попередника Абделазіза Бутефліку подати у відставку після двох десятиліть при владі

(Reuters. – London, 2021. – 21.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29Q0QU>).

БОЛІВІЯ

Колишньому президенту Болівії Е. Моралесу поставили діагноз «коронавірус»

«Колишній президент Болівії **Ево Моралес** отримав позитивний результат на коронавірус і проходить лікування», – ідеться в заяві, опублікованій його офісом. «На сьогодні його стан стабільний, і йому надається медична допомога», – ідеться в повідомленні. Незадовго до цього 61-річний Е. Моралес брав участь у групових зустрічах з виробниками коки в Кочабамбі в центральній частині країни

(Reuters. – London, 2021. – 13.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JO06W>).

БРАЗИЛІЯ

Ж. Болсонару дивиться в іншу сторону від Twitter, Facebook після вигнання Д. Трампа

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** закликав своїх послідовників відійти від Twitter та Facebook після того, як популярні соціальні мережі вигнали президента США **Дональда Трампа** зі своїх платформ. Ж. Болсонару запросив своїх 6,6 млн підписників у Twitter підписатися на його канал у програмі обміну повідомленнями Telegram Messenger LLP. «Підпишіться на мій офіційний канал у Telegram: <https://t.co/O8KTejUGuL>», – звернувся Ж. Болсонару до своїх підписників

(Bloomberg. – New York, 2021. – 12.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-12/bolsonaro-eyes-alternative-to-twitter-facebook-after-trump-ban>).

Ж. Болсонару саботував зусилля проти COVID-19, згідно з повідомленнями Human Rights Watch

«Ультраправий президент Бразилії **Жаїр Болсонару** намагався саботувати зусилля щодо уповільнення поширення COVID-19 у своїй країні і проводив політику, яка підриває права бразильців», – значиться в заяві міжнародної, неурядової, неприбуткової організації Human Rights Watch, яка займається захистом прав людини у понад 70 країнах світу. Верховний суд, Конгрес та інші установи активізували захист бразильців і заблокували деякі найбільш шкідливі кроки політики Ж. Болсонару. Президент хотів скасувати повноваження штатів щодо блокування. Верховний суд втрутився, щоб звинуватити уряд у приховуванні даних про COVID-19 від громадськості. Ж. Болсонару постійно применшував тяжкість COVID-19, називаючи його «невеликим грипом» і критикуючи блокування та заходи соціального дистанціювання. Human Rights Watch заявила, що він поширював «оманливу інформацію про вірус»

*(Reuters. – London, 2021. – 13.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL1N2JO2DI>).*

ВІРМЕНІЯ

Президент Вірменії в лікарні в Лондоні з діагнозом «гострий COVID»

Президент Вірменії **Армен Саркісян** був госпіталізований у Лондоні через гострий перебіг COVID-19. Президент «дуже слабкий» і має симптоми, характерні для гострого COVID-19, включаючи високу температуру та пневмонію. А. Саркісян поїхав до Лондона, щоб відвідати там своїх онуків. Лондон є одним із місць на карті Великобританії з найбільшою кількістю коронавірусних інфекцій SARS-CoV-2

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 13.01. –
<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210119766-Prezydent-Armenii-w-szpitalu-w-Londynie-Ostry-COVID.html>).*

ГОНДУРАС

Після блокування каравана мігранти Гондурасу гніваються на президента

Гондураські мігранти спрямували гнів проти президента після того, як їхній караван, який направлявся у США, був заблокований силами безпеки регіону. Вони звинувачують президента в тому, що він робить їхнє життя неможливим, перешкоджаючи «їхній втечі до кращого». Президент країни **Хуан Орlando Ернандес** також зазнав нападу з боку прокуратури США, яка звинуватила його у зв'язках з наркокартелями, яке президент рішуче спростовує. Х. О. Ернандес заявив, що звинувачення проти нього висувуються людьми, розгніваними на розправу над кримінальними мережами з боку його уряду. Наразі групи в WhatsApp, Facebook та Telegram, в яких є тисячі учасників, кишать гнівними повідомленнями, які закликають зняття Х. О. Ернандеса з посади

*(Reuters. – London, 2021. – 22.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29R01U>).*

ДЕМОКРАТИЧНА РЕСПУБЛІКА КОНГО

У Конго виправдали двох чоловіків за вбивство президента Л.-Д. Кабілі

Е. Капенд та Ж. Лета, які були засуджені за вбивство президента Демократичної Республіки Конго **Лорана-Дезіре Кабілі**, були помилувані. Помилування відбувається на тлі політичного конфлікту між чинним президентом **Феліксом Чісекеді** та його попередником **Жозефом Кабілою**. Офіс президента Ф. Чісекеді заявив, що президентське помилування застосовується до всіх, засуджених до 20 років в'язниці, які відбули покарання до кінця грудня. Ж. Кусема, пресекретар президента, заявив, що полковник Е. Капенд та деякі з його

обвинувачених «отримують вигоду від президентського помилювання що є мірою загального масштабу та безособового характеру»

(*BBC. – London, 2021. – 01.01. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-55516607>*).

МЕКСИКА

Президент Мексики отримав позитивний тест на COVID-19

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що отримав позитивний тест на COVID-19. Президента критикували за те, що він не впорався з пандемією в Мексиці і за те, що він не подавав публічно власного прикладу профілактики, заявив у своєму офіційному акаунті в Твіттері, що його симптоми легкі, і він перебуває на лікуванні. «Я з жалем повідомляю вам, що я інфікований COVID-19, – написав він у Твіттері. – Симптоми слабкі, але я вже перебуваю на лікуванні. Як завжди, я оптиміст. Ми всі будемо рухатися вперед», – написав президент. Лікарі повідомили, що у 67-річного А. М. Лопеса Обрадора «легкий» випадок захворювання на COVID-19 і він «ізолювався вдома»

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 25.01. – <https://apnews.com/article/international-news-pandemics-mexico-coronavirus-pandemic-coronavirus-vaccine-8ffc75eaec1d544cd9ecbcc0aa26cbb>*).

Президент Мексики отримав позитивний результат на Covid-19

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** підтвердив, що він заражений Covid-19. Через свої соціальні мережі 67-річний лідер пояснив: «Симптоми слабкі, але я вже проходжу лікування вдома і, як завжди, я оптиміст». Поки здоров'я дозволяє, А. М. Лопес Обрадор висловив своє бажання продовжувати «виконувати державні справи з Національного палацу», хоча значну частину його порядку денного буде виконувати міністр внутрішніх справ. Останніми днями президент Мексики здійснив тур декількома штатами, де його супроводжували кілька членів його кабінету, а також кілька місцевих політичних лідерів. Усі вони були належним чином ознайомлені, і найближчими днями буде повідомлено про ступінь їхнього зараження. У пошуках походження вірусу багато хто вказує на пресекретаря і праву руку президента Мексики, який отримав позитивний тест на Covid-19 14 днів тому

(*El Mundo. – Madrid, 2021. – 25.01. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/25/600e219ffc6c83996f8b4625.html>*).

ПОЛЬЩА

Кінга Дуда вже не є позаштатним радником президента

«Кінга Дуда (дочка президента Польщі) не виконує жодних функцій і більше не є позаштатним радником президента», – сказала З. Ромашевська, опозиційна

активістка, яка є штатним радником президента Польщі **Анджея Дуди**. «Я працювала з нею недовго. Це неймовірно компетентна і дуже мила дівчина», – сказала З. Ромашевська. Інформація про те, що К. Дуда є позаштатним радником президента, також зникла зі сторінки його кабінету. Як пояснив речник А. Дуди Б. Спихальський, це рішення «пов'язане з новим етапом у житті дочки президента». Тим часом 5 січня веб-сайт оголосив, що «радників президента Кінгу Дуду та Лукаша Жепецького запросили до Палацу Я. Левандовського, нового голови Ради дітей та молоді Республіки Польща»

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 14.01. –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/301199883-Prezydent-Joe-Biden-Zupelnie-inny-poczatek.html>).*

ПОРТУГАЛІЯ

Президент Португалії самоізолювався після контакту з хворим на COVID-19

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** заявив, що він самоізолюється після контакту із зараженою на коронавірус особою. 72-річний президент наразі проводить агітацію за перемогу як президент країни на виборах 24 січня. До цього у нього заплановано кілька президентських дебатів. У заяві, розміщеній на його офіційному веб-сайті, значиться, що «президент контактував з членом Casa Civil, органу спеціалістів, який надає консультативні послуги главі держави

*(Reuters. – London, 2021. – 06.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JH2VK>).*

Президент Португалії отримав негативний результат тесту після контакту з хворим на COVID-19

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** отримав негативний тест на COVID-19 після контакту з інфікованим і не залишатиметься на самоізоляції, оскільки контакт вважається таким, що має низький ризик. «Після рішення представників органу охорони здоров'я президент, який уже отримав негативний результат тесту, відновить свій графік роботи», – ідеться в повідомленні його офісу на офіційному веб-сайті

*(Reuters. – London, 2021. – 06.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29B1P5>).*

М. Ребелу де Соза, президент Португалії, отримав позитивний результат на коронавірус

Президент Португалії **Марселу Ребелу де Соза** провів ще один тест на Covid-19 через тиждень після контакту з радником, якому пізніше поставили діагноз «коронавірус». «Після того, як учора президент республіки отримав негативний тест і, незважаючи на те, що сьогоднішній тест на антиген був негативним, о 21:40 вже стало відомо, що ПЛР виявився позитивним», – ідеться в повідомленні офісу президента. 72-річний глава держави хворіє безсимптомно і скасував свій робочий графік на найближчі кілька днів, залишившись ізольованим у палаці Белен, де він працював, коли були невідомі результати тесту. Позитивний результат тесту М. Ребелу де Соза отримав лише за 13 днів до президентських виборів, на яких він є фаворитом для переобрання на другий п'ятирічний термін

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 12.01. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/12/5ffcdc0ffc6c8336608b461f.html>).

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ

Суд Південної Кореї підтримав 20-річний вирок експрезиденту

Колишній президент Південної Кореї **Пак Кин Хе** проведе більшу частину років, що залишилися, у в'язниці. Апеляції, які були подані прокурорами на рішення щодо зменшення терміну її ув'язнення, отримали схвалення судом. Верховний суд виніс остаточний вирок та підтримав 20-річний термін ув'язнення експрезидента за звинуваченням у корупції. К. Х. Пак намагалася бойкотувати це провадження

(Bloomberg. – New York, 2021. – 14.01. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-01-14/south-korea-court-upholds-20-year-sentence-for-ex-president-park>).

РОСІЯ

Басейн, казино та 47 диванів: О. Навальний показав мільярдний палац В. Путіна

Після арешту лідера опозиції О. Навального його Фонд протидії корупції (ФБК) оприлюднив нові дослідження щодо «палацу», який нібито побудований для президента Росії **Володимира Путіна** в Геленджику, російському курортному містечку на узбережжі Чорного моря. Слідче затримання О. Навального, щодо вироку якого в Росії буде прийняте рішення протягом найближчих 30 днів, збігається з тим, що на сьогодні може бути його найважливішим розслідуванням. У двогодинному відео, яке супроводжується репортажем та фотографіями, О. Навальний та його команда розповідають історію резиденції та діляться зображеннями планів та інтер'єрів будівлі. Згідно з розслідуванням ФБК, на його будівництво було витрачено понад 1 млрд євро. Казино, басейн з високими стелями, кімната для паління кальяну, спа-зона, масажні кабінети, салон краси, водна дискотека, тунель до пляжу і навіть те, що здається підземним хокейним катком: у палаці є все. Це власність «розміром з 39 князівств Монако»

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 19.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/19/6007255721efa08b098b45d9.html>).*

В. Путін стверджує, що палац в Геленджику йому не належить

Президент Росії **Володимир Путін** запевнив, що палац у Геленджику не належить йому чи його близьким. «Нічого з того, що там вказано як моя власність, ні мені, ні моїм близьким родичам не належить і ніколи не належало», – сказав В. Путін під час відеоконференції зі студентами. Він також зазначив, що не дивився фільм повністю, але «гортав відеопідбірки». Як стверджує російський президент, цей фільм-розслідування є «монтажем і компіляцією». «Ось розмістили моє плавання стилем батерфляй (...) у якомусь басейні, де я ніколи не був. Я не знаю, що це за басейн. Але я так плавав. Коли і де? В Єнісеї у 2016 році. Ну, в таких випадках це просто компіляція, це монтаж», – сказав В. Путін

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.01. – <https://p.dw.com/p/3oNRo>).

Банкнота з В. Путіним номіналом 5000 рублів. Банк Росії проти

У російському парламенті хочуть, щоб нові банкноти номіналом 5 тис. руб. прикрашали обличчя нинішнього президента. «Було б логічно розмістити портрет російського президента **Володимира Путіна** на банкноту вартістю 5000 рублів», – заявив перший заступник голови Комітету з економічної політики Державної думи С. Калашников. Коментуючи рішення казначейства США надрукувати купюри 20 дол. із зображенням чорношкірої активістки Г. Тубман, С. Калашников заявив, що «зображення на державних банкнотах – це завжди конкретний символ державної політики»

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 26.01. –
<https://www.rp.pl/Banki/301269908-Putin-wart-5000-rubli-Bank-Rosji-jest-przeciw.html>).*

САЛЬВАДОР

Суд Сальвадору зобов'язав експрезидента повернути 4,4 млн дол. викрадених коштів

Громадський суд у Сальвадорі визнав колишнього президента **Еліаса Антоніо Саку Гонсалеса** та його дружину Ану Лігію Мікко Соль де Саку винними в «незаконному збагаченні» та зобов'язав повернути 4,4 млн дол. у державну скарбницю. Прокурори виявили порушення в декларації про достаток пари і звинуватили їх як у перерахуванні державних грошей на їхні особисті банківські рахунки, так і на рахунки телерадіокомпаній, якими вони володіли під час президентства Е. А. Саку Гонсалеса. Разом з наказом про повернення викрадених коштів експрезиденту було заборонено займати державні посади на 10 років. Постанова додається до 10-річного тюремного терміну, який експрезидент отримав

у вересні 2018 р. після визнання своєї провини у відмиванні грошей та розтраті 300 млн дол. під час його управління у 2004 і 2009 рр.

(Reuters. – London, 2021. – 06.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29B05W>).

США

Колишній президент США Д. В. Буш відвідає інавгурацію Д. Байдена

Колишній президент від Республіканської партії США Джордж Вокер Буш планує відвідати інавгурацію обраного президента від Демократичної партії Джо Байдена 20 січня, заявив представник експрезидента. «Президент і місіс Буш із нетерпінням чекають повернення до Капітолію для присяги президента Байдена та віце-президента Гарріс», – сказав речник Ф. Форд, маючи на увазі обрану віце-президентом К. Гарріс

(Reuters. – London, 2021. – 06.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29B05H>).

Колишній президент США Б. Обама вважає, що Д. Трамп підбурював до насильства в Капітолії

Колишній президент США Барак Обама заявив, що штурм американського Капітолія був підбурений президентом Дональдом Трампом. «Історія справедливо запам'ятає насильство в Капітолії, підбурене президентом, який продовжує безпідставно брехати про результати законних виборів у момент великого безчестя та ганьби для нашої держави», – сказав демократ Б. Обама

(Reuters. – London, 2021. – 07.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29C04F>).

Facebook та Twitter заблокували акаунти Д. Трампа

Соцмережі Facebook та Twitter заблокували акаунти чинного президента США Дональда Трампа. Після штурму Капітолія прибічниками Д. Трампа його сторінку у Facebook заблокували спершу на 24 год. Пізніше керівник Facebook М. Цукерберг повідомив, що акаунт Д. Трампа в цій мережі, а також в Instagram будуть заблоковані щонайменше на два тижні, оскільки ризики продовження використання президентом цих платформ занадто великі. «Шокуючі події останніх 24-х годин наочно демонструють, що президент має намір використати час, що залишився на посаді, щоб підірвати мирний і законний перехід влади до свого обраного наступника Джо Байдена», – написав М. Цукерберг на своїй сторінці у Facebook. Він додав, що Д. Трамп використав Facebook «для здійснення насильницького повстання проти демократично обраного уряду»

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.01. – <https://p.dw.com/p/3nebD>).

Зусилля Д. Трампа щодо скасування виборів слід розслідувати, як події 11 вересня

«Як тільки передача влади новообраному президенту США Джо Байдену завершиться 20 січня, криза негайно пройде», – пише редактор-засновник POLITICO Д. Гарріс у власній колонці. Жоден попередній перехід не викликав таких сумнівів щодо того, чи стабільна виконавча влада, включаючи військову, з чітким і законним ланцюгом командування, а на вершині – психологічно компетентна особа. Украй важливо, щоб на безліч термінових питань відповідав всебічно незалежний орган, який має повноваження розглядати документальні докази та змушувати свідчити під присягою. «Кризу, яку ініціював Д. Трамп, слід розглядати аналогічно Комісії 9/11, створеній після терактів 2001 р.», – зазначив Д. Гарріс

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 10.01. – <https://www.politico.com/news/magazine/2021/01/10/trump-election-overtake-investigated-911-457269>).

Рейтинг схвалення Д. Трампа в останні дні впав

Спад підтримки президента США Дональда Трампа означає, що він залишить Овальний кабінет історично непопулярним порівняно з більшістю своїх попередників. Д. Трамп закінчує своє президентство з найнижчими рейтингами за весь час опитування. Нове опитування POLITICO (Morning Consult) зафіксувало схвалення дій Д. Трампа лише у 34 % опитаних, що є найнижчим показником за останні чотири роки відстеження думок про роботу президента. 63 % опитаних не схвалюють дії президента. Це відповідає іншим опитуванням, які свідчать про те, що рейтинг схвалення Д. Трампа впав приблизно на 10 % після заворушень у Капітолії. Протягом майже чотирьох років рейтинги схвалення Д. Трампа були надзвичайно стабільними, вищими за 40 %. Однак заперечення Д. Трампа результатів виборів та штурм Капітолія зуміли зробити те, що не змогли зробити зусилля Д. Трампа скасувати Обамасаре, насильство білих у Шарлотсвіллі та інші скандали

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 13.01. – <https://www.politico.com/news/2021/01/13/trump-approval-rating-poll-458602>).

Іванка Трамп відмовила агентам спецслужб у доступі до ванних кімнат її будинку

Агентам Секретної служби, призначеним для охорони президента США Дональда Трампа, Іванки Трамп та її чоловіка Д. Кушнера довелося шукати

туалет біля розкішної резиденції дочки Д. Трампа у Вашингтоні через заборону користуватися будь-яким із семи туалетів у їхній резиденції. Місяцями їм доводилося шукати місце для полегшення в робочий час, за словами сусідів та поліцейських. Вони навіть використовували гараж будинку колишнього президента **Барак Обама**, що розташований відносно недалеко від їхнього місця роботи, та віце-президента М. Пенса, що розташований набагато далі. Нарешті вони вирішили орендувати сусіднє приміщення – студію з туалетом в ексклюзивному районі Калорама. Рахунок з вересня 2017 р., коли вони орендували квартиру, перевищує 100 тис. дол. на сьогодні за ставкою 3 тис. дол. на місяць, звичайно, гроші надходили з державного гаманця. Наразі і Д. Трамп, і Д. Кушнер заперечують, що витрати були викликані нібито обуренням агентів Секретної служби

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 15.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/15/60013108fdddffa5218b45d2.html>).*

Д. Трамп залишить Вашингтон ще до інавгурації Д. Байдена

Чинний президент США **Дональд Трамп** залишив Білий дім зранку до початку інавгурації **Джо Байдена**. Д. Трамп вирушив у свою резиденцію в штаті Флорида, де він буде жити. Колишній президент залишив Білий дім до інавгурації Д. Байдена, бо нібито не хоче покидати Вашингтон у статусі експрезидента, щоб не просити потім Д. Байдена виділити йому президентський літак

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.01. – <https://p.dw.com/p/3o0Ph>).

100 помилювань Д. Трампа

Сто помилювань президент США **Дональд Трамп** передбачувано ініціює в останній день свого президентства. Його колишній стратег С. Беннон може приєднатися до списку «прощених», до якого вже входять його колишні радники Р. Стоун, П. Манафорт і М. Флінн, а також батько його зятя Ч. Кушнер, засуджений за ухилення від сплати податків. Президент міг «превентивно помилювати» всю свою сім'ю і навіть себе, щоб захиститися від «імпічменту» і від судових процесів за фіскальні порушення, які чекали б його в Нью-Йорку (хоча його радники рекомендували йому цього не робити, оскільки це означало б визнання вини). Д. Трамп може вивести милість президента на новий рівень, як це зробив **Джеральд Форд** у 1974 р., попереджаючи захист свого попередника **Річарда Ніксона** від судового розгляду у скандалі з Уотергейтом

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 18.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/18/6005cf8321efa061338b46bd.html>).*

Дипломати ЄС про те, як блок сприймає Д. Байдена після чотирьох років президентства Д. Трампа

Минуло чотири роки, відколи **Дональд Трамп** став 45-м президентом США. Виступаючи на умовах анонімності, дипломатичні джерела сказали Euronews, що «існує напружена атмосфера, заряджена конфронтаційним наративом», що утворився за часів Д. Трампа. Перемога **Джо Байдена** відчутна серед дипломатів та членів Європарламенту, які розглядають демократа як традиційного атлантиста, який буде вшановувати багатівіковий альянс і працюватиме над тим, щоб відновити його. Очікується що Д. Байден зосередиться, в першу чергу, на внутрішніх питаннях, а потім зверне свою увагу на світову арену. «Краще бути обережним і приємно здивованим, ніж мати великі сподівання, а потім розчаруватися», – пояснив голова делегації з Польщі Р. Сікорський

(Euronews. – Lyon, 2021. – 18.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/18/eu-diplomats-on-how-the-bloc-is-preparing-for-biden-after-four-years-of-trump>).

Один із трьох європейців вважає, що США не можна вірити

Згідно з новим опитуванням, 32 % європейців заявляють, що після обрання президентом США **Дональда Трампа** у 2016 р., американцям більше не можна довіряти. Німці були найнедовірливішими до американців, зокрема 53 % респондентів сказали, що або твердо впевнені, або просто впевнені в тому, що на Америку після Д. Трампа не можна покладатися. Тільки угорці та поляки значно частіше не погодилися з цим твердженням. Понад 60 % респондентів з опитаних 15 тис. осіб у 11 європейських країнах також заявили, що американська політична система «повністю» або «дещо зламана». 81 % британців, 71 % німців та 66 % французів заявили, що система США «порушена»

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 19.01. –
<https://www.politico.eu/article/1-in-3-europeans-say-us-cant-be-trusted-poll-donald-trump-joe-biden/>).

Прощальне звернення Меланії Трамп: «Насильство ніколи не є рішенням»

Перша леді США Меланія Трамп опублікувала прощальне звернення, готуючись покинути Білий дім, зазначивши, що «насильство ніколи не є рішенням», через кілька днів після нападу прихильників президента на штаб-квартиру Конгресу. «Будьте пристрасними у всьому, що робите. Але завжди пам'ятайте, що насильство ніколи не є рішенням і воно ніколи не буде виправданим», – сказала вона. У шестихвилинному офіційному виступі, знятому на відео, вона лише один раз згадувала свого чоловіка, президента США **Дональда Трампа**, віддаючи шану військовим сім'ям, медичним працівникам та тим, хто допомагає жертвам зловживання опіоїдами. «Останні чотири роки були незабутніми», – зазначила М. Трамп, колишня модель. «Коли ми з Дональдом

закінчуємо своє перебування в Білому домі, я думаю про всіх людей, яких я провела через своє серце, та їх неймовірні історії любові, патріотизму та рішучості», – додада М. Трамп

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 19.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/19/600674cefdddf49048b4608.html>).*

Меланія, невидима перша леді

Роль Меланії Трамп як першої леді була неясковою і позначена незгодами з її власним чоловіком. Вона уникала явної підтримки політики **Дональда Трампа**, хоча у своїй прощальній промові й виголосила заклик до спокою після нападу на Капітолій. Меланія, здається, здалася одразу, після того як її чоловік став президентом, судячи з помутніння її обличчя кожного разу, коли вона стояла поряд з чоловіком, про якого вона згадала лише мимохідь у прощальній промові. Публічні розбіжності між ними були постійними, починаючи з інавгурації Д. Трампа

*(El Mundo. – Madrid, 2021. – 19.01. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/01/19/60071107fc6c83de588b4663.html>).*

Д. Трамп помилував понад 70 осіб. У списку колишній радник С. Беннон

Президент США **Дональд Трамп** за кілька годин до закінчення свого терміну перебування на посаді вирішив помилувати свого колишнього радника С. Беннона. Список осіб, яких помилував президент Д. Трамп, опублікував Білий дім. Крім колишнього радника, у списку, серед інших, є музиканти Л. Уейн і К. Блек, а також колишній мер Детройта К. Кілпатрік. С. Беннон, разом із ще трьома особами, звинувачені у привласненні пожертв на суму близько мільйона доларів у рамках кампанії зі збору коштів для будівництва стіни на мексиканському кордоні, обіцяної Д. Трампом. Справа проти С. Беннона була відкрита з серпня. Шляхи С. Беннона і Д. Трампа розійшлися після того, як М. Вольф у своїй книзі «Вогонь і лють: всередині Білого дому Трампа» цитував колишнього головного стратега Білого дому, який стверджував, що дочка Д. Трампа Іванка «така німа, як черевик», а його син, Дональд Трамп-молодший «поводився зрадницьки» при зустрічі з росіянами

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.01. –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210129994-Donald-Trump-ulaskawil-ponad-70-osob-Na-liscie-byly-doradca-Steve-Bannon.html>).*

Прощальна промова Д. Трампа: «Я не розпочинав жодної війни»

«Наприкінці терміну повноважень я пишаюся тим, чого ми досягли разом. Ми зробили те, до чого йшли, і багато іншого», – сказав президент США **Дональд Трамп** у своєму прощальному слові. У відео, опублікованому Білим домом, президент США передав новій адміністрації «найкращі побажання», не називаючи імені майбутнього президента **Джо Байдена**. Д. Трамп розпочав із подяки своїй родині, віце-президенту М. Пенсу, членам адміністрації та агентам секретної служби. За його словами, служіння президентом США є для нього найвищою честю. У своєму прощальному виступі Д. Трамп наголосив, що приїхав до Вашингтона як «сторонній». «Я знав, що потенціал нашої держави нескінченний, доки ми ставимо Америку на перше місце», – сказав він. Підсумовуючи досягнення протягом терміну своїх повноважень, президент перелічив речі, які він вважає досягненнями для себе та своєї адміністрації. «Я покидаю це величне місце з радісним серцем, оптимістичним духом і цілковитою впевненістю, що найкраще для нашої країни та для наших дітей ще попереду», – підсумував Д. Трамп

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.01. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210129999-Pozegnalne-wystapienie-Trumpa-Nie-rozpozczal-em-zadnej-wojny.html>).

Хто такий Д. Байден: портрет нового президента США

78-річний представник Демократичної партії **Джо Байден** офіційно заступив на посаду президента США. В матеріалі DW – основні факти з його біографії. Д. Байдена, який понад 35 років був сенатором від штату Делавер і обіймав посаду віцепрезидента в адміністрації 44-го глави американської держави **Барак Обама**, вважають одним із найавторитетніших і найдосвідченіших представників Демократичної партії. Україна має для Д. Байдена особливе значення. Він відповідав за відносини з Києвом в адміністрації Б. Обама. З іншого боку, через це Д. Байден опинився в центрі корупційного скандалу. У 2014 р. його син Хантер Байден увійшов до наглядової ради української газовидобувної компанії Burisma. Рішення Байдена-молодшого, який до цього жодним чином не був пов'язаний з газовим бізнесом, але отримував у Burisma високу зарплату (за даними ЗМІ, до 50 тис. дол. на місяць), викликало критику у США через можливий конфлікт інтересів. Байдена-старшого запідозрили, зокрема, в тиску на владу України з метою звільнити В. Шокіна, який обіймав посаду Генпрокурора і на той момент вів розслідування проти Burisma. Д. Байден, однак, відкидає всі ці закиди

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.01. – <https://p.dw.com/p/3kxI4>).

Вох вимагає Нобелівської премії миру для Д. Трампа, незважаючи на напад на Капітолій

Праворадикальна партія Іспанії Вох наполягає на отриманні **Дональдом Трампом** Нобелівської премії миру, незважаючи на останні події, які спричинили і

затмарили його президентство на чолі США. Від його поведінки з результатами виборів, на яких він організував велику кампанію із засудження неіснуючої фальсифікації, як визначили судді, до жорстокого нападу його послідовників на Капітолій. До того, як усе це сталося, Vox спонсорувала ініціативу в Європарламенті з іншими партіями щодо підтримки Д. Трампа в наданні цього міжнародного визнання. Наразі, незважаючи на те, що призвело до другого процесу імпичменту проти нього, Vox підтверджує своє прохання про нагороду. «Причини, що призвели до запиту на Нобелівську премію миру, досі є дійсними, і жодна наступна подія не підривала надання цього визнання», – сказала член Конгресу депутатів Іспанії М. Олона

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 20.01. – <https://www.elmundo.es/espana/2021/01/20/6007f7c2fc6c8375598b4611.html>).

«Просто рухайся далі»: республіканці борються з посттрампівським майбутнім

Уперше за останні 10 років демократи контролюють і Білий дім, і Конгрес, а республіканці змушені пристосовуватися до ери применшеної влади, глибокої невизначеності та внутрішньої ворожнечі. Перехід до статусу меншості завжди складний, що викликає дискусії щодо того, хто винен у програші останніх виборів. Але процес особливо напружений, оскільки республіканці стикаються з глибокими питаннями про те, за що ратує партія без **Дональда Трампа**. Протягом останніх чотирьох років цінності Республіканської партії були невблаганно пов'язані з примхами президента, який регулярно підривав демократичні інститути і міняв давню прихильність партії до фіскальної дисципліни, сильної зовнішньої політики та верховенства права на зухвалий і непослідовний популізм. Нині партія стикається з рішенням, чи продовжувати рухатися в цьому напрямі, як того вимагають багато найвідданіших прихильників Д. Трампа, або визначити новий курс

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.01. – <https://apnews.com/article/election-2020-biden-inauguration-donald-trump-capitol-siege-elections-8f50d1ecb59f781303b060fcab845f2e>).

Д. Трамп уникає «Клубу експрезидентів» – і відчуття взаємне

Клуб п'яти президентів – це клуб, у вступі до якого **Дональд Трамп** ніколи не був зацікавлений. Члени клубу експрезидентів позують для фотографій, обговорюють історичні події, або похмуро сидять поруч на VIP-похоронах. Вони спільно беруться за спеціальні проєкти. Вони рідко критикують одне одного і, як правило, говорять ще менше різких слів про своїх наступників у Білому домі. Однак, як і багато інших президентських традицій, це, мабуть, Д. Трамп теж втратить. Наразі, коли він покинув свою посаду, важко уявити, як він «вливається»

у величезний ексклюзивний клуб колишніх президентів. «Він якось сміявся з того самого уявлення, що його приймуть у президентському клубі», – сказала К. А. Броуер, яка взяла інтерв'ю у Д. Трампа у 2019 р. для своєї книги «Команда п'яти: Клуб президентів у епоху Трампа». Однозначно зрозуміло, що інші члени клубу не дуже хочуть його – принаймні наразі. Колишні президенти **Барак Обама**, **Джордж Буш** та **Білл Клінтон** записали трихвилинне відео з Національного кладовища в Арлінгтоні після інавгурації президента **Джо Байдена**, в якому прославляли мирну передачу влади президента як стрижень американської демократії.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 23.01. – <https://apnews.com/article/biden-inauguration-donald-trump-capitol-siege-ap-top-news-coronavirus-pandemic-d8078863e37c4707be1941a357fd94e0>).

Д. Байден відвідав месу в церкві округу Колумбія, у якій він молився, будучи віце-президентом

Президент США **Джо Байден** уперше від часу свого президентства відвідав месу, помолившись у церкві, яку відвідував, коли був ще віце-президентом. Д. Байден, другий президент США – католик – обрав католицьку церкву Святої Трійці в районі Джорджтауна у Вашингтоні, за декілька миль від Білого дому. Саме там і перший президент країни католик **Джон Кеннеді** часто ходив на меси. Д. Байден увійшов через парадний вхід, де з одного боку висів прапор Black Lives Matter, а з іншого – банер із цитатою Папи Франциска: «Ми не можемо терпіти або закривати очі на расизм та виключення в будь-якій формі, тому захищаємо святість кожного людського життя». Президент під час короткого спілкування з журналістами сказав, що служба була «чудовою». Д. Байдена супроводжували до церкви його син Хантер та дві його онуки – Фіннеган та Мейзі

(The Associated Press. – New York, 2021. – 25.01. – <https://apnews.com/article/joe-biden-politics-pope-francis-jen-psaki-42db004ea67e67350c1a563adbece683>).

Д. Байден – другий католицький президент Америки

Джо Байден пробув у Вашингтоні шість днів і вже двічі відвідував католицьку месу. Його першим візитом був собор Святого Матвія в центрі Вашингтона під час інавгурації. Публічні прояви релігійності не є рідкістю серед американських президентів, але Д. Байден є першим президентом, який був служителем у церкві, регулярно відвідуючи церковні служби

(BBC. – London, 2021. – 25.01. – <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-55801307>).

Нова теорія змови: «Д. Трамп стане президентом США 4 березня»

Серед прихильників **Дональда Трампа** на TikTok під хештегами #19thpresident та # march4th розповсюджується теорія, згідно з якою Д. Трамп буде ре-президентом США 4 березня – і водночас відновить республіку, яка, на думку прихильників цієї теорії, не існує з 1871 р. Така зміна характеру США була наслідком закону 1871 р. про створення округу Колумбія, всупереч, як стверджують прихильники цієї теорії, положенням Конституції США. Таким чином, США фактично змінили режим і стали корпорацією – і все для того, щоб нове утворення могло отримати позики. У результаті США перестали бути республікою, вважають прихильники нової теорії. 4 березня Д. Трамп, на думку деяких його прихильників, має відновити республіку, ставши її 19-м президентом. Чому 4 березня? Тому що цього дня відбулася інавгурація президента США до прийняття 20-ї поправки Конституції США в 1933 р., яка змінила термін повноважень президента

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 26.01. –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210129499-Nowa-teoria-spiskowa-Trump-zostanie-prezydentem-USA-4-marca.html>).*

Що з політичним майбутнім Д. Трампа? Створення «Бюро колишнього президента»

Відтоді як **Джо Байден** склав присягу президента США, почалися спекуляції щодо політичного майбутнього **Дональда Трампа**. В окрузі Палм-Біч, штат Флорида, де наразі перебуває Д. Трамп, офіційно створено «Бюро колишнього президента», що контролюватиме поточні справи політика. Як підкреслюється, його адміністрація буде займатися «листуванням, публічними заявами, виступами та офіційними документами Д. Трампа». Бюро сприятиме інтересам США і буде продовжувати політику, яку проводила адміністрація Д. Трампа, підтримуючи його громадську активність. Старший помічник Д. Трампа Д. Міллер виключив можливість участі експрезидента в наступних виборах під час президентської кампанії, заявивши, що його головна мета – допомогти республіканцям відновити Палату представників і Сенат до середини 2022 р.

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 26.01. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210129509-Co-z-przyszloscia-polityczna-Donald-Trump-Tworzy-Biuro-bylego-prezydenta.html>).*

Президент Apple подарував Д. Трампу Mac Pro вартістю 6 тисяч доларів

Колишній президент США **Дональд Трамп** перед відходом з посади опублікував фінансовий звіт, включаючи список отриманих подарунків. Одним із них виявилася новітня модель Mac Pro. Д. Трамп отримав його від генерального

директора Apple Т. Кука у 2020 р. Комп'ютер вартістю 5999 дол. був виготовлений на новому заводі Apple у США. Завод Flex розташований в Остіні, штат Техас. Президент Д. Трамп заявив, що завод був заснований у 2019 р., і він офіційно відкрив його. Фактично завод працює з 2013 р., а в листопаді 2019 р. президент США був там з візитом. Імовірно, Mac Pro, переданий президенту, є результатом цього візиту

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 27.01. –
<https://www.rp.pl/CYFROWA-Globalne-interesy/301279894-Prezes-Apple-podarowal-Trumpowi-Mac-Pro-wartego-6-tys-dolarow.html>).*

Відповідь Республіканської партії на блюз після Д. Трампа

У Вашингтоні лідери партії, які колись пропонували Дональду Трампу нести певну відповідальність за насильство 6 січня, відступили. 45 сенаторів-республіканців – усі, крім п'яти членів конференції GOP – проголосували, що засудження колишнього президента на імпичмент є неконституційним, і це гарантує, що Сенат не засудить його. Якщо Республіканська партія, здавалося, опинилася на роздоріжжі щодо свого майбутнього після програшу Д. Трампа, тепер, схоже, вона дійшла висновку, в якому напрямі рухатися. «Наразі президента підтримують набагато більше, ніж під час виборів», – сказав Д. Трашер, голова Республіканської партії округу Нельсон у Кентуккі, який нещодавно проголосував за осуд лідера меншості в Сенаті М. Макконнелла за те, що Д. Трашер назвав «оскарженням честі» в дискусії щодо підтвердження результатів виборів

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 27.01. –
<https://www.politico.com/news/2021/01/27/post-trump-gop-462864>).*

ТУНІС

Офіс президента Тунісу отримав лист із підозрілим порошком

Офіс президента Тунісу отримав лист із підозрілим порошком і проводить розслідування. «Президент країни Каїс Саїд не відкрив листа і має гарне самопочуття», – зазначає джерело. Деякі місцеві веб-сайти повідомляють, що смертельний токсин рицин був знайдений у конверті та що його було адресовано офісу президента в Карфагенському палаці. Фракційна напруга зростає в керівництві Тунісу на тлі протестів проти безробіття та соціальної нерівності. Політично незалежний К. Саїд, який переміг на виборах у 2019 р., заявив на зборах представників органів національної безпеки, що існують змови, «спрямовані на зрив його роботи вдома та за кордоном». Парламент до цього затвердив перестановки в уряді, що поглибило конфлікт між прем'єр-міністром і президентом

*(Reuters. – London, 2021. – 27.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSKBN29W2GD>).*

УКРАЇНА

Додатковий прибуток Президента України

У минулому році Президент України **Володимир Зеленський** отримав додатковий прибуток в розмірі 18,08 млн грн (642 тис. дол.). Інформація розміщена на сайті НАЗК в Єдиному державному реєстрі заяв осіб, уповноважених на здійснення функцій уряду або місцевого самоврядування. Згідно з опублікованими даними, 30 грудня 2020 р В. Зеленський отримав 4,35 млн грн від ТОВ «Квартал 95». Це відкрита компанія, що працює з 2003 р. і займається виробництвом розважальних програм для телебачення. Компанія також організовує концерти. Крім того, Президент України повідомив про доходи в розмірі 235 тис. грн у вигляді гонорарів від ТОВ «Кіностолиця» – дистриб'ютора фільмів. У липні 2020 р. В. Зеленський задекларував дохід у розмірі 13,5 млн грн від передачі права власності (продажу) на нерухомість і землю. Таким чином, загальний додатковий прибуток Президента України становив 18,08 млн грн. Це, звичайно, небагато в порівнянні з попереднім Президентом **Петром Порошенком**, активи якого (найважливіша складова – мережа кондитерських фабрик Roshen) у травні цього року Forbes оцінив у 1,4 млрд дол. П. Порошенко повернувся у список найбагатших українців після п'яти років відсутності в ньому, навіть багатшим. У 2014 р. Forbes оцінив його активи в 1,3 млрд грн

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.01. –
<https://www.rp.pl/Biznes/301069991-Ekstra-zyski-prezydenta-Ukrainy.html>).*

«Ліга сміху» в Росії – «Липецька фабрика» для В. Зеленського?

Бізнес у Росії раніше закидали **Петру Порошенку**. Тепер збагаченням на справах з РФ дорікають і Президентіві України **Володимиру Зеленському**. Чи може «Ліга сміху» стати для чинного глави української держави «Липецькою фабрикою» експрезидента? Приводом для розмов стала новина про старт проекту «Ліга сміху» на російському телеканалі СТС. Проект створений студією «Квартал-95», а частка прав на торгіву марку «Ліга сміху» досі належить чинному Президентіві України В. Зеленському. Як і інша інтелектуальна власність, вона продовжує приносити главі держави чималі прибутки. «Нагадаю, за 2020 рік В. Зеленський особисто отримав понад чотириох мільйонів гривень роялті від «Кварталу-95». Тепер ця сума, очевидно, зросте», – робить висновок аналітик О. Гончаренко. Ситуацію для чинного Президента погіршив той факт, що буквально через декілька днів потому стало відомо, що у кастингу до «Ліги сміху» на російському телеканалі візьмуть участь і представники непідконтрольних уряду територій України. При цьому вказується, що ці команди походять з т. зв. «ДНР». Також повідомляється про участь команд з анексованого Криму з Керчі та Сімферополя. Є в переліку і колективи з підконтрольної уряду території України.

Особливу інтригу до цієї новини додає той факт, що В. Зеленський запровадив ухвалені перед цим РНБО санкції, які, зокрема стосувалися і телеканалу СТС

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.01. – <https://p.dw.com/p/3oFpY>).

В. Зеленський у новорічному привітанні розповів дітям про мир і дороги

Президент України **Володимир Зеленський** у своєму новорічному привітанні наголосив на тривалості перемир'я на Донбасі, якого вдалося досягнути минулого року: «158 днів припинення вогню на Донбасі – найдовше від початку війни, 158 днів перемир'я. Небездоганне? Так, і це правда. Та хіба через це не потрібне?» Звертаючись російською мовою до жителів тимчасово окупованих районів Донбасу і Криму, Президент України закликав їх «перевести годинник на годину назад». Він висловив сподівання на досягнення миру та відновлення територіальної цілісності України. «Я хочу не казати на Банковій в Києві, що в Україні настане мир, а сказати на Артема в Донецьку, що мир в Україні настав», – зазначив В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.01. – <https://p.dw.com/p/3nQYV>).

ФІЛІППІНИ

Р. Дутерте вважає, що президентство – «не робота для жінки»

Філіппінський лідер **Родріго Дутерте** заявив, що «президентство не є роботою для жінок через їхні емоційні розбіжності з чоловіками» й відхилив припущення, що його дочка стане його наступницею. «Це не для жінок. Знаєте, емоційні настрої жінки та чоловіка абсолютно різні. Тож ... це сумна історія», – сказав Р. Дутерте під час запуску проекту шосе, посилаючись на свою дочку Сару. На Філіппінах було дві жінки-президенти – **Глорія Макапагал-Арройо** з 2001 до 2010 р. і **Корасон Акіно** з 1986 до 1992 рр. 75-річний Р. Дутерте відомий коментарями, які часто вважають образливими та сексистськими, проте президент залишається надзвичайно популярним серед жінок-виборців на Філіппінах. Його дочка Сара Дутерте-Карпіо, яка змінила його на посаді мера міста Давао, зайняла перше місце в недавньому опитуванні громадської думки, яке просило громадськість обрати бажаного кандидата зі списку можливих претендентів на посаду президента 2022 р.

(Reuters. – London, 2021. – 14.01. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN29J21U>).

ФРАНЦІЯ

Дружина президента Франції отримала позитивний тест на COVID-19

Дружина президента Франції **Емманюеля Макрона** отримала позитивний результат на COVID-19 наприкінці грудня, але відновила звичну діяльність після

того, як другий тест виявився негативним. Сам президент Е. Макрон отримав позитивний результат на COVID-19 17 грудня і перебував у самоізоляції, доки наступний тест 24 грудня не показав, що він більше не має COVID

*(Reuters. – London, 2021. – 03.01. –
<https://www.reuters.com/article/idUSL8N2JK06E>).*

ЧЕХІЯ

Чеська Республіка: експрезидент покався, що порушив правила COVID та відвідував ресторан

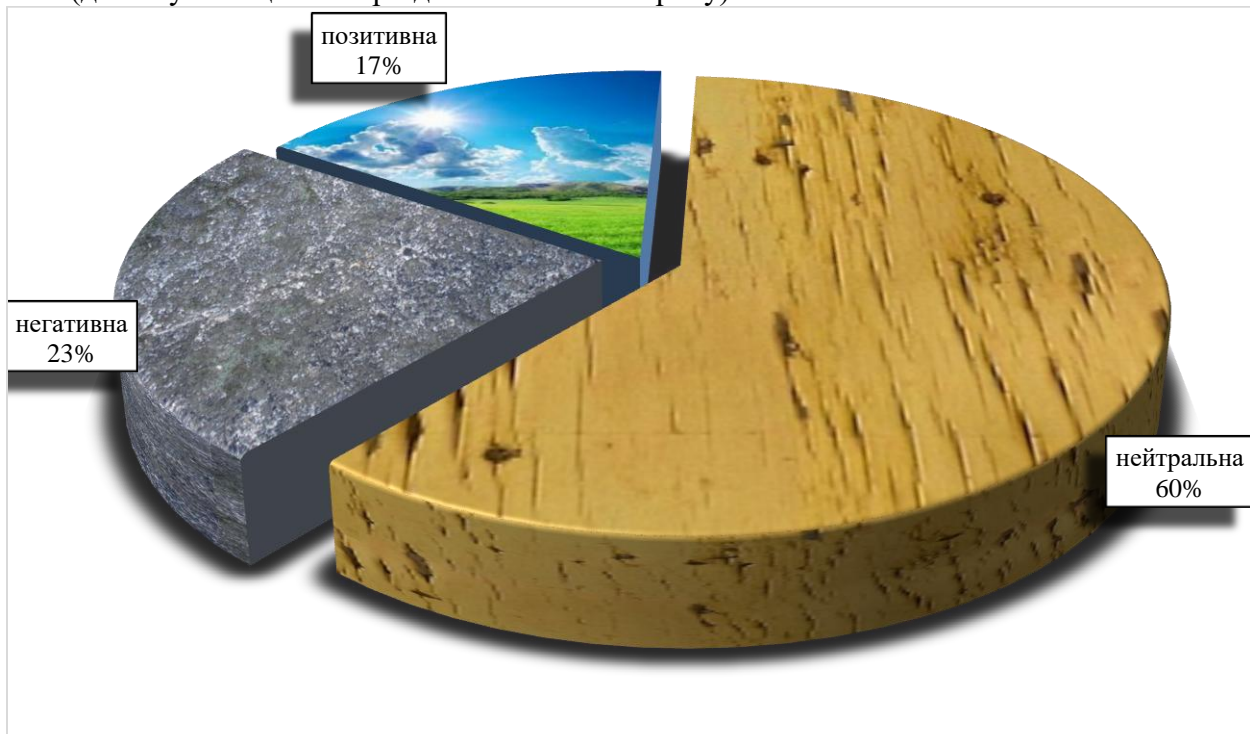
Колишній президент Чехії Вацлав Клаус визнав, що порушив суворі обмеження COVID-19. Були опубліковані фотографії, де В. Клаус був зображений без маски на обличчі в одному з ресторанів Праги. Він провів у закладі понад годину, а його співробітники служби безпеки стояли біля входу. У публікації речник ресторану описав В. Клауса як «свого вірного клієнта», який приніс із собою їжу в коробці до ресторану і зайшов лише в туалет

*(Euronews. – Lyon, 2021. – 15.01. –
<https://www.euronews.com/2021/01/15/czech-republic-ex-president-unremorseful-after-breaking-covid-rules-by-visiting-restaurant>).*

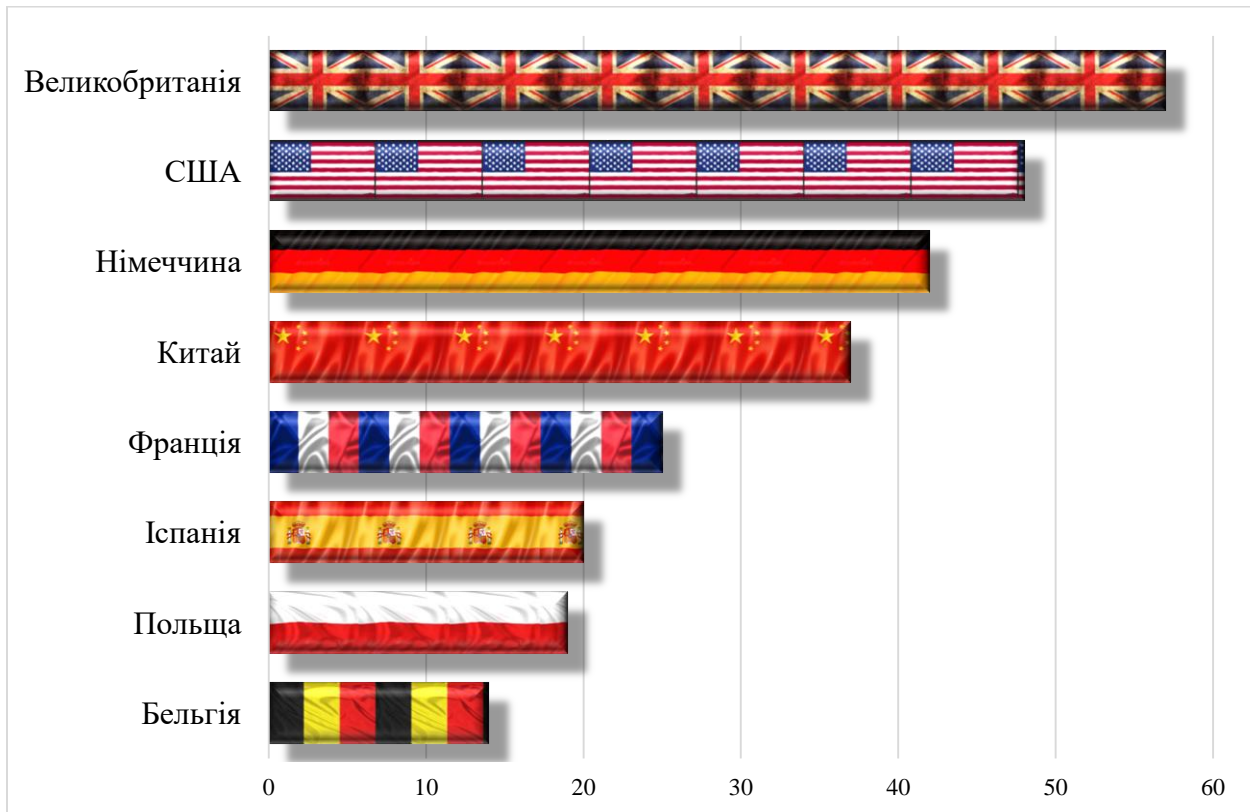
ІНФОГРАФІКА

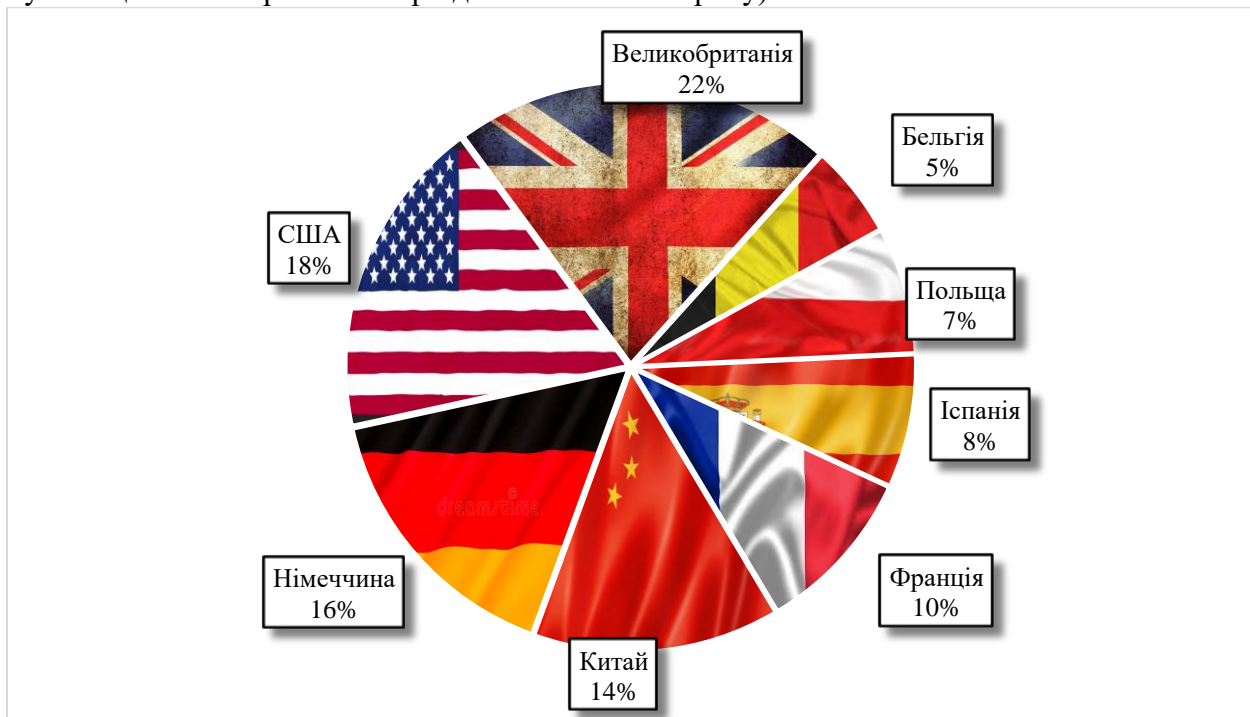
Діаграма 1. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

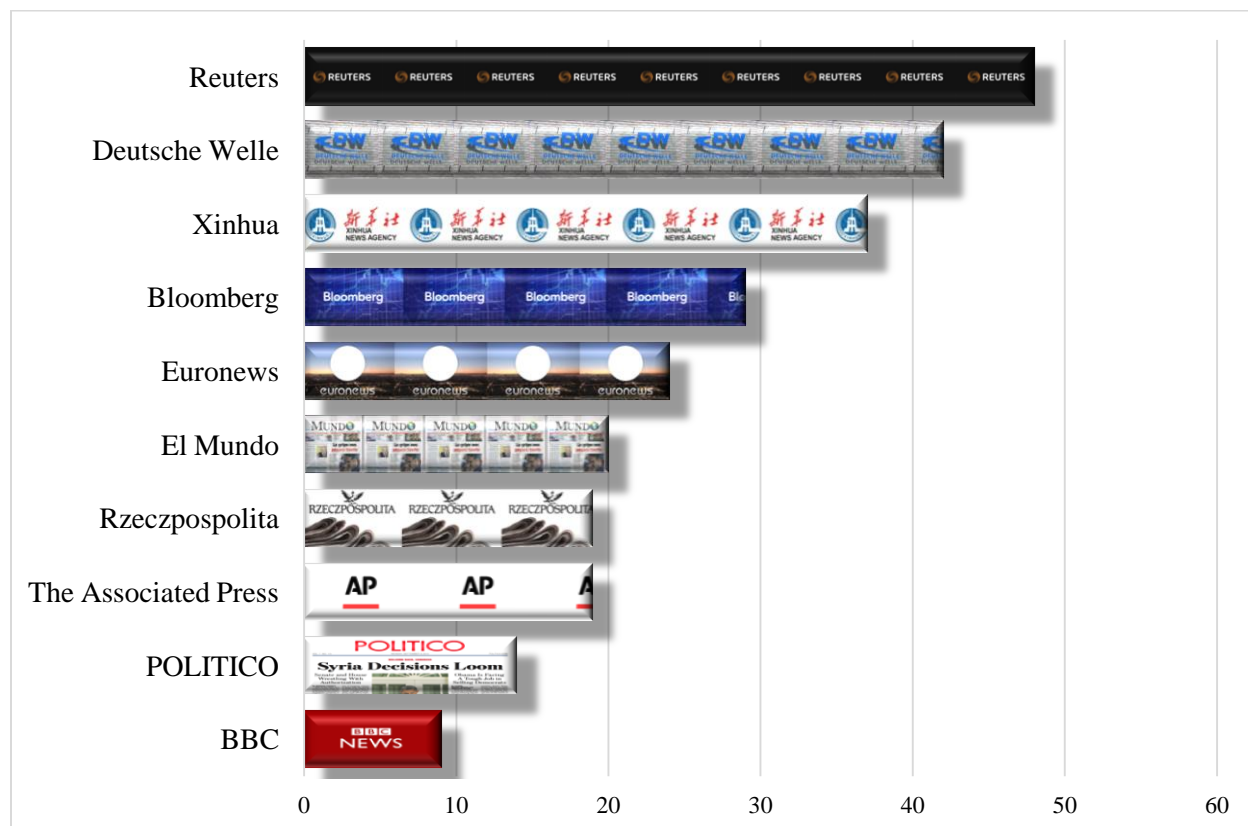
Діаграма 2. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

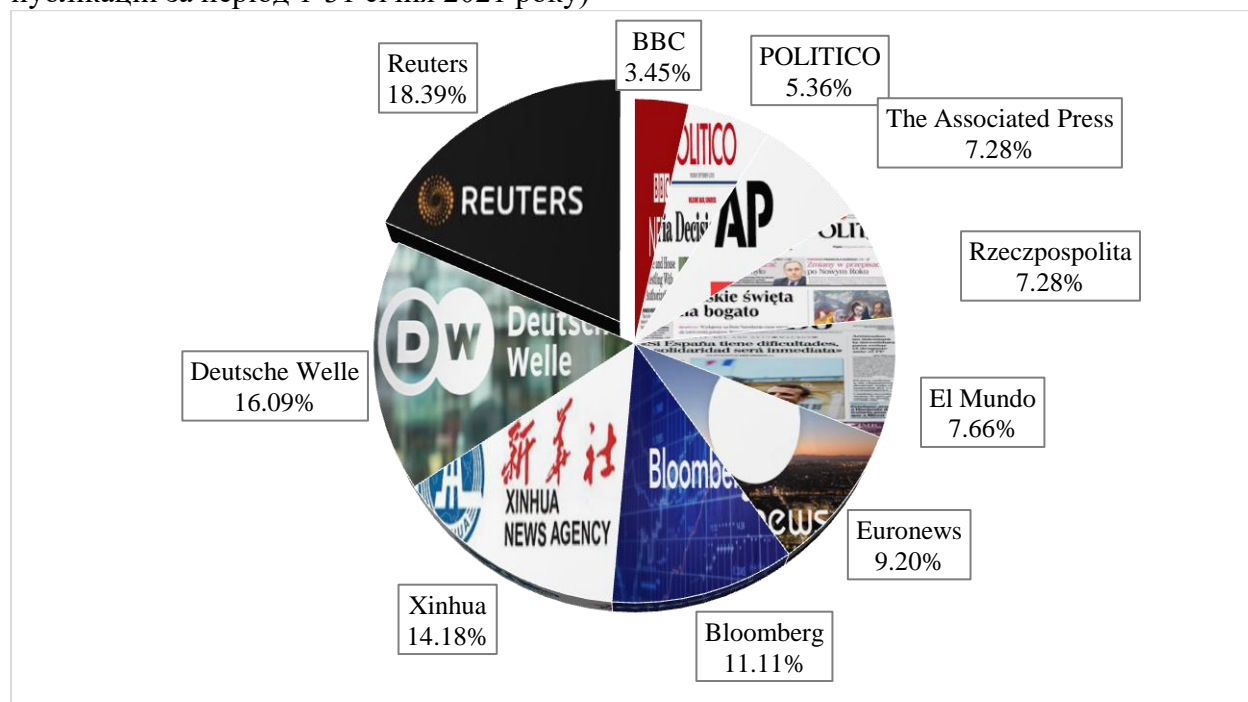
Діаграма 3. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 4. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-31 січня 2021 року)

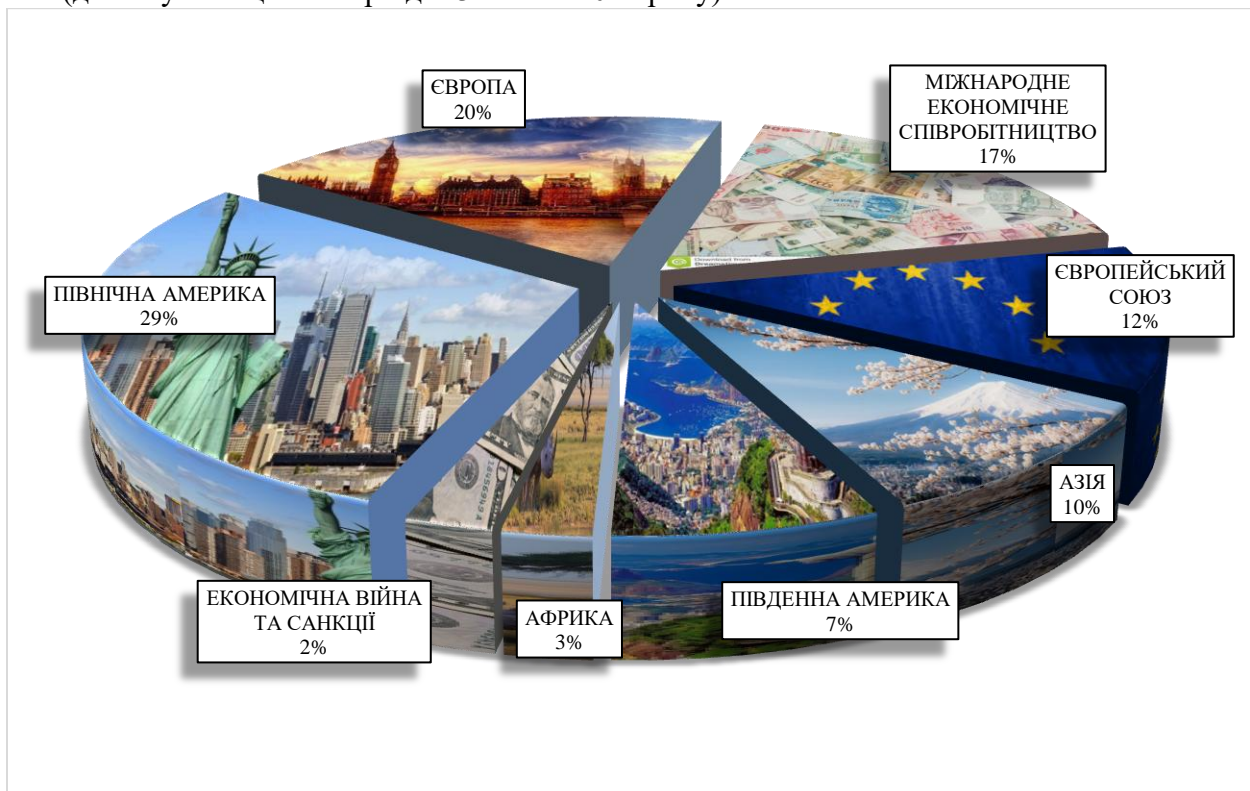
Діаграма 5. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

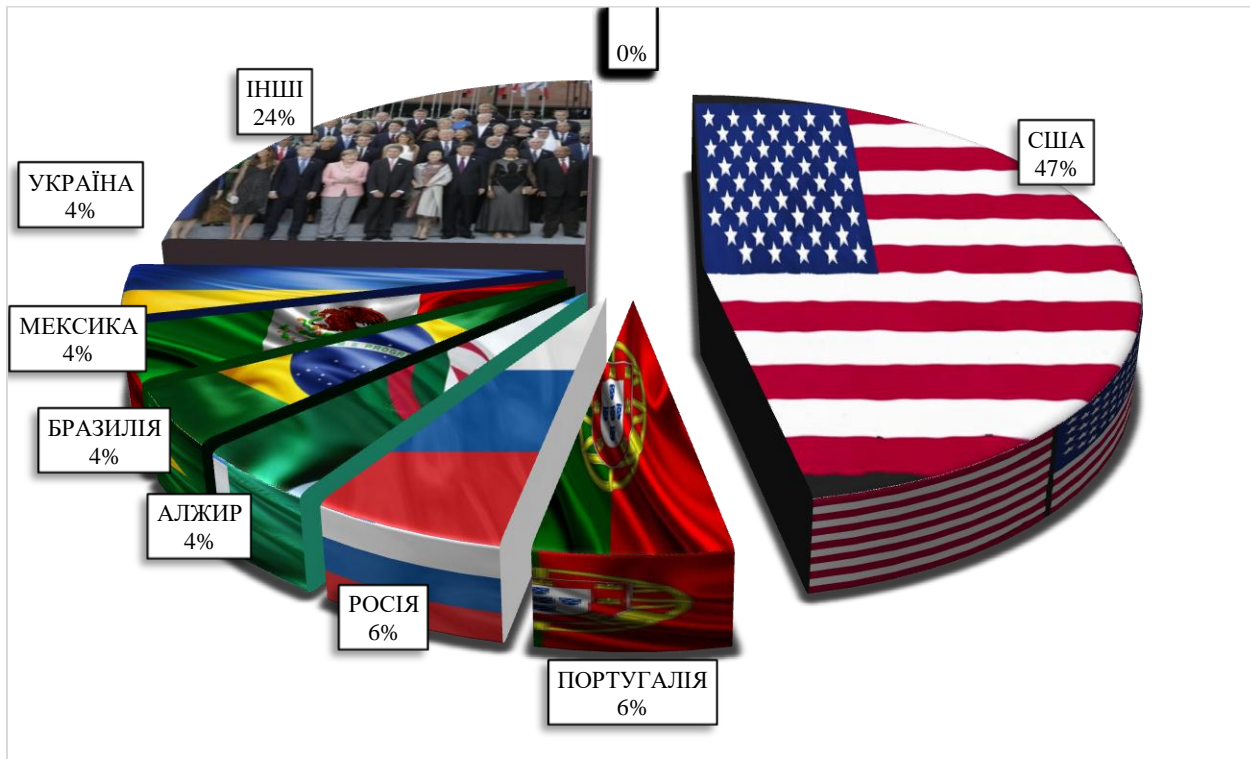
Діаграма 6. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

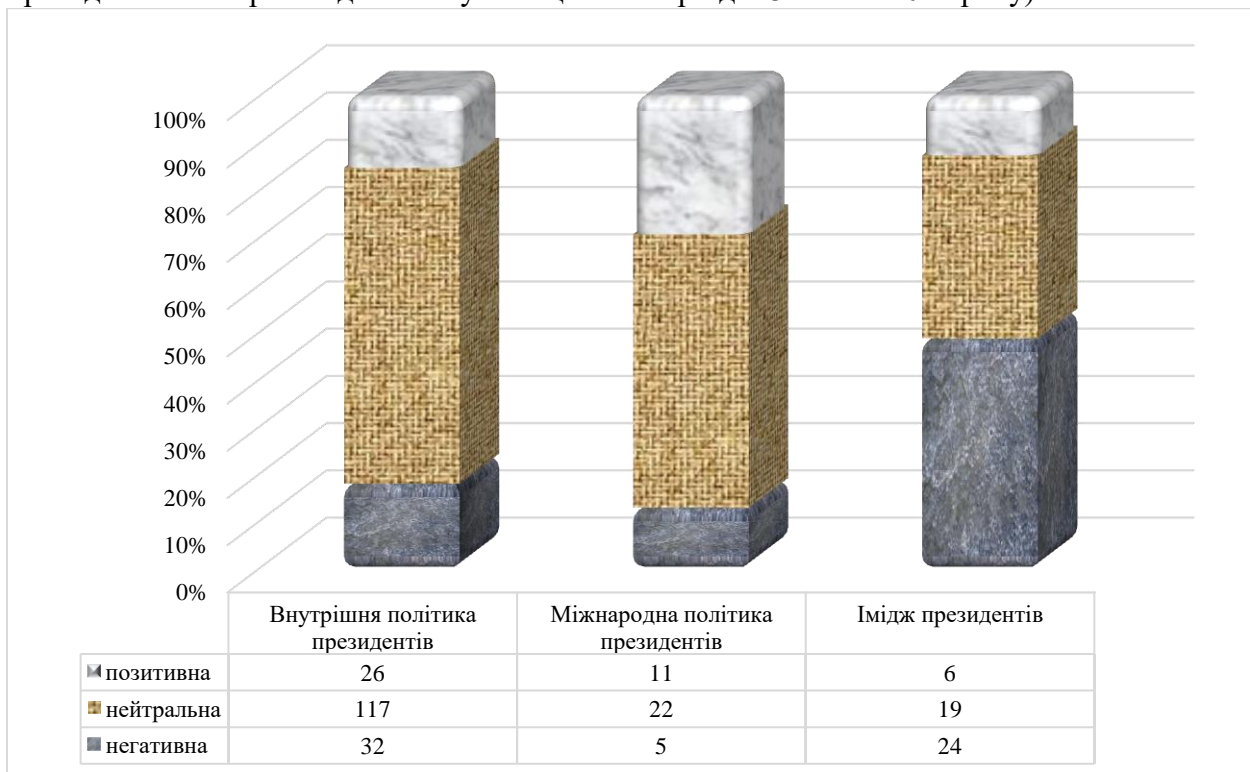
Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

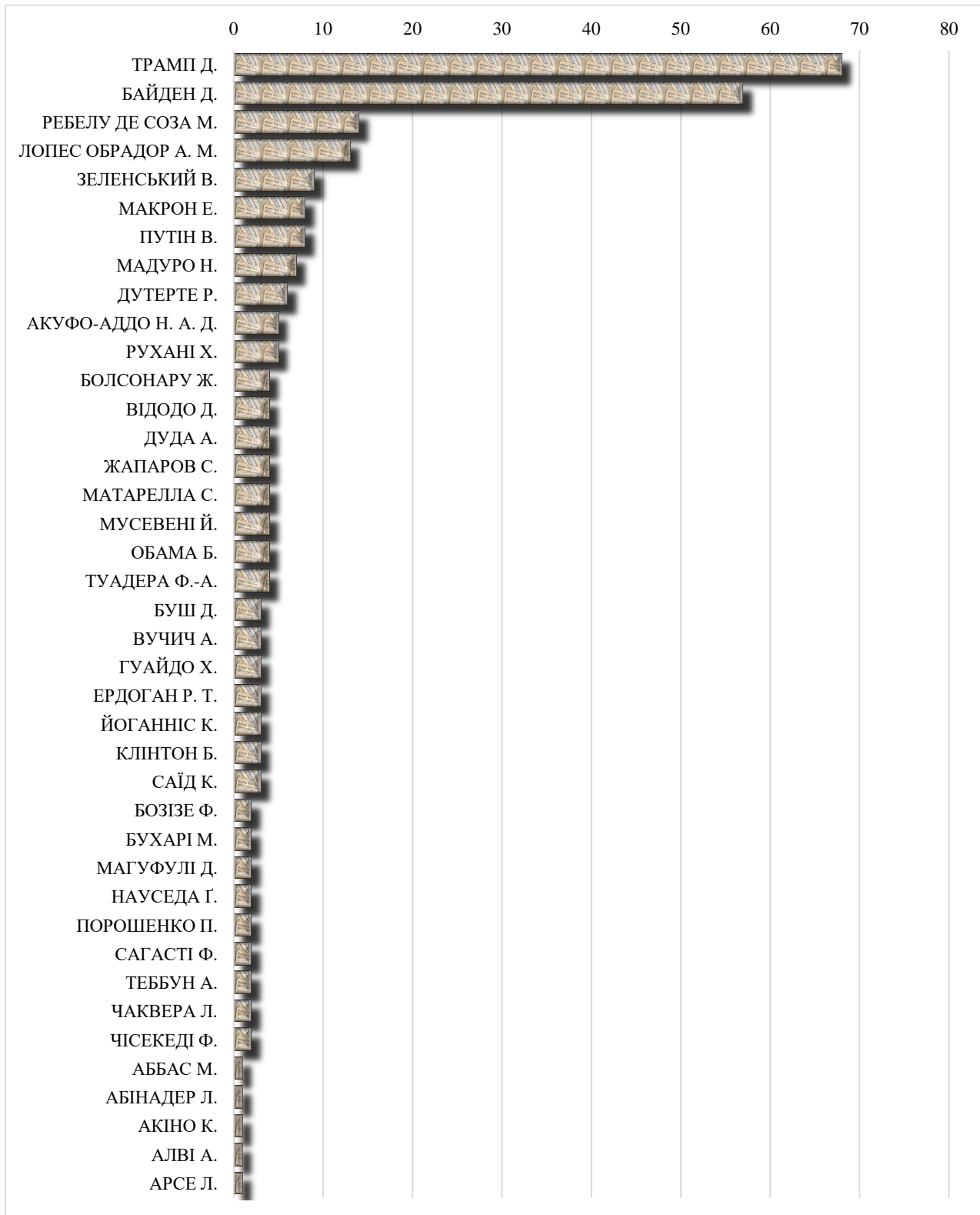
Діаграма 8. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

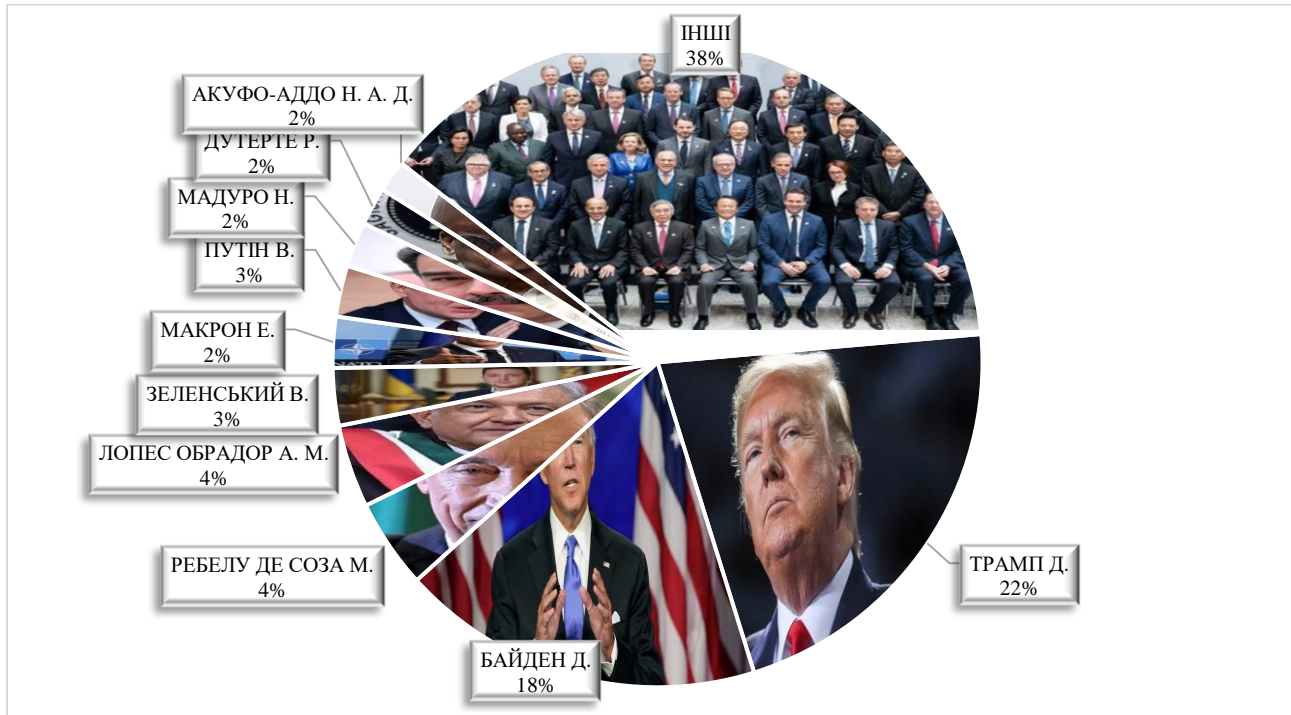
Діаграма 9. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях за період 1-31 січня 2021 року)

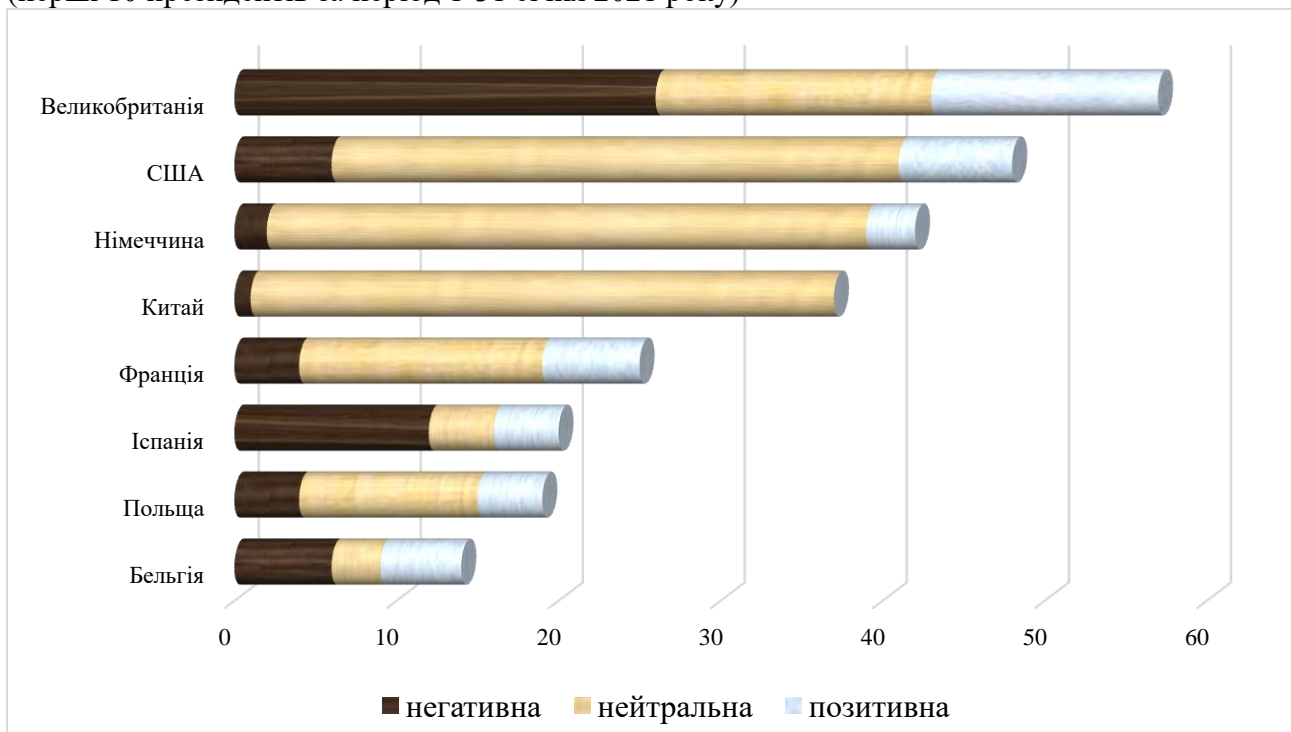
Діаграма 10. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

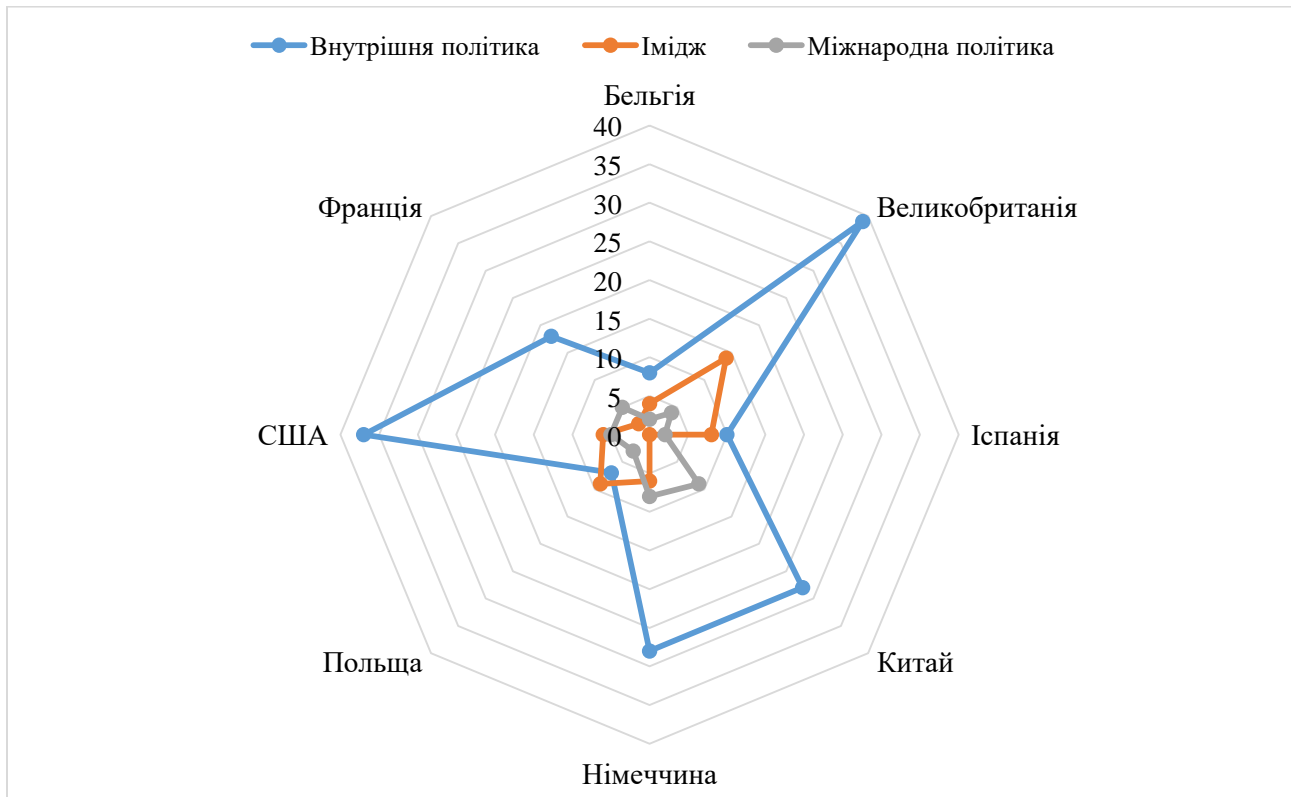
Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 12. Питома вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 13. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 14. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 15. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 16. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)

Діаграма 17. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 січня 2021 року)